

POSVETA
O KMETIJSTVU

Predsednik medobčinskega sveta SZDL Posavje Ignac Vintar sklicuje za danes popoldne v Čateških Toplicah regionalni posvet o kmetijstvu in njegovem razvoju za 1980. Uvodno besedo bo imel Andrej Petelin, predsednik Zadrzne zveze Slovenije. Razen članov sveta so vabljene družbenopolitični delavci s področja kmetijstva in gozdarstva, ki bodo v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela vodili javno razpravo o bodoči podobi kmetijstva pri nas.

Enak posvet je v Novem mestu sklical predsednik medobčinskega sveta SZDL inž. Niko Rihar in bo danes dopoldne ob 9. uri v sindikalnem domu. Na njem bo govoril tudi Anton Jereb iz republiškega sindikalnega sveta.

Spomin, ki ne zbledi

Delovni ljudje Dolenjske so se še zadnjič poslovili od preminulega predsednika Džemala Bijedića

Nenadna smrt predsednika ZIS Džemala Bijedića, ki je pred desetimi dnevi izgubil življenje v letalski nesreči blizu Sarajeva, je žalostno odjeknila po vsej državi. Vrstile so se žalne komemoracije in seje, na katerih so se naši delovni ljudje spominjali zaslug velikega borca za svobodo in enakopravnost ter revolucionarja.

Na žalnih sejah v Brežicah in Krškem so se sestali predstavniki IS občin in družbenopolitičnih organizacij, od koder so družini umrlega predsednika ZIS poslali sožalni brzojavki. Enako je bilo tudi v Novem me-

stu, kjer se je na žalni seji sestala IS občine, poleg tega pa so se spominu velikega revolucionarja poklonili še v nekaterih delovnih organizacijah (Ces. podjetje, Pionir). V Črnomlju je bila v petek žalna seja vseh vodilnih teles občine, prav tako v Sevnici. Prav gotovo pa je ni bilo organizacije, kjer se z enomitnim molkom ne bi oddžili spominu velikega borca, čigar srce je bilo vedno odprto za vse ljudstvo, njegova nenehna vztrajnost pa ni zastala nikoli niti za trenutek.

POKLONILI SO SE SPOMINU — Žalne seje, kot je bila tale na posnetku iz novomeškega Pionirja, so bile pretekli teden po vsej Dolenjski. Delovni ljudje so se še zadnjič poklonili spominu velikega revolucionarja in borca Džemala Bijedića. (Foto: Pavlin)

Podpora in pomoč Novoteksu

Skupščina skupnosti dolenjskih občin podpira sanacijski program Novoteksa in se vključuje v reševanje težkega položaja te delovne organizacije

Na deseti seji skupščine skupnosti občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje — bila je 20. januarja v Metliki — so največ pozornosti posvetili predlogu za sanacijo Novoteksa, ki ima svoj tozd oziroma obrat tudi v metliški in črnomaljski občini.

Na začetku seje so delegati z enomitnim molkom počastili spomin tragično umrlega predsednika ZIS Džemala Bijedića.

Predstavniki Novoteksa je zbranim še enkrat v kratkih besedah orisal vzroke za težave, v katerih se je znašla ta delovna organizacija, in nakazal rešitev iz tega stanja. Predvsem je treba natančno izpolnjevati sanacijski program, ki je na skupščini dobil podporo.

„Položaj je kritičen, ni pa brezupen,“ so menili delegati in poudarili, da je imel Novoteks doslej veliko posluha za pospešen regijski razvoj, da je pomagal manj razvitem področjem in da je verjetno tudi to del vzrokov za sedanje stanje. Seveda pa ne gre za to kriviti zgolj objektivne okoliščine, kot so splošna kriza tekstilne industrije, marveč so krivi tudi tako imenovani subjektivni faktorji. Skupščina se zavzema, naj pri

materialno-finančni sanaciji pomagajo tako banka kot republiški in občinski skladi skupnih rezerv. V proces finančne, organizacijske in kadrovske sanacije Novoteksa se morajo še posebno aktivno vključiti izvršni sveti občin Novo mesto, Metlika in Črnomelj.

V razpravi o osnutku programa dela skupščine za letošnje leto je bi-

lo precej besed izrečenih na račun uvodnika o dosedanem delu skupščine, objavljenega v Dolenjskem listu. Delegati so se tu zavzemali, naj bi časopis ne pisali takih ocen brez poprejšnjih razlag oziroma komentarjev raznih gradiv. Menili so, da tako predčasno informiranje lahko bolj škoduje kot koristi.

Sedež skupščine skupnosti bo letos v Metliki, saj sta bila za novega predsednika in sekretarja skupščine skupnosti izvoljena predsednik in sekretar občinske skupščine Metlika Franc Vrvišar in inž. Ivan Kostelec. A. BARTEJ

V Kostanjevici 250 vin

Razstavljalci so prejeli diplome za najboljše vzorce — Največ je bilo cvička in bizeljcana

Četrti praznik posavskih vin je bil letos v Kostanjevici in je trajal od 20. do 23. januarja. Prireditelj je imela izredno velik odziv ne le med vinogradniki, ampak tudi med obiskovalci. Pokroviteljstvo je prevzela Gospodarska zbornica SRS, pripravil pa jo je medobčinski odbor ob sodelovanju krške in brežiške občinske skupščine ter kmetijski in gostinskih delovnih organizacij iz obeh občin.

Otvoritev slovesnost je poživil Kostanjeviški oktet. Predsednik organizacijskega odbora Stane Nuncić je v uvodni besedi omenil, da je namen vsakoletnih razstav afirmacija posavskih vin, ki se odlikujejo po pitnosti, prijetni kislini in nizki alkoholni stopnji. Vino je zlasti kmetom v hribovitih predelih glavni vir dohodka. Kljub temu da se vedno bolj uveljavlja odkup grozdja, bo drobno kletarjenje ostalo kot značilnost tega vinorodnega območja.

Na kostanjeviško razstavo so poslali vzorce vina vinogradniki iz Po-

savja pa tudi iz šmarske, trebanjske in novomeške občine. Vseh vzorcev je bilo 250, kar je največ doslej. Prevladoval je cviček. Tega je bilo 142 vzorcev, bizeljskega belega vina je bilo 35 vzorcev in bizeljskega rdečega 56 vzorcev. Sortna vina so bila slabše zastopana. Komisija je izločila 27 vzorcev, večinoma zaradi tujih priokusov, boleznih in drugih napak. Diplome je podelila vsem razstavljalcem, katerih vina so bila ocenjena z več kot 14,0 točke. Za vzorce z nižjo oceno so vinogradniki prejeli priznanja za sodelovanje.

JOŽICA TEPPEY

TRTA RODI, TRUD POZABIMO... Po podelitvi diplom razstavljalcem najboljših vin v Kostanjevici so vinogradniki in drugi udeleženci privedite poskušali izbrano kapljico iz vinogradov pod Gorjanci, na Sremiču, Bizeljskem, Piščekem in drugod. (Foto: Jožica Teppey)

Prah na sklepih?

Zavrnen očitek o tendencioznem pisanju Dolenjskega lista

Na zasedanju skupščine skupnosti dolenjskih občin, ki je bila minul četrtek v Metliki, so posamezni člani grajali prav ta dan izšli uvodnik v Dolenjskem listu z naslovom „Prah na sklepih“, češ da je nepreverjeno in neupravičeno preveč kritičen na račun medobčinskega sodelovanja, še več: da je uvodnik tendenciozen, torej da ima v ozadiju slabe, proti nekemu naperjene namene.

Na seji medobčinskega sveta SZDL za Dolenjsko, ki se je sestala naslednji dan v Novem mestu, so menili, da je tako zavračanje kritike nesprejemljivo in „odbranaško“. Trditve, zapisane v uvodniku, slonijo na dejstvih in na gradivu, ki ga je pripravil medobčinski svet SZDL z namenom, da bi spodbudil razpravo o medobčinskem sodelovanju v okviru skupnosti dolenjskih občin ter pripomogel do sprejetja celovite ocene, ki pa jo seveda morajo dati predvsem tisti, ki so skupnost občin ustanovili.

Razprava na petkovi seji je nadalje pokazala, da je skupščina skupnosti dolenjskih občin v preteklosti opravila pomembne naloge (to poudarja tudi „obtoženi“ uvodnik), da pa vse sklepe vendarle ni bilo uresničeno, četudi bi lahko bili. Značilen primer je neuresničeno povezovalje v veterinarstvu in lekarništvu, za kar je prišla spodbuda iz združenega dela, a je bila „zadušana v občinah“, kot je dejal sekretar medobčinskega sveta ZK Lojze Sterk. Značilen je tudi primer dogovarjanja o gradnji domov počitka.

Skupnost dolenjskih občin, ki je bila ustanovljena zato, da bi lažje urejali stvari skupnega pomena — in teh je veliko — ni nikakršen debatni klub za izmenjavo mišljenj, zato leti upravičena kritika predvsem na njene ustanoviteljice občinske skupščine, ki ne spoštujejo zmeraj dogovorov in skušajo uveljavljati nekakšne „občinske interese“.

Medobčinski svet SZDL je nato sklenil, da je treba že do naslednjega zasedanja skupščine skupnosti dolenjskih občin pripraviti najprej teze in potem objektivno, kritično in celovito oceno o medobčinskem sodelovanju. O sodelovanju na politično oceno izrekel v aprilu tudi medobčinski svet Zveze komunistov.

Na seji so obravnavali tudi delovanje delegatskega sistema — več o tem pišemo na 3. strani — ter bili seznanjeni s poslabšanim materialnim položajem Dolenjskega lista. Podprli so predlog, da občinske konference SZDL, ustanoviteljice lista, povečajo denarno podporo listu, oziroma pritegnejo k sofinanciranju lista tudi samoupravne interesne skupnosti, za katere list tudi piše.

M. L.

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Po daljšem presledku smo za uredništvo v gosteh spet izbrali kočevsko območje. Naši novinarji se bodo v torek, 1. februarja, mudili na Kostelskem. Obiskali bodo krajevno skupnost

VAS - FARA

Prebivalce tega dela obkoljske doline vabimo, da pridejo od 17. ure naprej v gostilno „Pri Papežu“ v Vasi, kjer jih bodo čakale odprte novinarske beležnice. Pričakujemo, da nam boste povedali vse o uspehih, delovnih zmagah, tegobah in nevesočnostih. Skratka, o vsem, kar bi radi povedali za časnik.

DOMAČ PRAZNIK — V mrzlih januarskih dneh konča takole obesen marsikateri debehuh. Gospodar bo najlepše kose obesil v dimnico, iz katere že prihaja prijeten vonj po šunki, pa tudi krvavic in pečenic ne bo manjkalo. Tak „domači praznik“ so imeli tudi pri Kastelčevih na Rakovniku, od koder je ta posnetek. (Foto: Janez Pavlin)

IZMENJAVA RAZSTAV

V galeriji Posavskega muzeja v Brežicah bodo 7. februarja odprli razstavo „Pet let Dolenjske slikarske kolonije“. Prireditelj je posvečena slovenskemu kulturnemu prazniku — 8. februarju. V zameno za dela slikarske kolonije bo Posavski muzej odstopil Dolenjski galeriji baročnega plastiko. Razstavo plastike iz baročnega obdobja bodo v Novem mestu odprli 4. februarja.

BETI DOBILA
„ZMAJA“

Na letošnjem sejmu mode — začel se je 22. januarja, zaprli pa ga bodo jutri — je metliška „Beti“ dobila lepo priznanje: ljubljanskega „Zmaja“, in sicer za originalen stil celotno predstavljene kolekcije.

„Rdeči lepote“ pripravljen za vstop

Iz parka za novomeško pošto in na temeljnem kamnu, ki ga je 4. julija 1975 vzdal načelnik generalštaba JLA, generalpolkovnik Stane Potočar, zrasi novi dom JLA bo slovesno odprt v soboto, 5. februarja.

Po otvoritvi bo slavnostna akademija, posvečena 40-letnici prihoda tovariša Tita na čelo KPJ in sloven-

skemu kulturnemu prazniku. Sodelovali bodo: mešani pevski zbor tovarne zdravil Krka, moški zbor Du-

šan Jereb, vojaška godba doma JLA iz Zagreba, zagrebška Revolucionarna scena in folklorna skupina Emona iz Ljubljane.

V nedeljo, 6. februarja, bodo prostore in naprave v novem domu preizkusili športniki: kegljači, šahisti, strelci. Med seboj se bodo pomerili

starešine JLA in člani klubov iz delovnih organizacij. Zvečer bo tovariško srečanje za predstavnike družbenopolitičnih in delovnih organizacij s posebnim programom.

7. februarja, na večer pred Prešernovim dnevom oziroma slovenskim (Nadaljevanje na 4. str.)

trgovska hiša emona maximarket
LJUBLJANA, Trg revolucije 1

Od 15. januarja do 15. februarja 1977
POSEZONSKO ZNIŽANJE CEN
do 40%

OTROŠKI • ŽENSKI • MOŠKI
KONFEKCIJI • PERILU
PLETENINAM • OBUTVI

supermarket

LJUBLJANA
NASAZA NA A. KOSOVČEV

In napočil je tisti veliki trenutek - Carter govori v imenu amerike! Kako skromna je tista ceremonija, ko se predstavnik švicarske konfederacije vseli v uradno palačo. Svetovni tisk komaj zabeleži ta dogodek. In njegovo ime širši evropski javnosti sploh ni znano. Islandski predsednik ima tak občaj: ko pride jutraj v pisarno, najprej pogleda, koliko otrok se je rodilo zadnje noč. Kajti Islandija šteje le 220.000 ljudi in starši dobi jo neko simbolično premijo. Pa ne kot nagrado, ampak da bi imel otrok lepše čase. Carter je prišel v Belo hišo s skromno prednostjo - dobil je 51 odst. glasov, Ford 48 odst., en odstotek so dobili drugi kandidati.

Carter v Beli hiši

Vse to preštevanje in modrovanje je zdaj že mimo. Carter je že storil prvo potezo. Poslal je prve svoje ljudi v svet. Mondale se že posvetuje z državnikih Zahodne Evrope. Pozneje pa bo novi zunanji minister Vance obiskal Sovjetsko zvezo in Srednji vzhod. Najprej seveda Moskvo - sporazum o omejitvi strateškega oboroževanja ima absolutno prednost.

Oboroževanju žre milijarde dolarjev na leto. Bivši ameriški obrambni minister Rumsfeld je svetoval Ameriki, naj žrtvuje v naslednjih petih letih več in več za oborožitev. V istem tonu je govoril tudi Ford in sicer zadnje dni svojega mandata. Takrat namreč besede predsednika, ki se že umika, ne pomenijo toliko kot v trenutku, ko prihaja v Belo hišo.

so. Carter je v predvolilni kampanji govoril, da bo znižal vojaški proračun, nato pa je kar utihnil. Je že pod pritiskom vojaško-industrijskega kompleksa. Ameriške tovarne orožja delajo za domači trg in izvoz.

Druga poteza bo obisk ameriškega zunanjega ministra Vancea na Srednjem vzhodu. Obrisi te akcije so še zelo malo jasni. Egiptovski predsednik Sadat bi se rad že kmalu sestal s Carterjem. Morda bo prišel aprila v Washington. Po drugi verziji naj bi se Carter in Sadat sestala maja v Bonnu, ko bo prišel ameriški predsednik v Evropo. Na evropskih tleh bo takrat vrhunska konferenca sedmih industrijskih držav zahodnega sveta. Tudi Japonska bo sodelovala.

Zakaj je dal Carter prednost zunanji politiki? Brez dvoma zelo aktualno vprašanje. V Ameriki je še vedno okrog 8 odst. brezposelnih - zelo visoka številka. In potem je znašala lani inflacija okrog 6 odst. Carter bi jo rad znižal letos na 5 odst. Mimogrede naj omenimo, da je bila lani v Švici le 1 odst., predlani pa 3,4 odst.

Prvih sto dni v Beli hiši je navadno v okviru notranje politike. Vsaka nova uprava želi utrditi svoje pozicije. Carter je začel v Evropi. Očitno je, da v gospodarstvu ni presenetljivih potez - pokazateljci šele sčasoma pokažejo nove smeri.

In potem trkajo na vrata tudi drugi problemi - Panamski prekop! Panama zahteva suverenost tudi nad kanalsko cono. Sedem predsednikov španske Amerike je ondan predlagalo to rešitev: Amerika in Panama naj prevzameta skupno odgovornost za upravo in obrambo kanala. Prekop sam pa naj pride pod panamsko suverenost.

JANEZ ČUČEK

Španska policija je med demonstracijami v Madridu ubila mladega študenta Arturja Ruiza. Skupina njegovih tovarišev študentov je v samem središču Madrida protestirala proti brutalnim metodam policije. Zahtevala je amnestijo za vse politične zapornike. Ruiza so, kakor zatrjujejo neuradni viri, podrli strelji neke desničarske organizacije.

V prihodnje poudarek na gospodarstvu

Dosežki v letu 1976 so dobra podlaga za uspešno delo v prihodnje

Vsi se verjetno jasno zavedamo, da smo srednjeročni načrt razvoja naše republike in dogovor o njegovih temeljih sprejeli v času, ko smo se v bistvu srečevali s številnimi neskladji v procesu družbene reprodukcije ter še posebej v svetovnem gospodarstvu. Toda jasno smo poudarjali, da moramo utrjevati odločanje delavcev in se na tej podlagi zavzemati za uresničevanje vseh sprejetih načel. To namreč ni samo pogoj za hitrejšo odpravljanje neskladij, temveč predvsem za hitrejšo gospodarsko rast in hkrati za izboljšanje produktivnosti družbenega dela.

Dosedanje izkušnje so že zdavnaj dokazale, da je podlaga za take načrte predvsem uspešnejše uveljavljanje pridobivanja in delitve dohodka in samoupravno združevanje dela in sredstev na podlagi resničnih skupnih interesov. In ob tem smo se zavestno odločili, da moramo zagotoviti predvsem tiste razvojne možnosti proizvodnje, s katerimi lahko trajno povečujemo izvoz in obenem nadomeščamo uvoz, ne slabimo plačilne bilance s tujino in si zagotavljamo reprodukcijski ma-

terial, polizdelke ter stroje in naprave, ki jih nujno potrebujemo. Razen tega smo se dogovorili, da se moramo usmeriti zlasti na področja gospodarske nadgradnje ter posebej v proizvodnjo hrane in surovin. Zdjaj že lahko ugotavljamo, da smo lani, torej v prvem obdobju oziroma letu srednjeročnega načrta, dokaj uspešno uresničevali zastavljene naloge.

Strokovnjaki celo sodijo, da srednjeročni načrt, ki smo ga sprejeli, predstavlja izredno zahteven program, še posebej zaradi samoupravnih nalog ter delovnih, materialnih in finančnih obveznosti. To zlasti zato, ker se v tem času še vedno z vso zahtevnostjo kažejo problemi in težave, ki so bili značilni prejšnjih let. Kljub nekaterim negativnim rezultatom, ki pa smo jih več ali manj pričakovali, se v številnih okoljih že kaže izreden vpliv boljših samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, vsaj tam, kjer smo jih s politično akcijo tudi zagotovili. Ugotavljamo namreč lahko večjo stabilnost gospodarstva, kar nam priznavajo tudi v tujini, umirile so se cene, pa četudi nemalo pod vplivom administrativnih ukrepov, zmanjšala se je razlika med prevelikim uvozom in izvozom, izboljšala finančna sposobnost gospodarstva.

Toda vse to še daleč ne dokazuje, da smo dosegli trajnejšo podlago za stabilizacijo gospodarstva, kar je ena naših pglavitnih nalog, če hočemo zagotoviti razvoj, kot smo ga opredelili. V nemajhnih meri se namreč še vedno srečujemo s premajhno učinkovitostjo gospodarstva, z nezadostno produktivnostjo dela, s porabo nad materialnimi možnostmi, in ne nazadnje, z dokajšnjimi izgubami v nekaterih organizacijah združenega dela, kar nas lahko, če ne bomo dosledni pri izvrševanju zastavljenih nalog, kaj kmalu pripelje do novih inflacijskih gibanj.

Zato kljub dobri podlagi in obetom za prihodnost velja prisluhniti vsem tistim, ki opozarjajo, da moramo predvsem v letošnjem letu še naprej obrniti pozornost k sebi, spoznati, kaj delamo napač v delovnih in življenjskih okoljih, za kaj trošimo preveč denarja in kje storimo premalo, da bi ga pridobili več. Ze prve priprave na prihodnje kongrese ZK so jasno pokazale,

da mora ocena našega samoupravnega razvoja pomeniti predvsem kritiko nas samih in jasno analizo, kaj moramo popraviti najprej pri sebi in kako se vključiti v vse družbene in politične tokove.

JANEZ KOROŠEC

TELEGRAMI

Adis Abeba - Naš zvezni sekretar za zunanje z deva Miloš Minić se je po razgovorih v Etiopiji vrnil v Jugoslavijo. V etiopski prestolnici je razpravljaj tudi o izgradnji agro-industrijskih objektov v Etiopiji in o prodaji naših traktorjev. Zelo pomembno vprašanje - Etiopija ima 27 milijonov ljudi. Etiopija je ponudila Jugoslaviji večje količine bombaža in kave. Dogovorili so se o štipendiranju mladih etiopskih študentov v Jugoslaviji. Podpredsednik ZIS, Minić bo v kratkem odpotoval na obisk v sosednjo Madžarsko.

Madrid - V španskih zaporih je še vedno okrog 200 političnih zapornikov, predvsem levičarjev. Pritisk na vlado, naj vse takoj izpusti, se nadaljuje. Te dni so ugrabili 64-letnega španskega generala Emilia Villaescusa, predsednika vrhovnega vojaškega sodišča. Ugrabljeni general je v rokah organizacije Grapo. Ta skupina je lani decembra

Iz zadnjega PAVLIHE

- V delavsko kontrolo so me izvolili, žena!
- Ježeš, pa ravno tebe, ki imaš tak jezik! Zdjaj bo pa bolje, če si kar takoj drugo službo poiščeš!

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Vsako mora biti odgovoren za delo, ki ga opravlja... To so besede pokojnega predsednika Zveznega izvršnega sveta Džemala Bijedića. Jugoslavija je zastala v trenutku tišine, ko se je kot blisk raznesla vest, da je v letalski nesreči izgubil življenje tovariš Džemal. Mož, ki je šest let odločno in uspešno vodil delo jugoslovanske vlade, revolucionar, ki je od mladih nog izpolnjeval naloge svoje partije.

Vsi smo odgovorni

Za njim je zavela praznina. In spomin nanj bo počaščen, če bomo še bolj odgovorni do svojega in vzajemnega dela, do vsega, kar je naše in družbeno, v kar je vložil svoje delo in neizmerni optimizem tudi pokojni Džemal Bijedić.

ZAČASNA PREKINITEV PROIZVODNJE

Slovenski republiški Izvršni svet je priporočil samoupravljalcem rudnika živega srebra v Idriji, naj začasno prekinajo proizvodnjo, saj je takšna skrajna možnost edino realna za rešitev problematike omenjenega rudnika, ki deluje že domala 500 let, v zadnjem času pa se je ta kolektiv srečal s celo vrsto problemov, ki so jih pogojevali predvsem zunanji vzroki (hitro padajoča cena živega srebra v svetu). Trenutno je v rudniku zaposleno 900 delavcev, IS SRS pa bo za vsakega zaposlenega pomagal poiskati ustrezno novo delovno mesto.

TRETJIČ NARODNI HEROJ

Zvezna konferenca SZDL Jugoslavije predlaga, naj bi tovarišu Titu ob njegovi 85-letnici in 40-letnici prihoda na čelo Komunistične partije Jugoslavije tretjič podelili

najvišji naziv, ki si ga lahko prisluži resnični revolucionar - Red narodnega heroja.

DELOVNI RAZGOVORI V ZASAVJU

V sklopu priprav na osmi kongres slovenskih komunistov je predsednik CK ZKS France Popit s sodelavci obiskal nekatere delovne kolektive v Zasavju, pogovarjal pa se je tudi s političnimi aktivisti zasavskih občin. Razgovori so bili povsem določni, nanašali pa so se na delovanje družbenopolitičnih organizacij v Zasavju, kritično so ocenili prakso delegatskega sistema, zadržali pa so se tudi pri nekaterih razvojnih problemih posameznih delovnih kolektivov.

ARETACIJA KOROSKEGA SLOVENCA

Pod zelo prozornimi obtožbami in „argumenti“ so v Avstriji pripravili slovenskega političnega voditelja na Koroškem Filipa Warascha, ki naj bi bojda neko osebo napelejal k sabotazi. Za pričo je bilo mogoče zvedeti, da je labilna in socialno ogrožena osebnost, zato v Avstriji vedno bolj na glas govorijo, da gre za manipulacijo, ki so jo podnetili Koroškimi Slovencem nenaklonjeni nacionalšovinistični krogi.

Sprašujemo se, kaj vse si bo še izmislila uradna Avstrija, da bi v očeh svoje javnosti deskridirala svojo manjšino, potem, ko jezikovni popis prebivalstva - gre za znano jezikovno preštevanje 14. 11. 1976, ni uspel.

TEŽIŠČE DELA SLOVENSkih SINDIKATOV

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je sklenilo, da bodo v letošnjem letu slovenski sindikati vlagali vse svoje napore v uresničevanje zakona o združenem delu. Posebej so se zavzeli za dosledno nagrajevanje po delu, pri čemer mora biti izkazano v dohodku tako živo kot minulo ustvarjanje.

MILAN MEDEN

V BIJEDEČEV SPOMIN – Učenci osnovnih šol Novoga mesta so z žalnimi komemoracijami in spoznavanjem plodnega življenja tovariša Džemala Biječiča počastili spomin na tragično preminulega predsednika zveznega izvršnega sveta ter se tako pridružili množicam žalujočih Jugoslovancev. (Foto: krožek OŠ Katja Rupena)

PUST SE BLIŽA – Ure veselega in šegavega pustojanja se bližajo in pri „Kurentovi oblasti“ v Šentjerneju se že pripravljajo na ta dan. Tako so že izdali dve šaljivi razglednici (ena na posnetku), ves ostali program pa držé v strogi tajnosti. (Foto: P. Miklič)

OBCANI GRADIJO VODOVOD – Prizadevni občani KS Bučna vas pri Novem mestu so solidarnostno prišli za krampe in lopate, ker želijo do spomladi imeti svoj vodovod. Na sliki: v ospredju 66-letna Marija Kumar, ki je kar držala korak z mladimi. (Foto: S. Dokl)

STRUGA BO UREJENA – Vodna skupnost Dolenjske je v Brusnicah sredi obsežnejšega dela pri regulaciji potoka. Na trasi v dolžini okrog 300 m delajo tudi pozimi, če le ni izredno slabega vremena. Potok je potrebno regulirati, ker večkrat poplavlja in blizu gradijo šolo. (Foto: Bačer)

ZAMENJAVA VOZNIŠKIH DOVOLJENJ
Sedanja voziška dovoljenja bodo prenehala veljati konec 1980, lastniki pa jih lahko zamenjajo že sedaj. Na črnomalskem odseku za notranje zadeve jih bodo zamenjavali ob rednem podaljšanju veljavnosti oziroma ob obrabi, spremembi podatkov, izgubi itd. Zahtevek za podaljšanje veljavnosti mora voznik vložiti najmanj mesec pred potekom veljavnosti, priložiti pa mora 10 dinarjev takse in dve fotografiji 35 x 45 mm, ki ne sme biti starejši kot pol leta.

Pod velikim „dežnikom“ več varnosti

V posavski regiji se je sicer uveljavilo nekaj oblik medsebojnega sodelovanja, vsaj na papirju, medtem ko prizadevanja za tesnejše povezovanje kmetijskih organizacij med seboj in povezovanje s sorodnimi delovnimi organizacijami niso obrodila sadov. Kmetijci niso našli skupnega jezika, zato tudi ni bilo resnične zavzetosti za skupno načrtovanje prihodnosti, za tesnejše poslovno povezovanje in podobno.

delovne organizacije, ki doslej niso videli prihodnosti v dvoje, se bodo poslej srečevale v istem SOZD, torej ne doma, ampak v glavnem mestu. Vse to kaže, da se pridružujejo velikim predvsem zaradi tega, ker imajo tam kadre, v provinci pa je pomanjkanje strokovnjakov vseh vrst dostikrat ovira za napredek.

Kljub združevanju na drugih ravneh pa v regiji ne bodo smeli delati vsak po svoje. Občine so podpisale skupen srednjeročni program razvoja, ki obsega vse gospodarske dejavnosti in ki zahteva enotno razvojno usmeritev tudi v kmetijstvu. Brez dogovarjanja torej ne bo šlo, čeravno se bodo kmetijske organizacije integrirale z različnimi partnerji.

J. TEPPEY

S tekočega traku v Storah bosta prihajali dve vrsti traktorjev z močjo 42 konjskih sil, kar je zelo uporabna jakost. Prvi bodo imeli pogon na dve kolesi, drugi pa na vse štiri, zaradi česar bodo še bolj primerni za vleko v hribovitih predelih, ki jih v Sloveniji, pa tudi v drugih republikah ne manjka. Četudi bo tak traktor stal – kot zatrjujejo v tovarni – 120.000 dinarjev, kar je 30.000 dinarjev več kot običajno, bo šel verjetno dobro v denar. V Storah celo računajo, da bodo kar štiri petine vseh traktorjev naredili na pogon na vsa štiri kolesa.

Manj nesreč pripisujejo krški miličniki tudi večji osveščenosti voznikov. Ob vsej tej z nesrečami povezani statistiki je najbolj razveseljiv podatek, da je bilo med nesrečami na cestah v minulem letu udeleženo izredno malo poklicnih voznikov. Miličnikom proti njim ni bilo treba posegati s posebnimi ukrepi.

A. Ž.

Rudarji, začasno zaposleni pri komunalnih delih, si želijo spet čimprej – v jamo.

Sejmišča
NOVO MESTO: cene niso prav nič popustile od zadnjega, doslej najdražjega sejma. Naprodaj je bilo 433 pujskov in 37 nad tri mesece starih prašičev. Rejci so prodali skupno 341 prašičev; mlajši so veljali od 680 do 1.000 din, starejši od 1.000 do 1.300 din.

Nov model zastave: 750 TOZD – samoupravljalec de luxe
(Karikatura: Branko Babič)

Ta hip je najbrž težko reči, da je bilo to slabo, kajti čas je med tem prinesel vrsto spoznanj o nujnosti združevanja, ki nikakor ne sme ostati samo v občinskih ali regionalnih mejah.

Zdaj povsod iščejo partnerje in se združujejo iz potrebe, da bi lažje premagovali organizacijske, kadrovske in gospodarske težave, za katere čutijo, da jim sami ne bodo kos. Tiste

Jugoslovansko tržišče „pogoltno“ zdaj na leto že za nad 40.000 t traktorjev.

NEZGODA – V lanskih prometnih nesrečah v krški občini so bili poklicni vozniki izredno malo udeleženi. Naš posnetek je iz znane črne točke med Šmarčnim in Vrhovim.

Vzorni za krmilom

Velika gradbišča potrebujejo težke tovornjake, kar še poslabšuje prometne razmere. To zadnja leta velja posebno za krško občino. Vseeno je ob pogledu na statistiko nesreč mogoče opaziti razveseljivejša gibanja. Kot je ugotavljal komandir krške postaje milice Rudi Drganec na sobotnem občnem zboru krške Zveze šoferjev in avtomehanicov, število nesreč pada. Spisek bolj ali manj žalostnih nesreč na območju občine v minulem letu da seštevek 365, kar je za 76 manj kot leto popreje. V teh nesrečah je izgubilo življenje 11 ljudi, leto popreje je bil krvni davek za šest življenj večji, takih nesreč, kjer je šlo za hujše poškodbe, je bilo lani kar za 29 manj.

Najpogostnejši povzročitelji nesreč so še vedno divjaki, izsiljevalci prednosti in na tretjem mestu vozniki z alkoholom v krvi. Miličniki so bili proti takim kršiteljem tudi najbolj pozorni pri vsakodnevnem delu.

Slovenski traktor

Dobesedno nenasiten je bil zadnja leta trg s kmetijskimi stroji. Kot da bi hotel naenkrat nadomestiti zamujeno, tak je bil pohod kmetijske mehanizacije, ki je presegel vsa pričakovanja in napovedi. Tudi v prihodnjih letih bo še veliko kruha za tiste, ki oskrbujejo kmetijstvo s stroji in različnimi tehničnimi napravami, in tudi pri nas se bo potrdilo v razvitih deželah že dolgo znano dejstvo, da je kmetijstvo med najbolj pomembnimi odjemalci industrije in spodbujevalci industrijskega razvoja.

Med številnimi novostmi (sicer gotovo preveč razdrobljene jugoslovanske industrije kmetijskih strojev) naj omenimo najnovejšo: še ta mesec bodo v železarni Store pri Celju izdelali prve traktorje, ki bodo plod sodelovanja med našo tovarno in znano italijansko tvrdko Fiat. Privlačni bodo zlasti za naše kmetovalce, saj bodo zelo uporabni za delo na kmetijah.

BRÉŽICE: Sobotni sejem je bil spet dobro obiskan, saj je bilo na prodaj kar 570 prašičev, od tega 32 starih nad tri mesece. Lastnika je menjalo 490 živali; pujski so bili po 40 din, starejši prašiči pa po 24 din za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Zakaj poginjajo kunci

Eno je gotovo: tako imenovana farmska, intenzivna reja kunccev ne pomeni in najbrž nikoli ne bo pomenila toliko kot farmska reja perutnine. Ne v svetu ne pri nas, kjer farmske reje skorajda nimamo. In zakaj? Predvsem zato, ker veterinarska stroka še ne obvlada povsem nevarnih kužnih boleznih kunccev, ki lahko v trenutku spodkopljejo rejo, oz. oslabijo, če ne celo kar uničijo čredo. Seveda v primerih, če ničesar ne ukrenemo, ko se bolezni pojavijo.

Poznavanje boleznih kunccev pa ni nujno le za komajda oživljajočo farmsko rejo, te več tudi za ljubiteljsko rejo, če se hoče bolezni, kot je na primer že po vsem svetu razširjena zelo nevarna virusna bolezen miksomatoza, sploh še ne poznamo načina zdravljenja in je preprečevanje nadaljnje okužbe vse, kar lahko storimo, da pred obolenjem obvarujemo zdrave živali. Na srečo že poznamo uspešne načine zdravljenja za najbolj razširjeni boleznih kunccev – kokcidiolo in kužni kašelj. Kokcidiolo, to je parazitaro obolenje, ki ga rejci kunccev spoznajo po pikastih jetrih, uspešno zdravijo s sulfonamidnimi pripravki (dimerazol, sulfamethazin itd.), pa tudi z novjšimi preparati, kot so pancosin, duocoxin in drugimi. Tudi kužni nahod, ki ga prepoznamo po vodenem izcedku iz nosa, zvišani temperaturi in značilnem kihanju, lahko izločimo, da nam ne pomori živali. Bolne živali je treba zdraviti, preostale živali pa preventivno zdraviti. Kot uspešni zdravljenja, pa tudi sicer je treba živalim pokladati zdravo, z vitamini bogato hrano. Za uspeh reje kunccev je odločilna vzreja sama, na to raziskovalci vedno znova opozarjajo. Poskrbeti je treba za pravilno rejo, prehrano, okolje, red, čistočo. Brez tega si ni mogoče niti misliti donosne kuncereje. Ta načela veljajo pri reji kunccev še bolj kot pri reji drugih domačih živali.

Inž. M. L.

– Uspešno nam je zaustaviti dvig cen! (Marjan Bregar)

Kanižarica julija

„Sanacijska dela v rudniku v Kanižarici, ki ga je lani dvakrat zalila podzemna voda, gre do uspešno h koncu, tako da bodo lahko že julija začeli ponovno kopati premost, vendar bo proizvodnja šele v letu 1978 lahko normalno stekla,“ je povedal na seji odbora republiškega IS za gospodarstvo in finance predsednik republiškega komiteja za energetiko Drago Petrovič.

Seveda je za nemoteno proizvodnjo treba najprej zagotoviti denar za nakup dodatne nove opreme. Izredno pomembno je, da se čimprej lotimo tudi ponovnih raziskav zaloga. Za to delo pa so potrebna dodatna sredstva, ki naj bi jih zagotovila tudi SIS za elektrogospodarstvo. V zvezi s tem bo treba rešiti vprašanja, kako rudnik v Kanižarici povezati z rudarskoenergetskim kombinatom Velenje, oziroma z elektrogospodarstvom Slovenije, kar je po mnenju republiškega odbora IS za gospodarstvo in finance edina možnost, da rudnik tudi v bodoče dobro posluje. (Po Delu)

O DELEGATSKEM SISTEMU

Zbori občinske skupščine v Brežicah bodo na seji 8. februarja dali svoje pripombe na oceno uresničevanja delegatskega sistema. Razprava o njej je bila doslej v vseh organizacijah in KS.

BOLJE IZRABITI PROSTOR

S pregledom in usklajitvijo temeljnih urbanističnih dokumentov bodo v krški občini poskušali preprečiti neučinkovito izkoriščanje prostora, predvsem izkoriščanje kmetijskih površin v druge namene. To so zapisali v program srednjeročnega razvoja s trdnim namenom, da bodo poslej varčevali z zemljo in povečali vpliv kmetijske zemljiške skupnosti na pravilnejšo izrabo prostora.

credno je zapisati...

Na stalno prisotno vprašanje, kako uveljavljamo delegatske odnose, je medobčinski svet SZDL za Dolenjsko skušal dobiti na zasedanju minuli petek novit odgovor. „Skušal,“ pravimo, ker se razmere in ocene v posamezni dolenjski občini precej razlikujejo, imajo pa vendarle spodbuden skupni imenovalec, namreč, da se po lanski zelo kritični oceni stvari izboljšujejo in da se delegatski sistem v naši pokrajini vendarle vse trdneje postavlja na svoje noge.

Stare „bolezniki“ žal še niso izkoreninjeni. Stališča se še ne izoblikujejo „v bazi“, med delovnimi ljudmi (poudarjajo v Trebnjem, pa tudi drugje). Skupščinska gradiva so bolje pripravljena, pomoč strokovnih služb in uprav pa še ni ustrezna. Bistvena pomanjkljivost (Novo mesto) je v tem, da skupščinsko gradivo ne vsebuje več možnih rešitev, več alternativ. Rok za dostavo pisanih gradiv, ki znaša 10 dni, je prekratek, da bi se mogli dobro pripraviti na zasedanje. V Trebnjem predlagajo tako imenovani dvofazni postopek. Smo

Hibe še motijo

še daleč od celovitega informiranja. INDOK center je ustanovljen le v Novem mestu, vendar, tako sodijo, od njega še ni prave koristi, saj je komajda zaživel. V preostalih občinah se ustanavljanje šele pripravlja, težave so z denarjem in kadri. Povratne informacije že prihajajo (Metlika), največji premik v delovanju delegatskega sistema je prineslo dodatno izobraževanje (Črnomelj).

Za vse občine pa velja, da si delegatski odnosi najbolj počasi utirajo pot v samoupravnih interesnih skupnostih. Tu odločajo predvsem zbori izvajalcev; k temu primore še svojevrstna hiba, ko v zboru uporabnikov izvoljeni zdravnik ali učitelj „govori z usti izvajalca“. Verjetno bi kazalo to možnost, ki ni ravno redko uporabljena, preprečiti. Ustrezen strokovnjak naj bi deloval le v zboru izvajalcev.

Trenutno je mogoče reči še, da najbolj peša delo t. i. regijskih delegacij, ki so komajda sklepčne. Odpoklic nedelavnih delegatov je nujen, saj si enostavno ne smemo privoščiti takega razsipanja truda, časa in konec koncev tudi denarja, kot si ga, denimo, skupščina regionalne zdravstvene skupnosti, ki menda še nikoli ni bila sklepna ob prvem sklicu. Vestni delegati pridejo, čakajo, nevestne pa kličejo, skorajda rotijo... Ob takem odnosu ni mogoče učinkovito in ustrezno odločati ter delati, in kar je najhujše: nujno se krepi oblast posameznikov v družbenih zadevah, to pa je prav nasprotno od tega, kar želimo doseči z delegatskim sistemom.

M. LEGAN

(Nadaljevanje s 1. str.)

kulturnim praznikom, bo v domu premiera jugoslovanskega filma „Dekliški most“ režiserja Mimora – Mikija Stamenkovića. Po predstavi (za mladino predvidoma brezplačni) se bodo obiskovalcem predstavili nekateri glavni ustvarjalci filma (priča-kujejo režiserja in glavne igralce). Film bo na sporedu tri dni.

Obiskovalci se bodo lahko že pri otvoritvi prepričali, da sodi novi no-vomeški Dom JLA med najlepše v Jugoslaviji. Po pomenu in namenu bo osrednje kulturno žarišče mesta ob Krki in širše Dolenjske. Glavne kulturne zadeve se bodo nedvomno dogajale v eni najsodobnejših dvor-an, ki je v tem domu. Dvorana bo lahko sprejela do 500 obiskovalcev in ima oder za okoli 200 nastopa-jočih. Prostor je v celoti urejen za nastope najrazličnejših kulturnih skupin, od gledaliških do folklornih. Posebej je treba poudariti, da bodo poslej v Novem mestu lahko tudi operne predstave. Sicer pa bodo v domu kino, zborovanja, slavnostna zasedanja in tudi izobraževalne ure.

V večji, večnamenski avli bodo prirejali med drugim likovne in druge razstave. Svoj prostor bo imela domska knjižnica z okoli 20.000 knjigami, v glavnem z literaturo marksistične in zgodovinsko-poučne vsebine.

Pod rdečo streho doma bodo med drugim še: sejna dvorana za 80 ljudi, štiristezno avtomatsko keglji-šče, kabinet za mini trim in prostori za gojitev najrazličnejših drugih športov ter delovanje številnih sekcij in drugih dejavnosti, ki so bile že v starih prostorih doma dokaj razvite. Dodamo naj le še to, da bo v priti-lju Doma JLA restavracija vojaško gostinske ustanove Partizan s 120 sedeži.

Kajpak je ob tem pomembno po-vedati tudi to, da bo dom odprt ta-ko vojaškim osebam, kot tudi dru-gim obiskovalcem. Predvsem bodo v njem lahko gojili svojo dejavnost člani najrazličnejših kulturnih in športnih klubov in druženj. Vsa de-javnost bo seveda potekala v njem ob redu in disciplini, ki je v takih ustanovah sicer v navadi.

Kapetan Miloš Džudović, ki bo „žezlo“ upravnika držal tudi v no-vem domu JLA, je nad „rdečim lep-otcem“ še posebno navdušen, saj bo dom pod njegovim upravništvom in v razmerah, ki jih je z doseda-njimi težko primerjati, lahko ne le bolje deloval, ampak razvil tudi šte-vilne druge dejavnosti, na kakršne do zdaj ni mogel nihče misliti.

V prostorih dosedanjega doma v Sokolski ulici, ki bo po izselitvi uprave dobil novega uporabnika, je bilo lani med drugim 771 prireditev z več kot 77.000 obiskovalci, od te-ga največ kino predstav, manj pa gledaliških gostovanj, koncertov, kulturno-zabavnih in drugih priredi-tev. Prav gotovo bo bilanca iz nove-ga doma čez leto dni bistveno dru-gačnja, še ugodnejša za kulturno in športno življenje Novega mesta.

I. ZORAN

IDEJNO-POLITIČNO IZOBRAŽEVANJE – Prosvetni delavci novomeške občine so imeli v torek v novomeški športni dvorani skupni seminar. Jože Doberšek, sekretar republiške izobraževalne skupnosti je predaval o nadaljnjem poglobljanju samoupravljanja v vzgojno-izobraževalnih organizacijah in o svobodni menjavi dela. Bogdan Osolnik pa je govoril o naši družbeni etiki. V sredo so si prosvetni delavci, razdeljeni v osem skupin., ogledali večja dolenjska podjetja in se z vodilnimi pogovarjali o usmerjenem izobraževanju in celodnevni osnovni šoli. (Foto: Janez Pavlin)

Jeseni novosti v posavskih šolah

Uspel pogovor staršev o poklicnem usmerjanju v Sevnici – Nasonitev na združeno delo obeta v jeseni novosti v posavskih šolskih centrih

Roditeljski sestanki na sevniški osnovni šoli že lep čas niso le gledanje ocen v redovalnicah. Šola z urejeno svetovalno službo, v kateri delajo pedagog, psiholog in socialni delavec, skuša dati srečanjem s starši tudi širšo vsebino.

Ključni solidarnosti

Trebnje: 14 solidarnostnih stanovanj

V ponedeljek je predsednik stanovanjske skupnosti v Trebnjem Janez Mihevc izročil ključne novih 14 solidarnostnih stanovanj mladim, delavcem in upokojencem.

To so stanovanja v novih treh blok-kih z 42 stanovanji na Pavlinovem hribu v Trebnjem. V jeseni je bilo vselijivih osem solidarnostnih stanovanj na Mirni, štiri pa so predvidena še v Mokronogu v bloku, ki je v gradnji. To so pravzaprav tudi prva solidarnostna stanovanja v občini, do katerih je prišla stanovanjska skupnost s triletnim zbiranjem sredstev. V akcijo bo treba vključiti vse delovne organizacije, v preteklosti so se namreč nekatere, kot je dejal v priložnostnem nagovoru predsednik občinskega izvršnega sveta Janez Zajc, držale ob strani.

Večino solidarnostnih stanovanj v Trebnjem so dobili neposredni proizvajalci. Površina stanovanj je zaenkrat še bolj skromna. Ob ogledu so nekateri predstavniki stanovanjske skupnosti izrazili mnenje, da bi morali pozorneje proučiti že projek-te.

Za ta stanovanja so združevali denar delovni ljudje iz vse občine. Pri stanovanjski skupnosti želijo, da bi se novi stanovalci vključevali v stanovanjsko samoupravo tako kot delegati kot tudi pri delu hišnih svetov.

A. Z.

Zadnji sestanek minuli četrtek v dvorani gasilskega doma je bil posve-čen poklicnemu usmerjanju. Da bi bil razgovor kar najbolj stvaren, je vodstvo šole povabilo predstavnike srednjih in poklicnih šol, v katerih bodo letošnji osmošolci lahko nadaljevali šolanje. Odziv med starši je bil nadvse spodbuden: od 128 osmošolcev se je sestanka udeležilo 118 staršev.

Tudi s strani šol, kjer bo mogoče nadaljevati šolanje po osnovni šoli, je bil odziv lep. Vsi posavski šolski centri so poslali svoje predstavnike. Iz predstavitev šol, kot so stori-li posamezni ravnatelji, je očitno, da bo letos v posameznih centrih tudi nekaj novosti. Brežiška gimnazija bo vpisovala v 3 oddelke, mogoča je med drugim usmeritev v pedagoški poklic in letos že drugič za vzgojiteljice. Šoli za prodajalce nameravajo letos dodati še oddelke gostinske šole, po vsej verjetnosti bosta v Brežicah tudi oddelka ekonomske in administrativne šole.

V Krškem ne bodo šolali le stroje in elektrotehniko, temveč tudi novo smer – tehnike za papirno stroko. Morda bodo že to jesen odprli oddelke za atomske tehnike, ki jih bo potrebovala krška jedrska centrala in druga atomska središča v državi. Vsakdo, kdor se bo vpisal v sevniško Poklicno oblačilno šolo, ima pravzaprav že tudi zagotovljeno kadrovske stипendijo v Jutranjki.

ALFRED ZELEDNIK

PLINSKE KRIZE NI BILO

Medtem ko je Ljubljana in Gorenjska okrog novega leta čutila pomanjkanje plina in so potrošniki čakali dolge ure, pa včasih zaman, smo bili v Novem mestu redno oskrbovani s plinom. Novotehna nabavila plin v zagrebški plinarni, od koder so redno dobavljali pošiljke. Naval je bilo sicer tudi pri nas občutiti, vendar so plin dobili vsi potrošniki. Celo iz Ljubljane in drugih krajev so hodili v Novo-mesto menjat prazne jeklenke za pline.

Februarja start v zdraviliščih

Turizem in zdravilišča na visoki ravni bomo imeli tudi Dolenjci – Krka bo že letos začela graditi

V letošnjem letu začne novomeška Krka uresničevati srednje-ročni program razvoja zdravilišč v Dolenjskih in Šmarjskih Toplicah. Gre za zelo obsežen investicijski načrt, ki ima vso podporo tako v republiškem razvojnem planu, kot v domačem občinskem in bančnem programu. Kaj si lahko od tega obetamo, je v pogovoru povedal Slavko Plavec, direktor TOZD Zdravilišča pri novomeški Krki.

„Obe zdravilišči imata zadnja leta minimalno akumulacijo, ker nimata dovolj zmogljivosti in nista urejeni in opremljeni tako, da bi ustrezali zahtevam sodobnega turizma. V Dol. Toplicah imamo trenutno 180 ležišč, od tega kar 150 brez sanitarij in udobja. Bazen v kopalniški stavbi

Slavko Plavec

je postavil še grof Auersperg in je bil delno adaptiran leta 1930. Razumljivo, da današnjim zahtevam gostov vse to ne ustreza, čeprav je termalna voda še tako zdravilna za revmatične in vrsto drugih bolezni. V Šmarjskih Toplicah je 130 postelj sicer v bolj udobnem okolju, saj imajo vse sobe WC in tuše, vendar ni prostorov za zdravstveno rehabilitacijo, fizioterapijo itd.

Glede na take razmere je modernizacija in povečanje zmogljivosti ter udobja in gradnja zdravstvenih objektov v obeh zdraviliščih več kot nujna.

O ŠTIPENDIRANJU

O-tiku pokojnega Džemala Bijičiča je na petkovi razširjeni seji spregovoril član predsedstva občinske konference SZDL Kočevje Alojz Petek, nato pa so spomin na preminule v tej tragični nesreči počastili z enominutnim molkom.

Na seji so razpravljali o štipendiranju in kadrovski politiki v občini ter se dogovorili o bodočem delu SZDL, ki bo zelo živahno, saj se je nabralo materiala kar za nekaj set.

dr. Anton Vratusa:

Huda izguba za vse nas

Tragična smrt tovariša Džemala je huda izguba za vse nas. Zapustil nas je sredi boja za gospodarsko stabilizacijo, za obrambo, ohranitev in nadaljnjo krepitev številnih pozitivnih dosežkov, ustvarjenih tudi z njegovo prizadevnostjo, v času, ko moramo pripeljati do konca veliko delo ustavne pre-objazbe naše družbene preureditve in korak za korakom vztrajno uresničevati politiko gospodarskega in družbenega razvoja, kakor je zapisana v srednjeročnem načrtu, ko je treba odločno nadaljevati boj za nadaljnje utrjevanje me- narodnega položaja Titove Jugoslavije kot neodvisnega mednarodnega socialističnega in neuvrščenega dejavnika v svetu.

Velika praznina ostaja s smrtjo našega predsednika, kakor se zgodi, kadar vihar podre orjaški hrast. Ta praznina bi bila še strašnejša, če se ne bi s padcem hrasta v vsej svoji veličini ponovno pokazali vrelci, iz katerih so se napajale žile tega neustavljivega življenja in sile. To pa so tisti vrelci, iz katerih vsi črpamo svojo moč, voljo in sposobnost, da spreminjamo naravo okoli sebe in odnose med ljudmi, da tudi same sebe osvobajamo, ko s skupnimi močmi utiramo še širša pota za osvobajanje človeka in dela od sil stihije in nadvlade.

Zato bodi ta naša huda izguba spodbuda za nadaljnje strmitve naših vrst, za mnoge akcije in podvige, s polnim zaupanjem v lastne sile, ob hkratnem še krepkejšem povezo- vanju s svetom, posebno s tistimi, ki delijo naša prepričanja in težnje. Kje naj iščemo to moč, če ne v odločnosti in energiji, v doslednem izvajanju politike ZKJ in tovariša Tita, kakor je to delal in vedno znova potrjeval tovariš Džemal.

Zanj nikoli ni bilo nerešljivih nalog. Njegovo geslo je bilo: za sleherni problem mora biti alternativa, samo ne za po- razvoja socialističnih samoupravnih odnosov, za dosledno uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti ter duha bratstva in enotnosti, za stalno krepitev proizvajalnih sil, za vsestranski gospodarski in socialni razvoj, za produk- tivnost in kvaliteto gospodarjenja, za krepitev enakopravnega položaja Jugoslavije v mednarodni delitvi dela.

(Iz nagrobnega poslovnega govora podpredsednika zveznega izvršnega sveta)

ročnega razvojnega načrta postavljena v obdobje po letu 1980 in načrtuje pridobitev 300 novih postelj za goste, v zelo sodobno urejenem okolju.

– Govorila sva o zunanjih objektih, ki so neobhodno potrebni sodobnemu zdraviliš- kemu turizmu, veljalo pa bi ugotoviti še, ali je dovolj termalne vode v obeh krajih.

„Krka“ je v zadnjih dveh letih iz- vedla obširne geološke raziskave, ki so pokazale nove vire termalne vode in zagotovo zadoščajo za izvedbo celotnega srednjeročnega razvojnega programa.

– Ali bodo Dolenjske in Šmarjske Toplice čez leta po- stale izrazito zdraviliška kraja? Kaj bo z rekreacijo, ki se je v obeh krajih ob odprtih bazenih lepo uveljavila?

„Veliko zanimanje za rekreacijo je v obeh krajih dala osnovno za usmeritev tudi v srednjeročnem planu. Predvideno je, da bo v Dolenjskih in Šmarjskih Toplicah zgrajen po en nov veliki zunanji bazen, vendar smo dali v programih prednost gradnji zdravstvenih in postaljnih zmogljivosti.

DIPLOMA ZA TRUD – Na so- botnem občnem zboru Zdruje- nja šoferjev in avtomehanikov Krško je predsednik Srečko Smodič (na desni) izročil Tone- tu Medvedu diplomu z zlatim vencem ob njegovi petdesetlet- nici. Tovariš Medved, nepogre- šljiv pri izobraževanju voznikov, je tudi ustanovni član krškega združenja. (Foto: Zeleznik)

Vsi investicijski programi so je- njeni in v tem je Krkina predno- stjo velja izkoristiti. Vsak hip bi- bankam predložimo načrte v re- cijo. Tudi finančne možnosti upošteva, da se Krkin razvojni črt za razvoj zdravilišč povezuje ma z republiški prizadevanji.

Močno združenje

ZSAM Krško šteje že 250 članov

Krško združenje šoferjev avtomehanikov stopa letos v 20. leto dela. Tačas imajo že v njenih iz vseh treh poslo- vništvih 244 članov. Uspešna dela združenja se je odrazilo di na dobro obiskanem obse- zboru v soboto v Brestanici.

V zadnjih letih so bili še pose- bej uspešni pri strokovnem usposo- bju članov. Izšolani so okoli 10 voznikov, samo v minulem letu opravilo šolo za poklicne voznike kandidatov, novi tečaj obiskovalci kandidatov. Zaenkrat dela šola za nekakšnim pokroviteljstvom ob- ške šole, novi predpisi pa nam še osamosvojitve, ki bi jo lahko dosegli v povezovanju s Krško Avto-moto društvom. Na občnem zboru so izglasovali tudi vključe- nje Zvezo organizacij za tehnično ro- ro v Krškem.

Tudi sobotni zbor je izkazal odlične zahteve za benedicirajo- llovne dobe za vse poklicne vo- ne glede na to, kje vozijo. Z po- sko odločitvijo zakonodajalca so zadovoljni. Hkrati tudi opozorili da ni potrebe za ponovno izve- celotnega elaborata o tem vpra- temveč bi ga bilo treba le dopol- Menijo tudi, da skrajšanje v po- dobe ne bi smelo prihajati v po- za vsnike od leta 1960 dalje, ve- več vse od osvoboditve. Po mo- sekretarja republiškega zdru- Staneta Zerovnika je teh voznikov malo, ker pa so ti vozniki po- pionirstva prevoznikstva delali, posebno težavnih razmerah, ne- nepravilno, če bi jih izvezli. Ze- sorodnimi organizacijami, lani so z Belo krajino. Se bolj namreč razviti notranje društveno živ- ravno tako v programu dela, to izražajo željo za še tesnejše lovanje z družbenopolitičnimi ni- zacijami.

A. ZELEDNIK

V spomin Martinu Žuglju

V Piranu je v petek, 21. januarja, umrl Martin Žugelj, organizator vstaje v Beli krajini, nosilec spomenice 1941, revolucionar, predvojni komunist, nosilec pomembnih družbeno-političnih funkcij v povojni graditvi vse do upokojitve, človek, s katerim je Bela krajina in vsa naša družba veliko izgubila in mu bo trajno hval- ležna za njegovo delo.

Martin Žugelj se je rodil 1909. leta v Dobravicah pri Metliki. Kot sin belokranjskega kmeta je že v rani mladosti občutil vso bedo takratnega časa in političnega režima. Revna Bela krajina mu podobno kot inž. Janezu Marentiču ni dala najosnovnejšega, kar si je želel on in

prebivalci te pokrajine. Odšel je na delo v Zagreb, kjer se je vključil v revolucionarno delo. Tik pred vojno se je vrnil domov.

Po okupaciji Jugoslavije je kot član okrožnega komiteja komunistične partije za Belo krajino in član okrajnega odbora OF skupaj s tovarišem Šuštaršičem in kasneje s tov. Novakom-Očkom ter drugimi revolucionarji naredil vse, da so šli Belokranjci v oborožen boj proti okupa- torju. Utrjeval, razširjal je partijsko in frontno organi- ziranost ljudi, ustanavljal od- bore nove oblasti in bil zglede poštvalnega borca in re- volucionarja. Za svoje delo je prejel spomenico 1941 in več drugih odlikovanj.

Tudi po vojni ni prenehal biti vojak Komunistične partije Jugoslavije. Bil je na od- govornih delovnih mestih kot sekretar okrajnega komiteja ZK v Krškem, Novem mestu in Črnomlju, pred upokojitvijo pa je bil pred- sednik občinskega odbora SZDL v Piranu. Bil je tudi član CK KPS, ter sodeloval na več kongresih, na katerih so se utrjevale pridobitve na- rodnoosvobodilnega boja in oblikovala samoupravna so- cialistična Jugoslavija.

Kaj zavira kulturno delo

V lanskim 49. številki Dolenjskega lista sta izšla hkrati dva prispevka o kulturnem delovanju v Ribnici. Govorila sta o ugotovitvah raznih sestankov v Ribnici in o obračunu ob zaključku "Tedna Komunistične mladine" v Ribniški dolini. Z ugotovitvami obeh novinarjev se popolnoma strinjamo. Pripominjam pa, da bi lahko enake razmere ugotovili v večini podeželskih krajev širom po Sloveniji.

Razdobje kulturnega življenja pred vojno mi je dobro znano, ker sem v mladih letih sam v njem sodeloval. Po osvoboditvi smo na tradicije velikokrat opozarjali, posebno na tiste, ki so se ujemale z novim časom in stvarnostjo. Vendar smo vedno dobivali tak odgovor mlajših: "Da, to je bilo takrat, sedaj pa so drugi časi." Tudi te, druge oziroma nove čase smo pomagali ustvarjati in jih še gradimo, čeprav smo res že stari.

Včasih smo delali vsi, ne glede na politični ali svetovni nazor. Delali smo za narod. Družba nam ni dajala nobenega denarja. Vzdrževali smo se sami s članarinami, prireditvami in podporo premožnejših članov družstva ene ali druge stranke. To je podžigalo k delu. Vse delo je bilo ljubiteljsko (amatersko).

Danes tega ni. Vsi delamo za napredni in socialistični razvoj, pa vendar ugotavljamo, da dela v vsej ribniški občini ena sama amaterska dramsko-recitacijska skupina ter nekaj pevskih skupin. Da bi kino, radio, televizorji in podobno tako zamorili čut za kulturno delo v Ribniški dolini, dvomim. Kaj je vzrok za mrtvilo, je težko trditi, ker ni nujnih ustreznih analiz.

Po mojem prepričanju v veliki meri vplivajo na tako stanje dejstva, da je včasih društveno delala na kulturnem polju mlada generacija. Člani so bili stari pretežno 20 do 30 let. Po večini so bili to še fantje in dekleta, ki niso bili navezani na službo in drugo. Danes je mladina teh letnikov v službah, nekateri so že na odgovornih mestih. Več kot dve tretjini je poročenih in imajo obveznosti do družine in otrok. Zato je danes večina ljudi teh let za društveno delo izgubljenih. Vzrok za nedelo torej niso samo denar in prostori niti ne radio in televizija, vzroki so v samih ljudeh in tudi v prejšnjih družbenih zavesti.

ANDREJ ARKO

IN SE ENKRAT: "Si samo natakari!"

Spoštovano uredništvo prosim, da spodnji članek v celoti objavite, saj gre v primeru "Si samo natakari!" za vrsto žalitev in laži. Ljudje me poznajo kot dobro delavko in ne morem dovoliti, da bi kdo o meni širil neresnične govore. S. M. iz Brežic, kateremu je bilo namenjeno moje prvo pisanje, je v Dolenjskem listu 20. 1. objavil odgovor, v katerem mi na koncu celo grozi z rednim sodiščem. Prav zaradi tega sem prisiljena, da se ponovno oglašim.

V petek, 21. januarja, ste prišli na moje delovno mesto v Bife pri pošti in rekli: "Kupi si časopis! Če ne nistem noben Siptar, ti me ne boš žalil!" Tovarš S. M., boste spet trdili, da sem razen "Od kod se pa kar tlikate?" rekla še kaj? Napadli ste me na mojem delovnem mestu, že v drugo, tovarš učitelj! In vi se sklicujete na priče, ki bodo potrdile vaše laži! Veste, tudi jaz imam priče, verjetno več kot vi. Le-te so ob vašem prvem izpadu celo govorile, naj pokličem policijo, da vas vrže ven. Škoda, da se morava tako pogovarjati. Lahko bi prišli k meni, se opravičili in zadeva bi bila urejena. Tako ste pa 21. 1. po izidu vašega članka, zmagoslavno hodili okoli.

Po naravi sem vesela, zaupna, človek, ki nima rad sporov in prole bomo takšne narave. Toda tokrat kajti še vedno je zmagala resnica, ki pa je dobra in sprejemljiva le za eno stran. Sicer pa, odločilo ibo sodišče, pa ne na vašo, na moje prijavo! Še enkrat se podpisujem s polnim imenom.

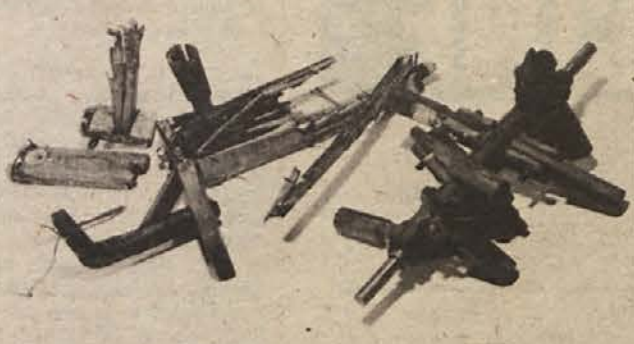
ERNA ROZMAN

OPOMBA UREDNIŠTVA. S tem odgovorom končujemo razčiščevanje o žalitvi v bifeju pri pošti v poverdati v listu kaj bistveno novega. O sporu bo, kot je razvidno iz pisem, tako in tako razpravljalo sodišče.

ZANIMIVO ZDRAVSTVENO PREDAVANJE

Minul četrtek sta krajevna organizacija in občinski odbor RK pripravi v stavbi OŠ Milke Sobar-lesznih srca in ožila. Dr. Peter Kapš, ljudem, je svoje besede nazorno podprel z risami. O uspešnosti predavanja govore tudi številna vprašanja, ki so jih zastavljali prisotni ob koncu.

FILIP RIHAR

Nedolžna „žrtev“: razstreljen klopotec

Vandalsko početje lovcev

Ta prispevek za Dolenjski list pišem zato, da ne boste presečeneni, če tudi vas doleti kaj podobnega. Da bo stvar jasnejša, bom povedal tole: dne 31. 10. 1976 sem lovskima družinama Škocjan in Otočec poslal pismo in naslednje vsebino:

V nedeljo, 31. 10. 1976, sta imeli družini Škocjan in Otočec skupen lov na območju Vinji vrh. Ob tej priložnosti je bila povzročena škoda na stehi Peterlinove zidanice. Na vrhu slemena strehe je bil pritrjen klopotec. Nekateri člani vaših družin so si po končanem lovu privoščili objestno in neokusno šalo. Brez vzroka so streljali in vzeli za tarčo klopotec, pritrjen na stehi zidanice. Streljali so toliko časa, da so klopotec popolnoma uničili in ga vrgli s strehe. Pri tem so razbili tudi nekaj strešne opeke.

Upravičeno zahtevam, da se mi povrne storjena škoda. Prosim UO družin, da me pisмено obvesti o ukrepih in pošlje zadovoljiv odgovor v 15 dneh. Če ne sprejemam zadovoljivega odgovora, bom primoran storiti drugačne ukrepe.

Kovačič Jože
Kranj
Dražgoška 6"

Na to pismo sem prejel dva odgovora od Lovske družine Otočec, lovski družini Škocjan pa se mi zdelo vredno odgovoriti. Zidanica, na kateri je bila poškodovana streha in uničen klopotec, stoji na revirju lovske družine Škocjan, ali točneje povedano, 50 metrov od meje med enim in drugim revirjem. V prvem pismu lovske družine Otočec sem bil obveščeno, da bo UO sklical sejo in me po seji ponovno obvestil, 30. 12. 1976 pa sem prejel drugo pismo z naslednjo vsebino:

„Sporočamo, da smo o vašem dopisu na seji UO 23. 12. 1976 razpravljali in ugotovili, da povzročene škode na vaši zidanici niso bili krivi naši lovci, kajti ta tudi ne stoji na našem

področju. Lovci pa niso imeli skupnega lova, pač pa je lovila vsaka družina zase. Kolikor pa vam je mogoče dokazati, da so bili to naši lovci, bomo o zadevi ponovno razpravljali, kajti tudi mi smatramo, da to ni po lovsko in te popolnoma upravičeni zahtevati odškodnino. Toliko v vednost.

Lep pozdrav
Tajnik LD“

Res je, da obe družini nista imeli skupnega lova, vendar sem bil obveščeno, da so se po končanem lovu okoli 14. ure tistega dne zadrževali lovci obeh družin v neposredni bližini naše zidanice. Očividci so bili oddaljeni le kakih 300 metrov od kraja, kjer so se lovci izživljali nad klopotcem. Slišali so ve č zaporednih strelcev ter klopotanje klopota, ki se je očitno branil pred napadci. Kakih 30 minut po tem napadu je klopotec utihnil. Ko so očividci prispeli do zidanice, so lahko samo še po tleh pobirali ostankе klopota ter kose razbite opeke. Lovci so seveda odšli svojo pot.

Pređen končam, bi dodal še tole: Prepričan sem, da so med bratci „zelene bratovščine“ tudi taki, ki natanko vedo, čigava je krivda. Morda so bili med njimi gostje iz drugih družin. Kakorkoli že — vprašujem se, kako je mogoče, da pristojni organi izdajajo dovoljenja za nošenje orožja takim vandalom, ki se objestno izživljajo nad tujo lastnino. Vprašujem se, ali niso spričo takega obnašanja ogroženi ljudje in objekti na Vinjem vrhu!

Vam, lovci, pa naslednje: če že smete loviti po tujih zemljiščih in uživati v lovski vni, pustite objekte, ki niso vaša last pri miru! Verjemite, da bi tudi mi lahko ubrali pot, ki bi bila vam in vašim lovskim strastem v škodo. Za konec pa še to: če ne dobim povrnjene škode za stehi in klopotec, bom storil vse, da pridem do svoje pravice.

JOŽE KOVAČIČ
Kranj, Dražgoška 6

Bo lov na polhe še dovoljen?

Urbanizacija in tehnični pogoji in posegi v naravno okolje delujejo zelo hitro. Zato bodo nekatere živali za vedno izginele. Izvršni svet SRS je predlagal skupščini, naj pripravi osnutek zakona o zaščiti redkih in najbolj ogroženih živalskih vrst. S tem naj bi izpopolnili že obstoječi predpis oz. spisek že zaščitene živali.

logu zakona o zaščiti nekaterih vrst živali, ki ga bodo v kratkem tudi sprejeli in po katerem v navedenem predlogu imenovanih živali sploh ne bo dovoljeno loviti, je imenovan in

NI NUJNO

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebne želje pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

ZNAČKE NAJMLAJŠIM

Zveza telesnokulturnih organizacij v Krškem začenja akcijo za razširitev telesne vzgoje med predšolskimi otroki, da bi bil mladi rod bolj zdrav in bolje razvit. Obrača se na starše, na krajevne skupnosti, na otroške vrtnice in društva prijateljev mladine, da bi jo podprli pri akciji za športne značke iz različnih dejavnosti.

Gabrski asfalt kliče

Krajani Gabrja so se odločili, da bodo prispevali mesečni dohodek za asfaltiranje ceste Ratež-Gabrje — Potrebna bo tudi družbena pomoč

KS Gabrje je naposled le prisluhnila številnim željam in prošnjam svojih krajanov. Ustanovila je poseben odbor, ki bo poskrbel, da se danj največji kamen spotike, cesta Ratež-Gabrje, vendarle prilagodi potrebam sodobnega časa.

Novoustanovljeni odbor s predsednikom Jožetom Rakošem na čelu je že pričel s prvimi deli. Tako so na nedavnem zboru občanov sklenili, da so sleherni krajan prispevali za asfaltno prevleko svoj enomesečni zaslužek. Gabrčani pa bi radi v akcijo pritegnili tudi krajane

sosednjih Brusnic, ki pa za tako delo ne kažejo kaj preveč zanimanja. Zagotovo lahko namreč trdimo, da prebivalci Gabrje ne bodo sami kos taki investiciji, zato bo še kako potrebna pomoč širše družbene skupnosti, predvsem nekaterih zainteresiranih delovnih organizacij. Gabrčani se ne bodo odrekli niti pomoči rojakov, ki delajo zunaj naših meja in jih bo domača zemlja slej ko prej znova priklenila nase.

Takole pravijo: „Cesta ne bo velika pridobitev samo za nas, veliko bo dobil tudi dolenski turizem, Gorjanci bodo bogatejši za metre asfaltne prevleke, ki so za turista še kako pomembni.“ Odveč je ob tem zapisati, da so te besede spodbuda družbenim delavnikom, ki so krajonom te vasi dolžni pomagati.

Kmetom ni vseeno kako

Odgovor na pismo s tem naslovom, objavljeno 30. decembra lani

Mleko na področju Agrokombinata Krško odkupujejo Ljubljanske mlekarne preko naše organizacije v organizirani odkupni mreži od skupno 1.191 proizvajalcev. Agrokombinat Krško kot organizator mlečne proizvodnje na svojem področju je le posrednik ali soorganizator tega odkupa. Tudi vzorce, ki določajo kvaliteto vsebnost mleka, analizirajo Ljubljanske mlekarne, higiensko neoporečnost pa veterinarji Posavskega veterinarskega zavoda. Te analize so potrebne, saj potrošnik zahteva kvaliteto in v zdravstvenem pogledu neoporečno mleko. Rezultati teh analiz formirajo odkupno ceno mleka, ki pa je zaradi teh malce kompliciranih ukrepov za mnoge še nerazumljiva. Čeprav tudi tov. Zibertovi iz Ardra v tem procesu še marsikaj ni jasno, se je za reševanje svojih problemov obrnila na javno občilo, ne pa na našo kooperacijsko službo, kjer bi dobila potrebno informacijo. Higienska neoporečnost njenega mleka je bila za mesec november ovrednotena na osnovi vzorca skupnega mleka, vzete ga v zbiralnici na Raki. Analiza tega vzorca je pokazala, da je bilo to mleko onesnaženo. Ovrednotenje na osnovi skupnega vzorca je bilo potrebno zato, ker proizvajalka ni prinesla svojega mleka na individualno kontrolo. Zakaj se je tov. Zibertova izognila individualni kontroli, ne vemo, vsiljuje se pa vprašanje, kaj je bilo 19. novembra, to je na dan kontrole, z njenim mlekom, ko pa ga je vendar vse ostale dni v mesecu redno nosila. Ali je bila tega dne v njenem mleku morda že dolita voda, podobno, kot se je to zgodilo 27. avgusta 1975 (dokazila pri Agrokombinatu Krško, TOZD Kooperacija).

Po ZPS so za stroške individualne kontrole higienske neoporečnosti obremenjeni rejci, in to ne glede na to, ali oddajajo svoje mleko vse dni v mesecu ali na dan kontrole.

ANTON GORENC
organizator odkupa mleka pri
Agrokombinatu Krško —
TOZD Kooperacija

STARA ŠOLA SE NI ZA ŠARO

V stari boštanjški šoli bo v prihodnosti še mogoče slišati otroške glasove. V načrtu je namreč prumeritev otrok, ki jih sedaj s tega brega Save vozijo v Sevnico iz Studenca in Bučke, zato bo nova šola hitro premajhna. V stari šoli naj bi bili oddelki male šole, varstva in tudi redni oddelki. V njej naj bi dobili kotiček tudi krajevna skupnost in krajevna organizacija SZDL. Sedaj obnavljajo fasado in zamenjujejo okna. Posebna skrb velja udornini pod enim razredom, ki je pred leti vzbujala bojazan za vso stavbo. Udornino bodo uredili v sodelovanju s strokovnjaki Geološkega zavoda.

Vojak in pevec: oboje odlično

Dolgo smo v novomeški kasarni Milana Majcna iskali vojaka Radenka Travica. Pravijo, da je nenehno zaseden, vedno ob kakšnem delu. Značka z napisom „Primeran vojak“ na prsih tega vojaka nam je to potrdila.

Radenko Travica

„Vse, kar sem naredil, je skupno delo vseh nas.“ je začel skromni vojak, doma iz Sida. Od njegovih kolegov v kasarni smo izvedeli, da je najbolj priljubljen vojak v njihovi enoti, pred kratkim pa je bil sprejet v ZK. Pa še nekaj je, zaradi česar ga imajo prijatelji tako radi: Radenko je tudi dober pevec zabavnih in narodnih pesmi, brez njega si ne morejo predstavljati prireditve v kasarni. Njegov starišina Zvonko Pavlovič je povedal, da bi si vsak predpostavljali želel imeti takšnega vojaka.

JORDAN PAČKOV

NAGNALI JIH BOMO, PODGANE NEMŠKE!

Pogumna je bila Posavnikova mati. Med vojno je partizanom večkrat govorila: „Fantje, vojna je, zmagali bomo. Te podgane bomo že nagnali!“ Bila je stara, toda hrabra in vzdržljiva.

Bilo je nekoč med vojno. Pri hiši je imela dva ranjena, pa so prav takrat prišli Svabi in hoteli preiskati hišo. Toda ni izgubila glave, takoj jim je postregla z žganjem in Nemci so se ga seveda napili, ob koncu pa so starki celo pustili cigarete, češ naj se nauči kaditi. Rok in Marko, mlada fanta iz Cankarjeve brigade, ki sta bila tisti čas pri Posavnikovi mami na zdravljenju, sta si seveda pošteno odahnila. „Mati, ko bo konec vojne, vas bova nosila na rokah,“ sta ji ob slovesu ginjena dejala.

In prišla je svoboda, toda Posavnikova mati ni dočkala lepšega življenja. K pogrebu, ki je bil na pragu svobode, sta jo nosila Rok in Marko, kot sta ji takrat na podstrežju tudi obljubila.

ALBINCA ERBIDA
OŠ Milka Sobar—Nataša
Novo mesto

Umetnost združuje

Velik, raznobarven plakat je že od daleč opozarjal na pomembnost dne, ki se je naglo bližal. 6. januarja je člani likovnega krožka naše šole obiskal eden največjih jugoslovanskih umetnikov Ivan Lacković. Skromen, prijazen mož, ki ni z ničimer izdajal svoje slave, svoje vrednosti.

Kdaj in kako ste pričeli slikati, je bilo naše prvo vprašanje.

„Nič bolje nisem risal kot moji vrstniki v šoli. Vsem sem jim bil podoben, le nogomet nisem igral. Moja umetniška pot se je pričela, ko sem služboval kot poštar v zagrebškem okolišu. Vedno sem imel pri roki svinčnik in papir in si nekatere zanimivosti tudi narisal.“

Je vaše delo plod domišljije, ali rišete to, kar vidite v naravi?

„Moj glavni motiv so hiše, kmečke, skratka življenje na podeželju. Svoje delo imam rad, kajti brez ljubezni do tvorstne umetnosti ne bi nikoli uspel. Moje slike so izraz predstave o predmetu, ki ga pač vidim po svoje.“

Kje ste že razstavljali, kakšne so vaše največje nagrade?

Imel sem razstave v Parizu, Londonu, Rimu, Muenchnu, na Dunaju, sicer pa o svojih uspehih in priznanjih zelo nerad govorim.“

Zamolčal je to, da je dobil prvo nagrado na razstavi v Rimu, kjer je prav tako dobil še medaljo tamkajšnje akademije za kulturo in znanost. Skupaj je bilo nagrad kar 21. Poznate tudi slovenske slikarje? Ali sodelujete z njimi?

„Kako da ne! Ljudje z istimi interesi se največkrat dobimo skupaj. Poznam dobro Božidarja Jakca, poznal sem Toneta Kralja in še nekatere. Vzornika pri svojem delu nisem imel, moj zgled je bil le pokojni profesor Hegedušič.“

MERI PLAZAR
OŠ Boštanj

SLAVKO PREGL V KOČEVJU

V ponedeljek, 17. januarja, je obiskal kočevske učence višjih razredov osnovne šole pisatelj Slavko Pregl. Znan je po nadaljevalki „Odprava zelenega zmaja“, ki je bila zelo priljubljena med mladimi gledalci televizije. Učenci so mu zastavljali razna vprašanja, na katere je odgovarjal.

TANJA PRIMC

Kar 40 medvedkov in čebelic, najmlajših članov taborniške organizacije, so prejšnji četrtek sprejeli v novo družino na osnovni šoli Katja Rupena v Novem mestu. Starejši taborniki so jim pripravili čajanko, izredno veseli pa so jim pomenile skupinske igre in zabavno tekmovanje. Na sliki: kje kroži kapica? Neugnane razigranosti navdušenih glav ni treba še posebej razlagati, njihov smeh pove vse... (Foto: Anica Smole, foto krožek OŠ Katje Rupena)

POMNIK ŽRTVAM, HRAM DEDIŠČINE

MUZEJ NOB IN LJUDSKE REVOLUCIJE NAJ BI ZAČELI GRADITI 27. APRILA - DOHODEK NA ČAST USTANOVNEGA KONGRESA KPS 1937 NA ČEBINAH

Temeljni kamen za novi muzej NOB in ljudske revolucije v Novem mestu bodo vzdali 27. aprila in s tem počastili 40-letnico ustanovnega kongresa KPS na Čebinah. Začetek gradnje pomembnega objekta, ki bo hranil pričevanja o revoluciji in kazal obiskovalcem kulturnozgodovinski preporod Dolenjske, hkrati pa bo osrednji pomnik padlim borcem, žrtvam fašističnega nasilja in celotni revolucionarni preteklosti tega dela Slovenije, je torej pred vrati. Predvidevajo, da bo muzej zgrajen v letu in pol, tako da bi bila slovesna otvoritev že za občinski praznik 1978.

Do prve lopate, ki običajno simbolizira začetek gradbenih del, ni več dolgo. Natanko čez tri mesece naj bi se to zgodilo, in sicer na zemljišču, ki so ga poimenovali muzejski kompleks. Kot je znano, je projekt izdelal inž. arh. Mirko Kajzelj, prvo nagradjenec javnega natečaja za idejno-projektno rešitev tega kompleksa. Če si za hip zamislimo dokončno ureditev, „vidimo“ novi muzej NOB in ljudske revolucije kot prvega v vrsti muzejskih objektov, ki so tam predvideni in bodo funkcionalno vključevali tudi sedanje prostore Dolenjskega muzeja (Križati) in Dolenjski galeriji.

Novi muzej bo zavzemal nekaj več kot 1.400 m² površine, od tega bo samo za razstavne prostore namenjeno 740 m². In kaj vse bo v njem? Obiskovalci bodo dobili že ob vhodu informacijo o zbirkah in vseh pomembnejših kulturnozgodovinskih spomenikih na Dolenjskem. V glavni razstavni dvorani bo sodobno predstavljeno predvojno revolucionarno gibanje ter politična, vojaška, gospodarska, kulturna in druga dogajanja med NOB na Dolenjskem. V posebnem razstavišču bo prikazano umetniško ustvarjanje akademika Božidarja Jakca v vseh letih narodnoosvobodilnega boja. V muzeju bo nadalje poseben prostor za občasne razstave. Po-

vezan bo s spominsko avlo tako, da bo skupaj z vhodnim amfiteatrom omogočal tudi slavnostne prireditve. Poleg bo še predavalnica s knjižnico, kjer bodo učne ure, predvajali bodo filme, strokovnjaki pa študirali gradivo. Pod muzejsko streho bo kajpak še več drugih prostorov (za upravo, arhiv, depo, skladišča, fotolaboratorij itd.).

Obiskovalci bodo imeli v muzeju na enem mestu pregled nad dogajanjem na Dolenjskem, hkrati pa bo možno gradivo proučevati na kraju samem. Urejena dokumentacija in gradivo bosta omogočala, da bo muzej ob primerni kadrovski zasedbi in sodelovanju krajevnih skupnosti postopno urejal krajevne zbirke in spomenike v naravi.

ODLOČITEV OB 30-LETNICI

Zamislj tega, kar dobivamo letos, je stara vsaj petnajst let. Že leta 1962 so ugotovili, da Dolenjska in še posebej Novo mesto nimata primerne objekta za prikaz novejšje zgodovine, ki bi bil hkrati tudi osrednji spomenik padlim borcem in žrtvam fašističnega nasilja ter revolucionarni preteklosti tega območja. Neizpolnjeni dolg do teh obdobij je leta 1975, ko smo proslavljali 30-letnico osvobo-

ditve, zaskleli močnejše kot kdaj prej. Začetek novega prizadevanja, da ta dolg naposled le plačamo, kakor se spodobi, pomeni imenovanje 37-članskega iniciativnega odbora za graditev muzeja na seji vseh zborov novo-meške občinske skupščine 31. marca 1975. Odbor se je konstituiral na seji 4. julija istega leta, od tega dne dalje pa poteka pod predsedstvom Bogdana Osolnika in ob posebni zavzetosti ožjega gradbenega odbora, ki ga vodi Miroslov Vute, nenehna akcija za ureditev gradbene dokumentacije, denarja in gradiva za zbirke.

Tajnik širšega odbora inž. Peter Ivanetič je na novinarski konferenci 20. januarja v Dolenjskem muzeju sporočil, da s tehnične strani ni nikakršne ovire, da se ne bi gradnja začela predvidenega dne. Celotna dokumentacija bo pripravljena in pogodbe podpisane do 15. marca, ko bo odbor imel v rokah tudi vsa potrebna soglasja.

KLJUČ ZNAN, DENARJA NI

„Gradnja pa se vendarle lahko začne le, če bodo zbrali 14 milijonov dinarjev,“ je nadaljeval. Odbor pa se, žal, ne more pohvaliti, da ta sredstva tudi ima, čeprav je prispevni ključ znan že

vse od slavnostne seje občinske skupščine v Novem mestu 29. oktobra 1975, ko so bili sprejeti sklepi s takole vsebino:

1. zgraditev muzeja NOB in ljudske revolucije je prioriteta naložba na kulturnem področju v občini za leti 1976 in 1977;
2. občinska skupščina in njeni organi se obvezujejo, da bodo storili vse, da bi ta sklep tudi uresničili;

Zbirka NOB v Ropasovi hiši in druge krajevne muzejske zbirke v novomeški občini ter širši Dolenjski so le skromno nadomestilo za to, kar bo Dolenjska dobila z novim muzejem NOB in ljudske revolucije v Novem mestu.

3. organizacijam združenega dela, SIS in drugim organizacijam in skupnostim občinska skupščina priporoča, naj se s samoupravnim sporazumom obvezujejo prispevati iz dohodka po zaključnih računih za 1975 in 1976 10 milijonov dinarjev; osnova za prispevek je 0,5 odst. od izplačanih bruto osebnih dohodkov za ti dve leti.

„Do zdaj,“ so poudarili na novinarski konferenci, „odbor ni izterjeval tega denarja, ker pa smo pred začetkom gradnje, denarja pa ni, bo poslej drugače.“ Naporavn dolg do sklada za izgradnjo muzeja je začel silovito trkati na vrata združenega dela in vseh drugih, hkrati pa še močnejše na samoupravljalstvo zavest kolektivov in vseh delovnih ljudi v občini. Ob zaključnih računih, ki so spet aktualni, naj dokažejo, da so plebiscitarno odločitev ga postavitev pomnika padlim in žrtvam minule vojne pripravljeno podpreti materialno, ne samo z besedami.

Sklad je malone prazen in čaka na vplačila. (Za tiste, ki so pozabili, kam je treba nakazovati denar, napišemo še številko žiro računa: Kulturna skupnost Novo mesto, za oddelek NOB,

št. 52100-646-4700). 5.950.000 dinarjev (30 odst. vesticijskega zneska) naj bi muzej prispevala republiška letna skupnost, 2 milijona pa bodo zbrali z oglasi, volili, darili in z drugimi nabiralnimi akcijami. 14 milijonov dinarjev je pa goj za začetek gradnje, vsega treba zbrati vsaj 19 milijonov dinarjev, kolikor znaša investicijska vrednost za muzej.

TUDI BORCI IN SOLARJI POMAGAJO

V akcijo za zbiranje denarja gradiva za muzej se je vključil ZZZB NOV, hkrati z njo pa so šolski zgodovinski krožki, ki so že pozvali svoje člane v javnih organizacijah v novomeški občini, naj med svoje dejavnosti vpíšejo kot trenutno najpomembnejšo aktualno akcijo za novi muzejski muzej. Podoben poziv naslovili na borčevske organizacije širom po Sloveniji, kateri člani so tudi soustvarjali zbirko narodnoosvobodilnega boja na Dolenjskem.

Predsednik občinske komisije rence Socialistične zveze Dular, sklicatelj konferencije, poudaril, da Dolenjska ni potrebna ključno tako žarišče, kot je bila pripravljena, kar pomeni, da je na odpor lahko pripravljena ob lastnih predvojnih revolucionarnih izkustvih. Bila je samo bojišče, in kot kaže potek o žrtvah, postala tudi mesto grobišče. Delež Dolenjske njenih ljudi med NOB je bil resnici oigromen: 2.323 mlajših žena je padlo v boj, 1.419 mlajših umrlo kot žrtve nasilja, umrlo je bilo 932 stanovanjskih, 312 gospodarskih in 61 javnih uslužb. Mnogo oboležij in spomenikov je že postavljenih, osrednja pa pomnika, pričevalca revolucionarnih obdobij v tem delu Slovenije, še nimamo. To bi postal novi novomeški pomnik žrtvam in ohranjen revolucionarne dediščine mlajše rodove.

„Izbruhnil je tifus!“

Strokovna obrazložitev pojava salmoneloz na Dolenjskem

„V tej in tej osnovni šoli se je pojavil tifus!“ Take in podobne govorice so se minule dni širile od ušes do ušes, posredniki pa so jim običajno še kaj pridali. Da bi zvedeli kaj več o pojavu bolezni salmoneloz na Dolenjskem, kjer je bilo lani občutno več obolenj kot prejšnja leta, smo za strokovno pojasnilo zaprosili mag. dr. Boža Oblaka z Zavoda za socialno medicino in higieno v Novem mestu.

Skupino bolezni, ki jih povzročajo paličaste kužne klice salmonelle, imenujemo salmoneloze. Poznamo okrog 800 različnih salmonel. Na človeka so prilagojene salmonelle, ki povzročajo trebušni tifus in paratifuse A, B in C. Vse druge salmonelle pa so doma v živalih. Prav zato so seveda človeku nanj prilagojene salmonelle mnogo bolj nevarne kakor ostale salmonelle, kar pomeni, da je potrebno precej manj „človeških“ salmonel za okužbo kakor pa ostalih, ki jih je včasih treba prav veliko, da bolezen sploh izbruhne.

Nekaj značilnih znakov salmoneloz: pri trebušnem tifusu, pa tudi pri paratifusu A je značilna vročina, ki ne pade in je približno ves čas enaka; počasnejše bitje srca, zaprtje in bolniku se večkrat blede. Pri paratifusih B in C je v začetku rada driska, lahko tudi bruhanje, ostalo je enako kakor pri tifusu, le da je včasih vročina še višja in potek bolezni nekoliko krajši. Tudi zdravnik po znakih bolezni težko loči, za katero naštetih bolezni gre. Točna ugotovitev je možna šele s preiskavo krvi in blata bolnika. Druge salmonelle, za katere smo rekli, da so doma v živalih, pa povzročajo pri človeku po okužbi bruhanje in drisko, posebno pri otrocih, vročina ni več stalni znak, lahko je ali pa je tudi ni. Driske so sluzave, včasih sluzavo krvavkaste.

Za razširjanje trebušnega tifusa in paratifusov imajo zasluge klicenoseci, ki salmonelle izločajo z blatom, včasih z urinom, in nimajo sami nobenih težav. Počutijo se zdrave. Zanje seveda ne vemo. Tiste, ki jih poznamo, imamo pod stalnim nadzorom. Še, človeku prilagojene salmonelle se širijo največ z nečistočo. Zato pravimo, da so ta obolenja bolezni umazanih rok. Če bi se ljudje držali pravila, da si je potrebno umiti roke pred jedjo, po umaza-

nem delu in po prihodu iz stranišča, in to dosledno ter vsakič, potem bi bilo teh bolezni mnogo manj, kot jih je, čeprav jih ni več veliko. Po številu teh bolezni merimo higienško kulturo naroda.

Drugi način širjenja je z vodo. Naš teren je večinoma kraški, zato je možno, da zaceja gnojica iz stranišča v kapnice, vodnjake, pa tudi v vodovode ali izvire in jih okuži. Zato je nujna kontrola in ureditev neurejenih stranišč in gnojniščnih jam ter greznic, ureditev počenih kapnic in zanemarjenih vodnjakov ter kloriranje obstoječih vodovodov. Tudi muhe in drug mrčes lahko prenašajo salmonelle in povzročajo širjenje teh bolezni, vendar je večinoma prenašalec človek in posredno tudi voda.

Druge salmonelle, katerih klicenoseci so živali, povzročajo bolezni pri malih otrocih do treh let že v majhni količini. Za odrasle jih je treba precej več, zato so te bolezni pri odraslih redkeje. Prenašajo se navadno s hrano, največ z mlekom in mlečnimi izdelki, pa tudi z mesom. Ko salmonelozo odkrijemo, zdravstvena služba takoj ustrezno ukrepa. Bolnika izoliramo, največkrat na infekcijski oddelek bolnišnice, kjer uredijo vse, kar je treba za zdravljenje in natančne preiskave. Bolezen prijavimo, kar je zelo važno, ker potem lahko epidemijo hitro omejimo ali zatremo. Napravimo epidemiološko raziskavo, da ugotovimo vir okužbe, razkužimo bolnikovo bivališče in damo svojem ustrezna navodila. Če grozi večja epidemija, prebivalstvo cepimo. Bolnika odpustimo, ko je trikrat po vrsti njegovo blato na kužne klice negativno. Če je klicenosec, ostane ves čas pod zdravniško kontrolo, šele po treh mesečnih negativnih izvidih ga imamo za zdravega. Ker se salmonelle zadržujejo in množijo v žolčniku, pomaga k ozdravitvi klicenosa tudi operacija žolčnika.

V zadnjih petih letih je bilo najdenih v naši regiji vsega 349 salmoneloznih bolnikov. Od tega je bilo 6 bolnikov s trebušnim tifusom, 28 bolnikov je imelo paratifus B in 1 bolnik paratifus C. Bolnikov s paratifusom A sploh ni bilo. Zadnji dve leti ni bilo niti enega bolnika s trebušnim tifusom in v zadnjem letu le 2 s paratifusom B. To očito kaže, da se je higienška in splošna kultura našega prebivalstva dvignila, da so ljudje bolj čisti, da je preskrba z zdravno pitno vodo boljša in da je

surova kot tudi pripravljena hrana čistejša. Zasluge za tako stanje ima prav gotovo tudi zdravstvena služba, posebno preventivna, ki že leta in leta uspešno deluje v regiji za izboljšanje zdravja prebivalstva.

Vsi ostali bolniki s salmonelami grede med druge salmoneloze. Število teh pa raste, posebno v zadnjem

POJAVI SALMONELOZ

Leto	Občine:					Skupaj
	Črnomelj	Krško	Metlika	Novo mesto	Trebnje	
1973	4	7	3	41	4	59
1974	3	13	3	39	3	61
1975	6	8	—	10	2	26
1976	10	4	1	95	5	115
Skupaj	28	36	8	258	19	349

Še boljša in boljše organizirana zdravstvena služba, večja zdravstvena prosvetljenost prebivalstva, boljše in sodobnejša preskrba prebivalstva s pitno vodo in hrano, nenehni dvig življenjske ravni in splošni napredek

letu. To ne pomeni, da jih prej ni bilo, pač pa, da zdravstvena služba dosledno pregleduje tudi bakteriološko vse bolnike z driskami, ki pridejo v ordinacijo ali pa če se kakorkoli zanje izve. Največ zaslug za to ima otroški dispanzer novomeškega zdravstvenega doma, s čigar pomočjo je bilo odkritih največ salmoneloz.

regije, vse to bo nedvomno izboljšalo zdravstveno stanje prebivalstva, zmanjšalo število obolenj s salmonelami in s tem tudi dvignilo higienško kulturo.

Dr. BOŽA OBLAK

Vabimo grafike!

Zaradi razširne dejavnosti in zanimivih razvojnih načrtov vabimo k sodelovanju v obsest grafični pripravi montažerja-ročnega stavka reprofotografa

Za obe delovni mesti iščemo sodelavce s končano poklicno grafično šolo. Želimo vas seznaniti z delovnimi in socialnimi pogoji še pred vašo ponudbo - obiščite nas!

ČZP Dolenjski list
Novo mesto
Glavni trg 3, tel. /068/ 23-611

Ljubljanska banka

KADROVSKA KOMISIJA PRI LJUBLJANSKI BANKI - PODRUŽNICI NOVO MESTO

objavlja naslednja prosta delovna mesta za nedoločen čas, s polnim delovnim časom: za osrednjo enoto Novo mesto:

1. REFERENTA - ZA ODPLAČEVANJE KREDITOV
2. REFERENTA - OBDELOVALCA DINARSKE DOKUMENTACIJE
3. REFERENTA-BLAGAJNIKA DINARSKO VALUTNE BLAGAJNE ZA EKSPOZITURO BRŠLIN.

Pogoji: pod štev. 1: srednja šola (ESS ali gimnazija ali upravno administrativna šola) z zaključnim izpitom in 2 leti ustreznih delovnih izkušenj; pod štev. 2: srednja šola (ESS ali gimnazija ali upravno administrativna šola ali srednja komercialna šola) z zaključnim izpitom in 2 leti ustreznih delovnih izkušenj; pod štev. 3: srednja šola (ESS ali gimnazija ali upravno administrativna šola ali pedagoška gimnazija ali srednja komercialna šola ali strokovna PTT šola) z zaključnim izpitom in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Prošnjo za sprejem na delo z življenjepisom ter dokazilom o šolski izobrazbi pošljite kadrovski komisiji Ljubljanske banke-podružnice Novo mesto. Rok prijave je 10 dni po objavi. Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po objavi.

LICITACIJA!

EUROTRANS, RIBNICA

Komisija za odpis in odprodajo OS razpisuje licitacijo za odprodajo rabljenih OS dne 5. 2. 1977 v prostorih obrata Goriča vas.

- Za odprodajo:
- 1 MAN 770 - delno karamboliran
 - 2 sušilnica za les - kap. 6 m3
 - 3 kombi IMV - potreben generalnega popravila
 - 4 razna ohišja prikolic - nekompletne
 - 5 kasoni RABA - nekompletne
 - 6 različni drobni material

Stranke si lahko blago ogledajo dan pred licitacijo. Na dan licitacije imajo prednost delovne organizacije do 10. ure potem pa zasebniki.

Novogoriško naročilo kulturi

Na konferenci ZKPOS oziroma ZKOS potrdili novo usmeritev kulturnih društev in amaterizma v Sloveniji — Organizacijo vodi zdaj Jože Humer, Boris Savnik pa je eden od treh podpredsednikov

Kvaliteta in množičnost bodita najpomembnejše, ne pa edino vodilo kulturnih društev v naši republici. To je prav gotovo osrednje sporočilo iz Nove Gorice, kjer je 21. in 22. januarja zasedala druga konferenca Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije. Značilne so tudi nekatere novosti.

Naj takoj povemo, da je vodstvo prevzel Jože Humer, pomočnik predsednika sveta za kulturo pri IS SRS, in tako zamenjal dolgoletnega predsednika Iva Tavčarja. Eden od treh podpredsednikov je postal tudi Boris Savnik iz Novega mesta. Konferenca je sprejela nov statut in sprejela sklep o preimenovanju ZKPO v Zvezo kulturnih organizacij (ZKO).

Zborovanje je potekalo predvsem v znamenju razprav o položaju in vlogi kulture v samoupravni družbi. Tak ton je dal razpravam že Ivo Tavčar kot eden prvih govornikov. Delegati so drug za drugim želeli razvozlati vrsto najrazličnejših zadev (na glasbenem in literarnem področju, pri stikih z zamejskimi društvi itd.).

Pod geslom „Globlje, pristneje, bolje!“ se je med drugim oglasil tudi pisatelj Beno Zupančič, sicer podpredsednik republiške skupščine. Dejal je, da „moramo imeti vselej pred seboj delovnega človeka“ in se vprašati npr., „kakšno pot naj le ta ubere v organizaciji združenega dela ali krajevni skupnosti, da bosta prišla do izraza njegovo kulturo o hotenje in življenje.“

Član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šali je menil, da bo ta konferenca dala novih moči za kulturo

akcijo. ZKOS je nepogrešljiv dejavnik v demokratizaciji kulturne politike, za to bi moral biti njen član sleherni občan. Zveza kot celota bi morala postati bolj kritična do pojavov kulturnega življenja, zlasti naj bi to še posebej veljalo za tako imenovano kulturno proizvodnjo za mladino.

Novogoriško naročilo kulturi prek ZKOS najbrž ni lahko. Potrebno bo dosledno izvajati smernice in sklepe, nova usmeritev pa bo prav gotovo morala dobiti odmev tudi v programih občinskih ZKO.

Tako bo ZKO upravičila nadaljnje delovanje in ne nazadnje tudi odlikovanje — red zaslug za narod z zlatimi žarki — ki so ji ga podelili v dneh konference.

kultura in izobraževanje

Nova revija

Na pobudo kulturne sekcije posavskih študentov poteka te dni med predstavniki mladine iz Posavja in študenti dogovarjanje o izdajanju skupne revije za kulturo in družbeno vprašanja „Posavska srečanja“.

Publikacija naj bi postala stalna oblika sodelovanja študentov in socialistične mladine ter vseh zainteresiranih organizacij in občanov. Z vsebino (literarni prispevki znanih in neznanih avtorjev, esejski članki in drugi članki o umetnosti ter drugih kulturnih vprašanjih, dejavnost mladih v družbenem življenju itd.) bo skuša vplivati na mlade, ki se odločajo za življenjsko pot, da bi pravilno uskladili svoje želje s potrebami in možnostmi družbe.

Eden glavnih namenov zasnovane revije je prispevati k razvoju zavesti, da kulturni delavci niso edini in ločeni ustvarjalci kulturnih dobrin, delavci v neposredni proizvodnji pa le plačniki in porabniki njihovih stvaritev.

V reviji bodo sodelovali predvsem posavski avtorji in tudi tematika bo za to področje zanimiva. Seveda s tem drugim vrata niso zaprta. Prva številka je skoraj že v celoti pripravljena in upajo, da bo tudi kmalu izšla. Kako bo s tem, bo znano po seji medobčinskega sveta ZSMS posavskih občin.

SILVO MAVSAR

NAGRADA „POLITIKE“ FRANCETU MIHELICU

Nagrado v višini 20.000 dinarjev, ki jo podeljuje beograjsko časopisno založniško podjetje Politika (sklad Vladislava Ribnikarja), je pred kratkim prejel znani slovenski slikar in grafik France Mihelič. Posebna žirija se je odločila, da podeli to tradicionalno priznanje prav našemu umetniku po veliki Miheličevi retrospektivni razstavi v muzeju sodobne umetnosti v Beogradu, ki je bila odprta lani. Nagrado so ustanovili leta 1935, obnovili pa so jo 3. junija 1957.

KONCERT PRED ŠOLSKIM ODDIHO — 20. januarja so učenci glasbene šole „Marjan Kozina“ nastopili na zaključnem koncertu ob koncu prvega šolskega polletja. V skoraj dvehurnem sporedu so v Domu kulture navduševali obiskovalce s skladbami znanih mojstrov glasbene umetnosti. Posebno so se izkazali nekateri posamezniki, harmonikarski zbor in pred tremi meseci ustanovljena pihalna godba, ki jo sestavljajo izključno učenci glasbene šole. Na sliki: učenec Marjan Turk je zaigral zahtevno skladbo brez not pred seboj. (Foto: Janez Pavlin)

Za knjigo in knjižnice prek DKD

V Novem mestu začelo delovati Društvo knjižničarjev Dolenjske (za pet občin)

13. januarja je Novo mesto postalo sedež še ene medobčinske kulturne organizacije: Društva knjižničarjev Dolenjske (DKD). Na ustanovnem občnem zboru, ki je bil tega dne v študijski knjižnici Mirana Jarca, so za predsednika izvolili Boga Komelja iz Novega mesta, za podpredsednico pa Leo Grabrijan iz Črnomlja.

Novo društvo, ki se kot samostojna organizacija vključuje v Zvezo društev bibliotekarjev Slovenije, deluje za pet občin: črnomaljsko, krško, metliško, novomeško in trebanjsko. Delegati iz teh občin predstavljajo tudi njegovo vodstvo.

Društvo ni samo organizacija za poklicne knjižničarje, ampak se vanj lahko včlanijo tudi tisti, ki knjižničarsko dejavnost opravljajo nepoklicno, denimo knjižničarji ljudskih knjižnic, šolskih knjižnic in knjižnic v delovnih organizacijah. Člani društva pa so lahko tudi drugi, na primer bibliofili. V kratkem bodo dobile vse delovne organizacije in ustanove posebno prijavnico za vstop v društvo in izpolnjeno vrnilo študijski knjižnici.

Bogo Komelj, sicer upravnik študijske knjižnice Mirana Jarca, pravi: „Na začetku si bomo predvsem prizadevali, da bi društvo organizacijsko utrdili in ga okrepili s čim večjim številom članov. Preprosto tudi zato, da bo naš glas v javnosti močnejši. Močan glas pa bo še kako potreben, če naj na knjižničarskem področju uresničimo zakonske in druge dogovorjene naloge. Ena takih nalog je prav gotovo namenjena knjigi. Pri tem si bomo morali prizadevati, da bi bila knjiga v prihodnje kar najbolj razširjena in s tem omogočeno, da bi prišla v roke res slehernemu delovnemu človeku. Za kaj si bomo poleg tega še prizadevali, bo

zapisano tako v društvenem statutu kot v njegovem programu. Mimo tega naj omenim, da bo ena osrednjih

Bogo Komelj: „Knjigo vsakemu občanu!“

nalog društva skrbeti za strokovno izpopolnjevanje članov prek tečajev, seminarjev in drugih oblik, hkrati pa bo pomagalo pri ustanavljanju in utrjevanju mreže knjižnic ter sodelovalo v akcijah za popularizacijo knjige.“

I. Z.

Mali kulturni barometer

SLIKARJI SRBSKE ROMANTIKE — V Narodnem muzeju v Beogradu so odprli pred kratkim slikarsko razstavo z naslovom „Srbsko slikarstvo in grafika v dobi romantike“. Na razstavi je predstavljeno 119 del 31 avtorjev, nastala pa so v obdobju 1848–1878. Z največ deli so zastopani slikarji Novak Radonjić, Steva Todorović in Djura Jakšić. Razstavo so odprli v počastitev 150-letnice Matice Srbske.

SKOPSKA KULTURNA SREČANJA — Čez nekaj dni se bodo v Skopju začela kulturna srečanja „Pesem o Gocu 76“. Posvečena bodo 150-letnici rojstva makedonskega revolucionarja Goce Delčeva in 85-letnici rojstva Josipa Broza — Tita. Na srečanjih bo nastopilo deset kulturnoumetniških društev iz vse Makedonije, skopski gledališčniki pa bodo pripravili recital revolucionarnih pesmi.

JEZIKI V KASETAH — Kaseta produkcija RTV pripravila v sodelovanju z delavsko univerzo Boris Kidrič iz Ljubljane in založbo Max Hueber iz Muenchena tečaj angleškega jezika tretje in nemškega jezika druge stopnje (s slovenskim in srbohrvaškim uvajalnim besedilom). Do zdaj so ob takem sodelovanju izšle „jezikovne“ kasete za angleščino (I in II), nemščino (I), francoščino (I) in italijanščino (I). Ti tečaji so v javnosti bolj znani kot jezikovni tečaji „2000 S“.

MALEŠEVE „RDEČE LUČKE“ — Ob izidu druge izdaje likovnega albuma „Rdeče lučke“ znanega slovenskega akademskega slikarja, grafika in ilustratorja Mihe Maleša so v Kopru pred kratkim odprli razstavo umetniških del Malešev likovni album je prvič izšel leta 1929, tokrat pa je izdala koprski založba Lipa.

DOLENJSKI RAZGLEDI:

Kdaj prelomnica?

Tako se sprašuje v zadnji številki Dolenjskih razgledov, izšli decembra 1976, glavni in odgovorni urednik Dolenjskega lista Marjan Legan in navaja, da so Razgledi prav gotovo potrebna kulturna dobrina za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje oziroma za občane na tem območju.

Korak Dolenjskega lista, da je pred leti začel izdajati Dolenjske razglede, je treba vsekakor pozdraviti, tembolj, ker je s tem začel odpravljati belo liso, ki je že kar preveč bodla v oči. Seveda je moral Dolenjski list za to, da so Razgledi lahko izhajali, pretežno seči v svoj žep. Ni treba posebej poudarjati, da je bilo to zanj veliko breme.

Brez denarja ne more živeti nobena taka stvar, pa naj gre za samostojno revijo ali samo rednemu časniku priloženo publikacijo. Zato bi opozoriti vseh devet občinskih kulturnih skupnosti oziroma njihove samoupravne organe, naj prislusnejo nanje naslovljenemu pozivu glavnega in odgovornega urednika Dolenjskega lista ter podpro tako kulturno akcijo, kot jo s svojim izhajanjem, vsebino in poslanstvom pomenijo Dolenjski razgledi.

Morda pa je še kakšna druga oblika denarne pomoči. O tem naj predložijo bralci Dolenjskega lista in Dolenjskih razgledov. Vsekakor je treba zagotoviti stalen vir financiranja ne glede na to, za kakšno obliko zbiranja denarja bi se odločili.

Mimogrede naj navzem še tole. V Primorskem dnevniku, ki izhaja v Trstu, večkrat berem, kako prispevajo posamezniki denar za Dijaško matico, za postavitev spomenika padlim borcem in za podobne prostovoljne nabilne akcije. Tako torej v zamejstvu. Ne navajam tega zato, da bi ta zgled presadili k nam, povedal sem le, da bi o tem razmišljali. Razmišljali že zato, ker gre za Dolenjsko, za pokrajino, ki je Slovincem dala Trubarja, Jurčiča, Stritarja, Levstika. Ker gre za zibelko slovenske besede.

S. SKOČIR

ZANIMANJE ZA RAZSTAVO O OTONU BERKOPCU

Knjižno razstavo, ki jo je novomeška študijska knjižnica pripravila ob 70-letnici pesnika, prevajalca, urednika, publicista dr. Otona Berkopca, belokranjskega rojaka z Vinice in dolgoletnega slovenskega književniškega konzula na Češkem, in so jo sredi januarja prenesli v črnomaljsko knjižnico, so, potem ko si jo je ogledalo veliko obiskovalcev, na začetku tega tedna zaprli. Zanimiva razstava, ki kaže dr. Berkopca kot zelo pomembnega za slovensko in jugoslovansko kulturo, še posebej pa kot presajevalca slovenske kulture in literature na Češko in češke v Slovenijo, se bo selila še v Vinico, Berkopcev rojstni kraj.

ANTON INGOLIČ 70-LETNIK

70-letnice rojstva slovenskega pisatelja Antona Ingoliča, avtorja številnih proznih del iz sodobnega življenja in preteklih dob, se je spomnila študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu z obsežnejšo knjižno razstavo, odprto prejšnji teden. V razstavnih vitrinah vzdolž avle je prikazanih okoli 1980 knjig in publikacij, povezanih z Ingoličevim imenom in ustvarjalnostjo. Od tega je prikazan slavjencev v 107 samostojnih knjigah (prvih izdajah), ponatisih in prevodih svojih del, drugo pa so periodika. Razstava zajema Ingoličev ustvarjalno obdobje od leta 1932 dalje.

ZVEST DOMAČEMU KRAJU — Pisatelj Jaroslav Štoviček je marljivo spremljal kulturno življenje krške občine. Vse do svoje smrti je bil reden gost Valvasorjeve knjižnice in galerije. Na posnetku: Štoviček (prvi z leve) na otvoritvi ene od likovnih razstav pred leti v krški galeriji.

Štoviček in Šavora

V Zagrebu literarni večer, posvečen umrlima književnikoma slovenskega rodu

18. januarja je bil v Slovenskem domu v Zagrebu literarni večer, posvečen umrlima književnikoma: Jaroslavu Štovičku, ki je bil doma iz Leskova pri Krškem, in Mateju Šavori, rojenemu v Središču ob Dravi. Več desetletij sta živela v Zagrebu in kot člana Društva književnikov Hrvaške prispevala precej literarnih del v jugoslovansko zakladnico.

O pisatelju Jaroslavu Štovičku je govoril dr. Fran Petre. Opisal je Štovičkovo življenjsko pot, zatem pa razčlenil vsebino njegovih del. Taka dela so: „Nenavadni doživljaji navadnega človeka“, ki mu jih je leta 1956 — dve leti po izidu izvirnika pri Matici Hrvatski — v slovenskem prevodu izdala Mladinska knjiga v Ljubljani (to delo so prevedli tudi v albansko, izšlo je leta 1960 pri prištinski Rilindiji), zbirka novel „Oranžna lupina“, ki je doživela slovenski izid leta 1960 pri mariborskih Obzor-

jih, in naposled psihološki roman „Tudi slepi vidijo“, ki ga imamo od leta 1971 tudi v slovensčini (izšel pri DZS). Za roman „Fačuk“ („Pankrt“), ki je še v rokopisu, je Štoviček dobil visoko literarno nagrado.

Dr. Petre je posebej poudaril, da je Štovičkov literarni jezik bogat, iskren in poln svežine, zato je njegova dela prijetno brati.

Podobne ugotovitve so na literarnem večeru izrekli tudi o pisatelju in pesniku Mateju Šavori. Oba književnika sta motive za svoja dela črpala pogosto iz svojih rojstnih krajev. Zato je pomembno tudi njun prispevek k boljšemu medsebojnemu poznavanju med Hrvati in Slovenci, še posebno tistih, ki živijo na obmejnem območju.

Literarni večer je priredilo Kulturno-prosvetno društvo „Slovenski dom“ iz Zagreba. Udeležilo se ga je okoli sto v Zagrebu živčih Slovencev in drugih gostov.

JEZIKOVNI NASVETI

„OBTOŽENA VISINA“

Nekdo je zaupani denar, namesto da bi ga izročil tja, kamor spada, porabil delno za popravilo svojega avtomobila. Sodišče ga je poklicalo predse in ga obtožilo poneverbe. Novinar, ki je o tem poročal, je zapisal med drugim tudi tole: „K. je za prejeti denar dal popraviti avto in ga porabil v obtoženi višini.“

Tako torej! Namesto nepoštenjaka je bila naenkrat obtožena visina, to se pravi znesek. Ne vem, ali je tako pisalo že v obtožnici, toda tudi če je, bi bil novinar storil dosti bolje, če bi stvar povedal tako, kakor ustreza našemu jeziku, na primer:

„K. je z zaupanim denarjem plačal popravilo avta in tako porabil vsoto, ki jo navaja obtožnica (ali: ... za katero je obtožen).“

Stavek je sedaj sicer nekoliko daljši, vendar je zato pravilnejši, predvsem pa jasnejši. Jasnost pa je ena izmed glavnih zahtev dobrega pisanja, kakor smo nekoč že zapisali.

NAPACNA VEZAVA GLAGOLA S PREDMETOM

Prav tako je zaradi naglice in premalo zanesljivega jezikovnega čuta nastal naslednji stavek:

„Med dolgoletnim službovanjem se je srečal in pomagal razrešiti marsikateri zapleten primer.“

Pisec je prezrl, da se veže glagol srečam se s 6. sklonom (srečam se s primerom), glagol razrešiti pa s 4. sklonom. Potemtakem ne moremo vezati obeh teh glagolov z besedama zapleten primer. Napisati bi morali takole:

„Meg dolgoletnim službovanjem se je srečal z marsikaterim zapletenim primerom in ga pomagal razrešiti.“

B. r.

Alojz Repovž

Jože Grmovšek

Amalija Ostanek

Franc Lavrih

Jože Grabljevec

Jože Kovačič

Anton Grabljevec

Jakob Ovnik

Slavka Peruš

Jože Sinjur

UREDNIŠTVO V GOSTEH

ŠENTLOVRENC

Luknjasta pot k napredku

Že dolgo preden je 14 vasi, ki leže raztresene po gričevnatem svetu na obeh straneh Temenice kakih 7 kilometrov od Trebnjega, postalo krajevna skupnost Šentlovrenc, je vladala med prebivalci teh krajev, kakor pripoveduje ljudsko izročilo, velika nesloga. Kmetje na gričih ob desnem bregu Temenice so se nazivali Krančani, oni na levem pa Peclari (po pridevanju sadja); v dolini med njimi pa so bili Zabarji. Med Peclari in Krančani je bilo veliko hude krvi, ki so jo trški trgovci in župani, Zabarji imenovani, vneto podpihovali in se v mnogih stvareh postavljali za razsodnike in sodnike. Pri tem pa so vedno potegnili korist zase. Krajevno izročilo pravi, da so vsako leto priredili vlečenje vrvi preko potoka in enkrat so se v vodi kopali Krančani, drugi pa Peclari; le Zabarji so bili vedno suhi, ker so bili sodniki. Lepega dne pa so se pripadniki sprtih strani na pobudo nekega berača dogovorili ter pri vlečenju vrvi potegnili Zabarje na sodniškem stolpu v potok. Od tistega dne so Zabarji prenehali delati zdrahe in Peclari so s Krančani živeli v miru.

V miru in složno žele prebivalci krajevne skupnosti Šentlovrenc živeti še dandanašnji, ko ni ne Zabarjev ne Peclarjev ne Krančanov. Žele si napredka, kakor mnogi drugi v številnih krajevnih skupnostih širom po Sloveniji, z napredkom pa boljšega življenja. Toda želje, četudi ne tako velike, so v očitnem nasprotju z možnostmi. Od obljub sili ljudje so celo začeli kazati znake nesloženosti, izmikanja skupnemu delu, nerazumevanja za potrebe skupnosti. Naj gre za popravilo vaških poti, oddajo zemljišča za ureditev ribnika, redno plačevanje izglasovanega krajevnega samoprispevka ali katero koli stvar, ki se je loti skupina aktivnih krajanov, povsod se je začelo po malem zatikati. Zato tudi prenekatere hude besede ali tarnanja nisva vzela za šalo, ko sva se v gostilni Kazina gostilničarja Jožeta Sinjura, kjer je gostovalo naše uredništvo v gosteh, pogovarjala s krajanji.

DRUGJE IŠČEJO BODOČNOST

Alojz Repovž in Šentlovrenca je predsednik krajevne skupnosti in direktor malega mizarkega obrata Hrast. S številkami je hitro orisal krajevno skupnost: 750 prebivalcev v 14 vaseh, zaposlenih je okoli 190. Večina zaposlenih se vozi v Ljubljano, v bližnjo Veliko Loko, kjer stoji tovarna Donit, ter v Trebnje. V sami krajevni skupnosti je zaposlenih le 12 delavcev; v trgovini, Hrastu, na šoli. Nekdaj je bilo območje izrazito kmetijsko, zdaj pa je pravih kmetov le 32, ostali so polkmetje in polproletarci. Velikih kmetov ni več, prav tako pa le stežka najdeš mladega kmetovalca, ki bi se

preživljal le s tem. Zemlja, čeravno odlična za gojenje krompirja, v nižinah pa za travnike, je težavna za strojno obdelovanje.

Zaposlenost v drugih občinah in krajih, nazadovanje kmetijstva in mrtvi tek komunalnega napredka so krivi, da je izseljevanje ljudi problem številka 1 te krajevne skupnosti.

„Izgubljamo predvsem izobražene kadre,“ je povedal Alojz Repovž, „ker jih ne moremo doma zaposliti. Morda bi ostali doma ter se vozili na delo kot mnogi drugi, ko bi lahko gradili stanovanja. Zemljišče ni lokacijsko obdelano, zato občina ne pusti graditi. Tako žive naši ljudje drugje, si drugje uredijo življenje; za nas so izgubljeni.“

Predsednikove besede je podkrepil Jože Grmovšek iz Prapreč, kmetijski tehnik, ki je za primer navedel število šolarjev: pred 12 leti se je v šentlovrenski štiri razrednici šolalo 260 učencev, letos jih je samo 60. Šola je pred leti praznovala stoletnico, kar je dokaz, da je kraj nekdanj res živahnejše utripal tudi, kar se šolarjev tiče. Otroci se zdaj vozijo v višje razrede v Veliki Gaber ali v Trebnje. Tudi v tem vidijo krajanji nazadovanje svojega kraja.

VISOK KRAJEVNI SAMOPRISPEVEK

Pred dvema letoma in pol so se družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti močno zavzele za obnovo in ureditev cest in drugih komunalnih zadev v krajevni skupnosti. Napravili so petletni program, po katerem naj bi asfaltirali krajevne ceste, napeljali 10 telefonskih linij, dobili vodovod do Martinje vasi in Kukenberga, uredili šentlovrensko pokopališče, javno razsvetljavo, smetišče, popravili dvorano v prosvetnem domu in uredili sobo za svoje organizacije. Največ zavzetosti so pokazali za asfaltiranje cest. Krajanji so pristali na visok krajevni samoprispevek, tako da jim od osebnih dohodkov odščipnejo kar 4,5 odstotka (1,5 % je občinskega samoprispevka).

Od toliko zelenega asfalta na cestah pa se je uresničilo le to, da so asfaltirali cesto skozi Šentlovrenc, ostali del ceste pa je še slabši, kot je bil. Ljudje negodujejo, še posebno, ko vidijo, da se v bližnji krajevni skupnosti, kjer krajanji ne plačujejo takega samoprispevka, modernizira cesta.

Amalija Ostanek iz Martinje vasi, uslužbenka, je blagajničarka KS. Takole je povedala: „Denar od samoprispevka se zbira od leta 1975 in v tem času se ga je nabralo za 41,5 starega milijona. S tem denarjem, dotacijami, pomočjo podjetja Hrast, KZ Trebnje in trgovine Mercator Gradišče ter dodatnim deležem cestnih mejašev smo plačali 57,4 starega milijona, kar je

polovica vrednosti opravljenega asfaltiranja. Kako naprej, ne vemo, saj občina ne more dati obljubljenega denarja.“

UNIČENA CESTA

Kako slabo je s cestno, ve najbolje poklicni šofer Franc Lavrih iz Šentlovrenca, zaposlen pri SAP Ljubljana: „Asfalt je v Šentlovrencu; kamor se obrneš drugam, si v luknjah. Plačujem 250 in žena 210 dinarjev samoprispevka, zato me tako stanje cest boli. Naša krajevna skupnost je zaostala za časom za 15 let. Smo nerazviti med nerazvitimi. Veliko vozim po Sloveniji, a tako slabih cest, kot so v naši občini, zlepa ne najdem.“

Jože Grabljevec iz Kukenberga je tudi šofer pri SAP in je enakega mnenja.

Kakorkoli in s komerkoli od številnih obiskovalcev našega uredništva v gosteh je stekel pogovor, vedno je beseda tekla tudi o cesti. Nemalo je bilo žolčnih pripomb: „Dovolj imamo obljub, hočemo cesto!“ Jože Kovačič, invalidski upokojenec iz Krnine, se čuti še posebej opeharjenega. „Sem član volilne komisije in sem tudi sam na veliko agitiral za vpis samoprispevka. Takrat smo ljudem obljubljali, da se bodo v dveh letih vozili po lepem asfaltu; danes pa me zaboli pri srcu, ko me občan vpraša, kdaj bomo končno dobili toliko obljubljenega ceste. Sedanja je namreč slabša kot kdaj prej. Ljudje se norčujejo in pravijo, naj na cesti raje posadimo drevesa, saj so jame dovolj globoke, promet pa speljemo po gozdnih poteh, ki so bolj utrjene in varne.“

Tudi Anton Grabljevec iz Velikega Vidma se je ustavljal pri cesti. „Vemo, da je Catež nerazvit in odmaknjen, vendar se sprašujemo, če je prav, da bodo tisti kraji dobili asfalt brez samoprispevka, mi, ki plačujemo toliko, pa čakamo v nedogled. Po naši cesti je le desetina prometa iz naših krajev; kadar je na avtocesti nesreča, speljejo obvoznico do Radohove vasi po naši cesti. Omejitve nosilnosti ni in bojimo se, da bo še teh nekaj metrov asfalta, kolikor ga imamo, uničenega prej, preden bomo izplačali dolgove.“

KULTURNO ŽIVLJENJE JE ZAMRLO

Takoj po vojni so krajanji z veliko volje začeli graditi združni dom, ki naj bi bil središče političnega, družbenega in kulturnega življenja. Danes je dom skoraj že ruševina in verna podoba med drugim tudi kulturnega življenja v krajevni skupnosti.

Od nekdanj veljajo Šentlovrenčani za dobre pevce in zborovsko petje je bilo nekdanj lepo razvito. Krajanji se radi spominjajo časov, ko je njihov pevski zbor vodil Darko Bregar. Delovala je tudi dramska sekcija pod vodstvom učiteljice Zvonke Virt. Ko sta ta dva odšla iz Šentlovrenca, je kulturna dejavnost začela zamirati.

Nazadnje je zbor vodil pevovodja Stane Peček iz Trebnjega. „Peček ima veliko drugih obveznosti in je pri nas odpovedal, drugega pa ne moremo dobiti in zbor je spet razpadel,“ je s priokusom razočaranja povedal Jakob Ovnik, ki se že sedemnajst let vozi v službo v Ljubljano. „Petje mi je največja zabava in razvedrilo, to je zame nekaj najlepšega; tako si želim, da bi spet imeli zbor, le pri nas ni nič, čeprav slovijo naši ljudje po lepim in ubranim glasovih. Za take, ki ne hodimo v gostilne, pomeni zbor še več, poleg tega pa bi lahko peli na raznih proslavah, pri pogrebih...“

Slavka Peruš iz Dolge njive pravi, da kulturne prireditve pogrešajo zlasti starejši ljudje, ki jim je to edina zabava. „Mladina se zabava po svoje, največ po gostilnah, in tudi ta bi se lahko vključevala v razna društva in sekcije. Najprej pa bi morali obnoviti dvorano; vem, da krajevna skupnost nima denarja, vendar če družba za vse najde sredstva, bi jih lahko tudi za razvoj kulture na deželi. Še v stari Jugoslaviji je bilo kulturno življenje pri nas bolj živo.“

Gostilničar Jože Sinjur, tudi sam vnet pevec, se zavzema, da bi čimprej dobili pevovodjo, sicer bo vedno težje znova vse postaviti na noge. „Boriti se moramo za bodočnost naših krajev in prizadevanje za kulturno življenje nikakor ne sme biti na zadnjem mestu,“ pravi Sinjur.

Jože Zupančič iz Martinje vasi, delavec pri Varnosti Ljubljana, predsednik gasilskega društva in dolgoletni poveljnik društva, je povedal nekaj bolj optimističnih in razveseljivih dejstev. Pohvalil je sodelovanje prebivalcev pri delu gasilskega društva, ki šteje 65 gasilcev, pionirsko desetino in 70 podpornih članov. Društvo je bilo ustanovljeno 1935. leta, po vojni so si s prostovoljnimi delom zgradili svoj dom in iz nič ustvarili materialno osnovo: kombi, motorko, uniforme, orodje. „V letošnjem letu imamo v načrtu nakup nove motorne brizgalne, za katero bomo levji delež denarja zbrali s prostovoljnimi prispevki. Kar pa se vodovoda tiče, moram reči drugače; 20 gospodarstev je v vasi, za vodovod, prispevek in prostovoljno delo pa se jih je odločilo vsega 12 hiš. Tudi to je ovira, da v Martinji vasi še ni vode iz pip. Kljub nekaterim starokopitnim bo voda pritekla 1. maja letos!“

ZA KMETA 16 DIN NA DAN

Za krajevno skupnost hi veliko pomenila tudi ureditev 4 ha ribnika, katerega bi postavila ribiška družina s svojimi sredstvi, vendar zaradi nerazumevanja posameznih lastnikov zemlje, ki nočejo po strokovno ocenjenih cenah prodati zemljišč, vse skupaj stoji.

Kmetje imajo seveda svojo besedo. Kmetijstvo je bilo v tem predelu pred vojno in kmalu po vojni kar dobro razvito, potem pa je šlo navzdol. Šele v zadnjih dveh letih se je pot navzdol ustavila, a s tega območja še vedno ne odpelje vsako leto za 300 vagonov krompirja, kot je nekdanj, namesto nekdanjih 3600 litrov mleka na dan ga kmetijska zadruga za Ljubljanske mlekarne pobere le nekaj sto.

Anton Boljka, kmet iz Dolge njive, meni takole: „Ljudje bodo še vztrajali na zemlji, čeprav bi bilo potrebno mlade s pravimi prijemi in s pravnim vrednotenjem kmečkega dela bolj pritegniti. Naše območje ima perspektive kot živinorejsko in krompirjevo območje. Mi, kmetje, si želimo predvsem več stabilnosti v cenah, da bi kmet zmogel načrtneje opravljati svoje delo. Treba bi bilo uravnati cene kmetijskih pridelkov s cenami drugih proizvodov.“

Eden redkih čistih kmetov je Ignac Jarm iz Dolnjih Prepreč. Ignac ima 11 ha zemlje, vendar pravi, da se kmetovati danes ne spleča. „Zračunal sem, da imam ob srednje dobri letini okoli 50 tisočakov dohodka, 40 tisoč pa je izdatkov. Račun pokaže, da imam ob dobri letini 16 dinarjev na dan, in to za povprečno 14 ur dela na dan. Smo pa petčlanska družina, in lahko si mislite, kako živimo. Danes moraš tudi na kmetiji vse kupiti. Žal imam toliko zemlje, da ne morem še v

službo. Kmetijo pa sem prevzel zato, ker nisem mogel pustiti staršev. Predvsem nas kmete tarejo velike dajatve, pri tem ne mislim davek od kmetijstva, marveč druge prispevke. Še mislim, da da se je kmetijska zadruga zavzela za nas in nam pomaga s krediti za nakup mehanizacije, saj si je s prihranki ne bi mogli nikoli kupiti. Za kmeta je najbolje, da ne računa preveč, saj je drugače slej ko prej vsi obupali.“

Kmet Franc Saje se pritožuje, da imajo kmetje težave pri razstreljevanju kamenja na njivah. „Kaj nam pomagajo traktorji, če zaradi kamenja ne moremo z njimi obdelovati njiv. Zato bi se morala bolj zavzeti vodstva krajevnih skupnosti; sedaj prihajajo občasno minerja iz Trebnjega ali Grosupljega, vendar nas to precej stanje povrh tega pa je treba na minere dolgo čakati, mi pa ne moremo razstreljevati takrat, kadar je njiva že posejana.“

SPORNA MLADINA

Veliko besed je bilo izrečenih mladini, njeni organizaciji, o delu mlade nedelu mladih, o njihovih potrebah, potrebah. Med tistimi, ki razumijo in podpira mlade v njihovem prizadevanju, je tudi gostilničar Sinjur, ki je za majhen denar odstopil svoj trdnik, da so si na njem uredili nogometno igrišče.

Bivši predsednik OO ZSMS Šentlovrenc Anton Štrekelj pa je iz svoje prakse povedal, da mladih v teh krajih ni mogoče pritegniti k organizacijski delu. „Sedaj osnovne organizacije praktično ni več. Članov je preko sto, vendar se jih več kot polovica ni zavedala pomena organizacije, dovolj jim je bilo, da so imeli izkaznico. Tako pa se ne da nič narediti. Če je bila pripravljena pomagati, lahko imeli plačane delovne akcije, pa jih vsakič prišlo največ deset. Poskušali smo ustanoviti dramsko sekcijo, pa ni bilo zanimanja. Jaz sem vse skupaj pustil...“

V pogovoru z Jožetom Ovnom, Borisom Zupančičem, Bogdanom Šepcem in Stanetom Ostanekom pa so pršli na dan tudi drugi vzroki za takšno stanje. Fantje so za nedelo mladinskih organizacij krivili tudi pasivnost mlade, nerazumevanje drugih družbenopolitičnih organizacij v kraju. Padel so ostre besede: „Če bi starši, člani SZDL, vplivali na svoje otroke in spodbujali za delo v mladinski organizaciji, bi bilo vse drugače. So pa premeri, ko jih celo odvrtaajo od tega. Do lani je OO ZSMS dobro deloval, vendar niso nikoli naleteli na razumevanje ali pomoč. „Dvorana je bila namenjena samo mladini; sam smo jo prebelili in uredili, potem smo nam jo vzeli in sedaj nimamo nič ključev; prositi moramo, da nam jo vrnemo, tam igramo pinkponk. Le enkrat je prišel na naš sestanek predsednik OO SZDL, in še takrat smo se skregali. Res je, sedaj nimamo več volje, to pa tudi zato, ker v naši KS za mlade ni perspektive. Ko mladi končajo šolo ali se izučijo, jih čaka vsakodnevna pot na delo, največkrat v Ljubljano, dokler jim tega ni dovolj in se odselijo. Tukaj družbenih stanovanj ni, in si mladi nimamo s čim graditi, primarnih zaposlitev ni v občini, kaj šele KS.“

Kljub vsej črnogledosti pa so pričani, da bi mladi krepko zagrabili za delo, če bi kdo organiziral resno akcijo za obnovo dvorane. „Mlade da spodbuditi, samo morajo vedeti, da čutiti, da delajo zase, ne pa da jih bo čutili, da delajo zase, ne pa da jih bo čutili, da delajo zase, ne pa da jih bo odrinili,“ so dejali.

A. BARTELA
M. MARKELI

Jože Zupančič

Anton Boljka

Ignac Jarm

Franc Saje

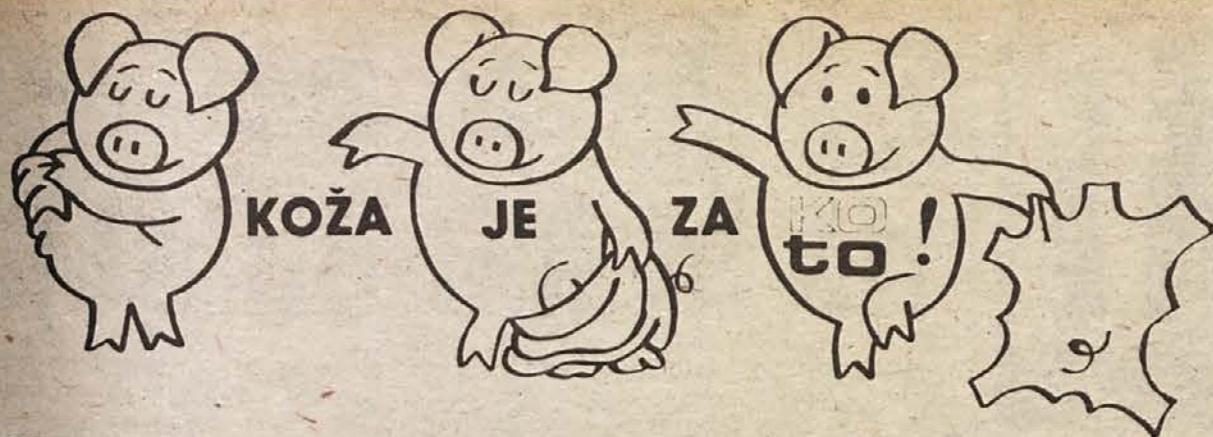
Anton Štrekelj

Jože Oven

Boris Zupančič

Bogdan Šepec

Stane Ostanek

KO TO

koteks tobak
in zbiralnice kmetijskih
zadruž odkupujejo
svinjske kože
po ugodnejši ceni
kot prejšnja leta

OSNOVNE ŠOLE
NOVO MESTO
TOZD JANEZ TRDINA,
STOPIČE

razpisuje prosto delovno mesto

— UČITELJA za tehnično in likovno vzgojo ali UČITELJA za tehnično vzgojo in fiziko za nedoločen čas.

Pogoj: PRU ali P.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

PROSTO DELOVNO MESTO

Tobačna tovarna Ljubljana,
TOZD TOBAK, o.sub.o., Ljubljana,
Tobačna ul. 5, objavlja

prosto delovno mesto

PRODAJALCA V TREBNJEM

Pogoj: KV delavec trgovske stroke

Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom; poskusno delo 2 meseca.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi naj kandidati pošljejo na upravo PE Novo mesto, Zagrebška 9, v 10 dneh po objavi.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA,
PODRUŽNICA 52100 NOVO MESTO,

objavlja

dve prosti delovni mesti
PRIPRAVNIKOV

s srednjo izobrazbo ali
delavcev s srednjo izobrazbo in
eno delovno mesto z višjo izobrazbo.

POGOJ:

za pripravnika srednja ekonomska šola ali gimnazija z zaključnim izpitom, za delavca z višjo izobrazbo pa ekonomska ali višja pravna šola in dve leti prakse v finančni stroki. Prošnjo za sprejem na delo z življenjepisom pošljite Službi družbenega knjigovodstva, podružnici 52100 Novo mesto. Objava velja 15 dni po objavi v Dolenjskem listu. O izidu bodo kandidati obveščeni v 30 dneh.

PROSTA DELOVNA MESTA!

AGROOBNOVA, LJUBLJANA
TOZD—GRADNJE
Ljubljana, Slovenčeva 93

v a b i

k sodelovanju kandidate za delovna mesta:

1. VODJE OPERATIVNEGA SEKTORJA
2. VODJE GRADBIŠČA
3. OBRAČUNSKEGA TEHNIKA

Kandidatom nudimo:

- samostojnost pri izvrševanju skupno dogovorjenih ciljev,
- strokovno izpopolnjevanje za učinkovito izvrševanje delovnih nalog,
- dinamično delo in osebne dohodke, ki bodo ustrezali delovnim rezultatom.

Od kandidatov pričakujemo:

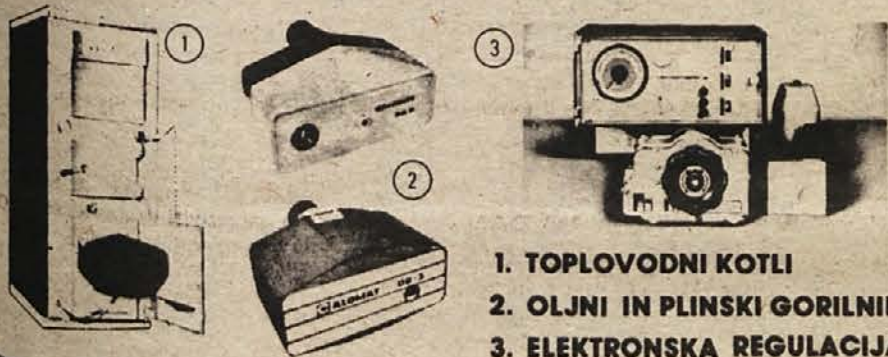
- Za delovno mesto vodje operativnega sektorja višjo ali srednjo izobrazbo gradbene smeri, 5 let delovnih izkušenj ter pooblastilo za samostojno vodenje gradbišča in izvajanje del.
- Za delovno mesto vodje gradbišča višjo ali srednjo izobrazbo gradbene smeri, 3 leta delovnih izkušenj ter pooblastilo za samostojno vodenje in izvajanje del.
- Za delovno mesto obračunskega tehnika srednjo izobrazbo gradbene smeri, 1 leto delovnih izkušenj.
- Za vsa delovna mesta je določeno poskusno delo.
- Podrobnejše informacije dobe kandidati v kadrovski službi Agroobnove.
- Ponudbe pošljite na isti naslov, Ljubljana, Slovenčeva 93
- Oglas velja do zasedbe delovnih mest.

DOLENJSKI LIST

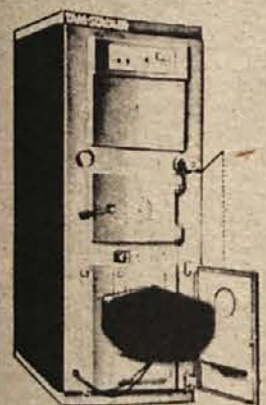
vsak četrtek 150.000 bralcev

TAM-STADLER

1. TOPLOVODNI KOTLI
2. OLNJI IN PLINSKI GORILNIKI
3. ELEKTRONSKA REGULACIJA

VSE ZA OGREVANJE

**SUPERAVTOMATSKO
OGREVANJE
Z VAKUUMEMAJLIRANIMI
BOJLERJI**

Mednarodni patent No.250127

UNIVERZALNI KOTLI

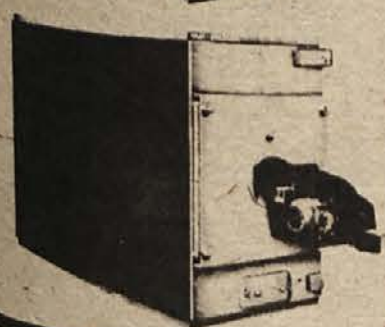
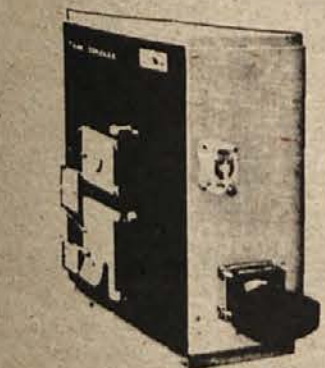
- od 25.000 kcal/h naprej
- možnost kurjenja z oljem, s premogom ali plinom
- visoki izkoristki goriva
- vgrajena avtomatika za samodejno delovanje
- gorilniki
- zagotovljeni nadomestni deli in servis
- ugoden dinarski nakup

KOTLI Z DVOJNIM KURIŠČEM

- od 25.000 do 80.000 kcal/h
- možnost kurjenja s premogom, odpadki, oljem ali plinom
- visok izkoristek goriv
- samodejno delovanje

KOTLI ZA OLJE ALI PLIN

- od 200.000 do 3.000.000 kcal/h
- ugodne dimenzije
- visoki izkoristki
- za delovanje do 110° C
- za nizekotlačno paro do 0,5 atm
- kvalitetni gorilniki
- dinarski nakup

VARČNO OGREVANJE

TAM MARIBOR
OBRAT STUDENCI
62000 Maribor
Leningrajska 27

KRKA; TOZD ZDRAVILIŠČA

ZDRAVILIŠČE ŠMARJEŠKE TOPLICE

OBIŠČITE NAŠ

KOZMETIČNI, FRIZERSKI IN SALON PEDIKURE

INFORMACIJE DOBITE V RECEPCIJI ALI
PO tel. 84-900

Ljubljanska banka

ne samo v prvih januarjskih dneh

kadarkoli lahko pripišete obresti za minulo leto

Vsakdo, ki varčuje, gotovo precej dobro pozna vse načine obračunavanja obresti, pozna višino obrestnih mer za različne oblike varčevanja in gotovo pozna ugodnosti, ki jih prinaša varčevanje pri Ljubljanski banki. Kljub temu pa smo se odločili, da vas čisto na kratko seznanimo z obrestnimi merami, po katerih banka varčevalcem obračunava obresti od vložnih sredstev.

Dinarska in devizna sredstva občanov obrestuje Ljubljanska banka po obrestni meri:

7,5 % letno za vloge na vpogled,

9,0 % letno za vloge, vezane na 13 mesecev,

10 % letno za vloge, vezane na 24 mesecev.

V primeru, da se odločite za vezavo sredstev, vam le-ta prinašajo večje obresti, kar vam daje več možnosti, da zadovoljite svoje potrebe in uresničite svoje želje. Pri sredstvih na deviznih hranilnih računih se vse obresti obračunavajo v tuji valuti.

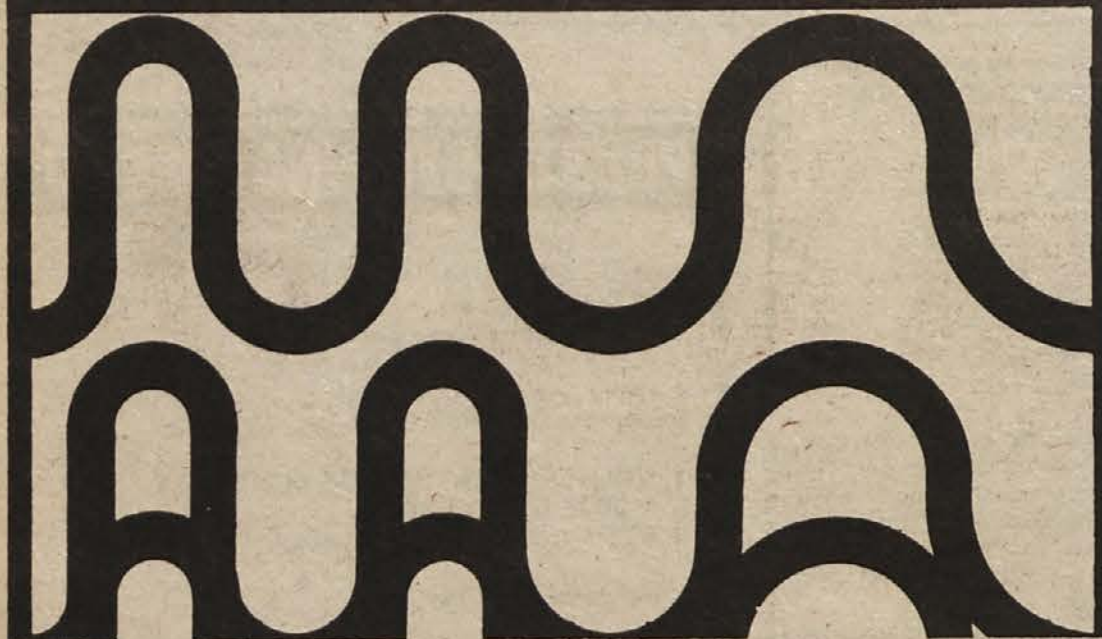
V Ljubljanski banki dinarske in devizne hranilne vloge občanov vodimo v elektronskem računskem centru, zato lahko zelo hitro in natančno izračunamo vse obresti od vložnih sredstev naših varčevalcev. Vsi podatki o obračunanih obrestih za minulo leto so shranjeni v elektronskem spominu in vam jih bo banka lahko avtomatično pripisala katerikoli dan v letu z enako natančnostjo in zanesljivostjo kot v prvih dneh po novem letu.

Vsako leto zasledimo primere, ko se že v prvih januarjskih dneh zgodi pri bančnem okencu znatno več občanov kot običajno, ker želijo, da bi jim banka na hranilne knjižice pripisala letne obresti. Dolge vrste čakajočih so za anko in za občane neprijetne, zato vam svetujemo, da s pripisom obresti počakate nekaj dni, saj vam bo banka natančno in zanesljivo vpisala obresti ob prvem vašem obisku.

Mimogrede pa še tole dobro novico, ki je mogoče še ne veste. Tudi sredstva na vašem tekočem računu obrestuje banka po enaki obrestni meri kot hranilne vloge na vpogled, to je po 7,5 % letno.

MODA

Ni se bati, da bi bili ob sapo

LJUBLJANA 22. - 28. JANUAR

22. januarja so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli letošnji sejem Moda 77, ki je že dvaindvajseti tovrstni prikaz proizvajalcev oblačilne stroke in metrskega blaga.

Nekateri proizvajalci so spet dokazali, da so sposobni nuditi potrošnikom blago, po katerem sprašujejo, proizvode, ki gredo v korak z modo v svetu, in kvaliteto na visoki ravni. Človeku pa se že kar upira ponavljati eno in isto vprašanje, koliko tega bomo lahko v trgovinah kupili, in to pravočasno, da ne bo sezonskih zamud. Del oblačilne in obutvene industrije pa, kot da je utrujen ali prehitro zadovoljen — nima nič posebnega pokazati.

Prevladujoče modne odtenke v beige barvi, tja do lešnika in kakija, je bilo videti na razstavnem prostoru najboljših konfektionarjev od Kroja iz Škofje Loke, goriškega Ideala in proizvajalcev pletenin Rašice, Almire, sezanske tovarne in drugih. Tudi krojev v splošnem ni mogoče kritizirati, saj je mo-

goče med njimi izbrati plašč ali kostim za obilnejše postave in suhe, ki se jim zaradi lepše linije ni potrebno odrekati hrani.

Vsekakor pa je med proizvajalci vrhnjih oblačil potrebno posebej omeniti novomeški Labod. Presenetil je že lani, letos pa nudi trgovini tako iskane blazerje iz žameta v eni barvi ali designiranega. Modele iz te tkanine imajo za moške in ženske. Po drugi strani pa znani beograjski Beko ni pokazal nič takega, kar bi vzbujalo pozornost in občudovanje.

Naši Rašici, katere izdelki v razstavnem paviljonu so bili tokrat v barvi peska in je pokazala tudi lične otroške pletene komplete, in Almiri z bolj športnimi modeli v beige barvi in živahnimi barvnimi dodatki pa se čedalje bolj uspešno postavljajo ob bok pleteninarji iz sosednih republik. Tovarna Umberto Gorjan iz Novigrada je imela zares lepo kolekcijo ženskih oblek, kompletov v osnovni črni barvi s čudovitimi vložki modnih svetlih barv.

Medtem ko se pri proizvodnji ženskega perila še vedno odlikuje sevniška Lisca — opazen je tudi metliški Komet — je Beti iz Metlike tokrat pokazala ekskluzivno kolekcijo nočnih in domačih kompletov v črnem z modernimi živahnimi obrobami. Spogledovanje z vzhodnjaškim stilom je pri obiskovalcih sejma naletelo na ugoden odziv, prav tako pa v nekaterih trgovinah. Take komplete nudijo v zelo majhnih količinah večjim blagovnicam po vsej državi in „gredo za med“.

Malo hvale zaslužijo proizvajalci obutve, z izjemo nekaterih modelov. Pekovi čevlji so bili v glavnem rdeči, kar pa zadeva modele, ni videti, da bi se posebno potrudili. Več posluha za novo so pokazali v Alpini, pri Zmagi, nekaj lani zelo iskanih modelov pa je tokrat nudila Planika. Čevljev v bolj živahni modri barvi ali večjo izbiro v beige in barvi lešnika (razen škornjev) ni bilo videti, čeprav je očitno, da bodo ženske v letošnji sezoni ravno take najbolj iskale.

Ni mogoče omeniti vsega, kar je na sejmu možno videti. Razstavlja 350 delovnih organizacij, med katerimi naj bi bila zastopana vsa vodilna jugoslovanska industrija te stroke, ampak ni bila. Na več kot 12.000 m² razstavnega prostora je natančen ogled sicer za neutrudljiv, izplača pa se videnje. Kakor je že običaj, spremljanje modni sejem tudi stalno pravljanje dveh modnih revij na dan: popoldanske in večerne, ki okrog 80 proizvajalcev prikazuje 500 modelov.

Rašica skrbi tudi za modno modo

Za lepo kuliso, ki jo s mom mode vsako leto nudijo javnosti, pa bi kazalo pogledati z gospodarskega vidika. Vemo, da je večina jugoslovanske tekstilne industrije v krizi, da ima izgube, polna skladišča izdelkov, čakovati bi bilo, da bi se kom stanju še bolj potrudili, sicer, da bi dali vse od sebe, ampak niso. Vsi že nelagodni hodijo na debelo po izdelke v času sezonske meje in najbrž bodo še milijarde smo znožili Italijo ali Avstrijo samo za bojke — zakaj?

Najbrž bi bili sposobni take (ali še boljše) delati, če bi se zares potrudili. Z pa naš kupec ni več zadovoljen. Tekstilci in konfektionarji brž ne bi imeli polnih skladišč, če bi potrošnikom nudili kar ti iščejo.

RIA BALI

Foto: MARKO K...

Modeli Lisce vzbujajo pozornost...

Celjski Toper predstavlja na mini revijah svoje prikupne modele.

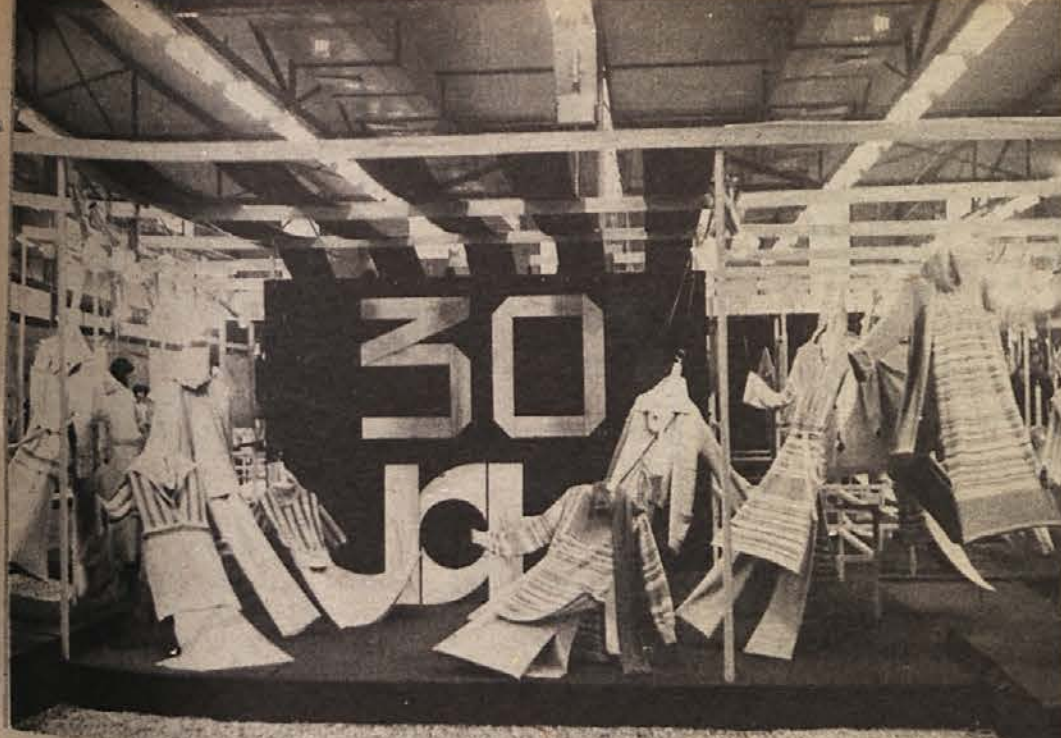
Odeje in pregrinjala lepih barv in vzorov

Trikon se uveljavlja z novim proizvodnim programom

KOMET nederčki, stezniki...

NARAVNE BARVE OSVAJAJO KUPCE

Rašica, tovarna pletenin iz Ljubljane, praznuje letos 30. obletnico svojega uspešnega dela. Od skromnih začetkov, ko so pred 30 leti pričeli proizvodnjo z ročnimi pletilnimi stroji, so postali danes največji jugoslovanski proizvajalec pletenin s pomočjo najsodobnejših avtomatskih strojev. Obrati Rašice so v raznih krajih, ker je razvijajoča se tovarna imela vedno v svojih programih pomoč manj razvitim krajem. Pomagala pa jim je lahko le s tem, da je gradila svoje tovarne tam, kjer je bilo veliko delovne sile, tovarn pa ne. Tako sta na Dolenjskem zrasla dva obrata, in to v Ambrusu in Šentvidu pri Stični. Na letošnjem sejmu Moda 77 v Ljubljani razstavlja Rašica izdelke iz svojih rednih proizvodnih programov, in to: baby program, ki je izdelan iz 100-odstotnega merceriziranega bombaža. Kreirala ga je Jelka Krmavner;

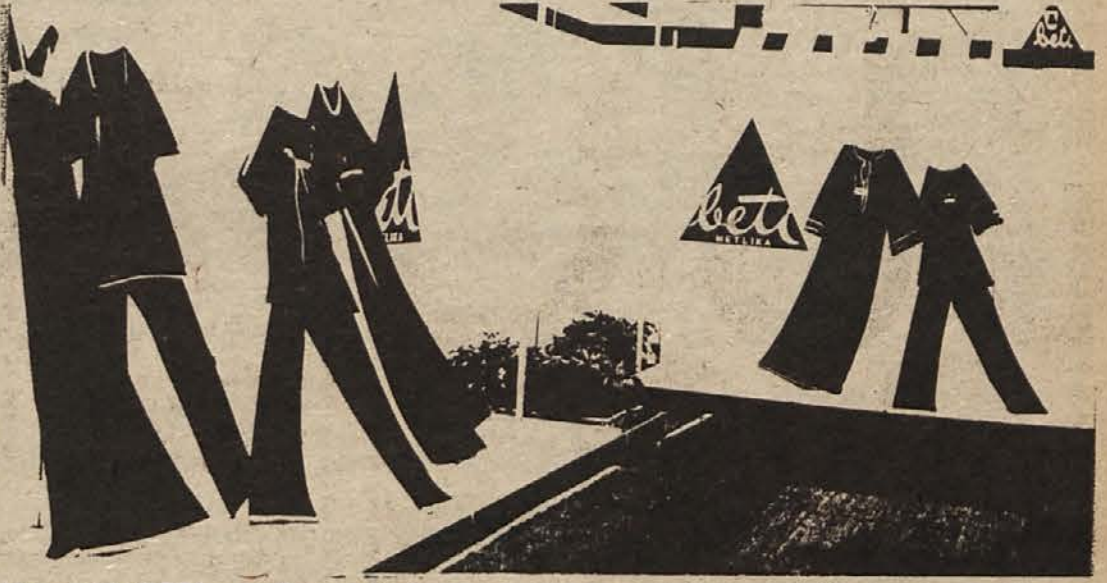
— otroški program za otroke od četrtega do osmega leta starosti, ki ga je kreirala Nataša Mandeljc;

— moški program, ki zajema pletene izdelke za službo in prosti čas. Schetland je v izvedbi tweedov; k običajnim jopam, puloverjem in telovnikom pa so letos dodali tako moderne pletene kravate; kreatorka tega programa je Anka Selan;

— maloserijski ženski program je pleten iz 100-odstotne naravne svile. Kreirali sta ga Draga Krušec in Nejc Toni. Na sejmu Moda 77 razstavlja Rašica izdelke iz svojih rednih proizvodnih programov. Prilagojenost Rašice tržišču je tako velika, da razstavlja že prve vzorce za sezono 1978. Kateri razstavljeni modeli bodo na tržišču, pa je odvisno od potrošnikov. To pomeni, da bomo v trgovinah lahko kupovali tiste modele, ki jih bomo

potrošniki osvojili. Naj navedemo zanimivost, da Rašica ponudi trgovinam tiste modele, ki jih izberejo zastopniki tržišča in poznavalci mode. Po nekajmesečnem testiranju kolekcije dokončno oblikujejo. Na tak način kaj kmalu ugotovijo, kateri izdelki so za naše tržišče privlačni. Taki izdelki gredo nato v proizvodnjo. Še pred nekaj leti so za tuja tržišča izdelovali pletenine po njihovih kreacijah, danes pa, ko so izvoz močno povečali, jim je uspelo tudi na tujem prodajati lastne kreacije. Trudijo se in poskušajo prisluhnuti željam in potrebam tujega tržišča. Izvažajo v dežele vzhodne in zahodne Evrope, pa tudi na tržišče Severne Amerike. V zadnjem času prodajajo svoje izdelke tudi na tržišču Bližnjega vzhoda. Uspehi Rašice nam torej zagotavljajo, da bomo vedno sodobno in lepo oblečeni.

V KORAK Z EVROPSKO MODO

V metliški BETI so za letos pripravili nekaj prijetnih presenečenj. Razširili so kolekcijo zgornjih oblačil za otroke ter pričeli izdelovati lične pajace za dojenčke.

V kreatorskem centru Beti so pripravili vrsto novih kreacij, s katerimi so dosegli uspehe na domačem in tudi tujem tržišču. Posebno zanimive so moške

in ženske majice za poletje in kopalke, s katerimi zanjejo velike uspehe že vrsto let.

Novost je Jockey program — moško perilo po ameriški licenci, katerega prve količine so že na tržišču. Še vedno pa izdelujejo

spodnje damsko perilo po standardnih kreacijah iz bombaža.

Razveseljivo je, da vse novosti, ki so jih pripravili v Beti, že lahko poiščemo v naših trgovinah, glavne količine pa bodo na voljo potrošnikom od marca dalje.

PRIZNANJA OF

Žirija za podeljevanje Priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda občinske konference SZDL Krško

RAZPIŠUJE

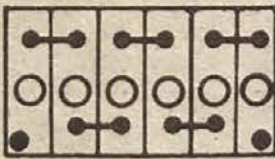
na podlagi 1., 5. in 8. člena pravilnika o podeljevanju Priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda za občino Krško

5 PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE ZA LETO 1977

- Priznanje je namenjeno tistim posameznikom OZD, družbenopolitičnim in družbenim organizacijam in društvom, ki so s svojim delom prispevali k dosežkom trajnejšega pomena in s tem:
 - tvorno vplivali na razvoj naše samoupravne socialistične družbe,
 - prispevali k uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh,
 - prispevali h krepitvi SZDL kot fronte vseh delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
 - z organizirano akcijo pospeševali neposredno uveljavljanje delovnih ljudi in občanov kot subjektov odločanja na vseh področjih in v vseh sredinah družbenega življenja.
- Predloge lahko oblikujejo krajevne organizacije SZDL, delovne in druge organizacije, samoupravne skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij, družbene organizacije in društva ter občani občine Krško.
- Predloge z zgoščeno in konkretizirano obrazložitvijo in utemeljitvijo naj predlagatelji posredujejo Žiriji za podeljevanje Priznanj OF pri občinski konferenci SZDL Krško najkasneje do konca februarja 1977.

Žirija za podeljevanje Priznanj OF pri OK SZDL Krško

VESNA SERVIS

Akumulatorska delavnica
TASEV BLAŽO
NOVO MESTO
Partizanska 11

telefon: 23-826

Polnjenje vseh vrst akumulatorjev in formiranje ter kontrola.
12 mesecev garancije za obnovljene akumulatorje.
Izdelujem tudi ježke za ikebane.

LICITACIJA!

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO TOZD BREŽICE

proda na javni licitaciji osnovno sredstvo:

ENOOSNA TRAKTORSKA PRIKOLICA

Nosilnost 3 t.
Izklicna cena 23.000.—
Prometni davek je zaračunan v izklicni ceni.
Pravico do sodelovanja na licitaciji imajo pravne in fizične osebe.
Udeleženci morajo pred licitacijo položiti pri blagajni delovne organizacije znesek 10 % od izklicne cene osn. sredstva.
Licitacija bo 2. februarja 1977 v prostorih TOZD Brežice (Črneličeva 5, Brežice) ob 8. uri.

PROSTA DELOVNA MESTA

Svet za medsebojna razmerja v združenem delu delavcev
MERCATOR, Ljubljana, n.sub.o. —
TOZD STANDARD, Novo mesto, o.sub.o.

razglašata prosti delovni mesti za

2 PRODAJALCA V BLAGOVNICI NOVO MESTO

Pogoj za sprejem kvalificirani trgovski delavec tekstilne stroke
Nastop dela: takoj ali po dogovoru
Pismene ponudbe pošljite do vključno 4. februarja 1977 splošni službi TOZD Standard, Novo mesto, Glavni trg 3.

Ali že imate vodnik 3K?

Občanov vodnik „Kaj? Kdo? Kje?“ v novomeški občini 1977 lahko kupite v knjigarni MLADINSKE KNJIGE v Novem mestu in v kioskih DELA v novomeški občini; knjiga stane 25 din.

Knjigo pa lahko dobi tudi vsak, ki pošlje na ČZP Dolenjski list z denarno nakaznico ali na tekoči račun podjetja 27 dinarjev. Knjigo bo dobil takoj po pošti na svoj domači naslov. Številka tek. računa: ČZP Dolenjski list Novo mesto, 52100-601-10558. Pod „namen nakazila“ pripišite samo: za 3 K.

Občanov vodnik 3 K lahko kupite tudi pri blagajni uprave našega tednika v Novem mestu, Glavni trg 3, (vhod iz Dilančeve ulice). — Razveselite s knjigo tudi prijatelje, znance in sorodnike Dolenjce, ki živijo v drugih krajih države. Hvaležni vam bodo za bogastvo podatkov in novo podobo znanih krajev iz novomeške občine!
ČZP DOLENJSKI LIST

Preživnine! POZIV

Občinske skupnosti socialnega skrbstva
NOVO MESTO, ČRNOMELJ,
METLIKA IN TREBNJE

pozivajo upravičence do preživnin, naj vložijo zahteve za uskladitev preživnin.

S 1. 1. 1977 je pričel veljati nov zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki prinaša pomembno novost. 132. člen zakona določa, da je pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva dolžen vsako leto sprejeti sklep o povišanju vseh sodno določenih preživnin za toliko odstotkov, kot bo uradno ugotovljeno povečanje življenjskih stroškov. Odločba o novo ugotovljeni višini preživnine bodo izdane po uradni dolžnosti.

Preživnina je prispevek za preživljanje otroka, ki ga morajo plačati tisti roditelj, ki ne živi z otrokom skupaj. To se predvsem preživnine za otroke, rojene izven zakonske zveze, ali za otroke iz razvezanih zakonov. Preživnino so dolžni plačevati tudi otroci za svoje ostarele starše, če le-ti nimajo dovolj sredstev za preživljanje.

Pozivamo vse upravičence do preživnin, da se javijo na pristojni strokovni službi skupnosti socialnega skrbstva in priprave s seboj vso dokumentacijo, ki jo imajo v zvezi s plačevanjem preživnine.

Upravičenci naj se zglasijo ob uradnih dnevih:

- iz občine Novo mesto pri Centru za socialno delo, Novo mesto, Glavni trg 7,
- iz občine Trebnje pri strokovni službi Skupnosti socialnega skrbstva, Trebnje,
- iz občine Črnomelj pri strokovni službi Skupnosti socialnega skrbstva, Črnomelj,
- iz občine Metlika pri strokovni službi Skupnosti socialnega skrbstva, Metlika.

PUSNAR ENZO

Import-Export
FARRA D'ISONZO
Tel. 888-025

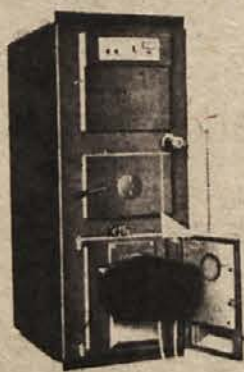

Zastopstva podjetij
MAB "AGRIFULL" IAB
in drugih

- Motokultivatorji od 5 – 18 KS
- Traktorji in gosničarji od 21 – 90 KS
- Preše za seno in grozdje
- Mreže proti toči
- Gume „GOODYEAR“ za traktorje in avtomobile

REZERVNI DELI
SERVISNA SLUŽBA
UGODNE CENE

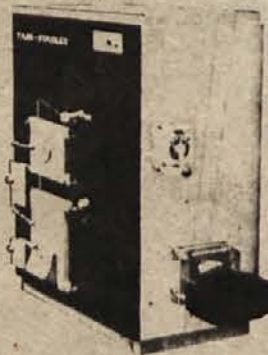
VEČ TOPLOTE V VAŠ DOM TAM-STADLER

ker ima vakuumemajlirane boilerje
mednarodni patent No. 250127

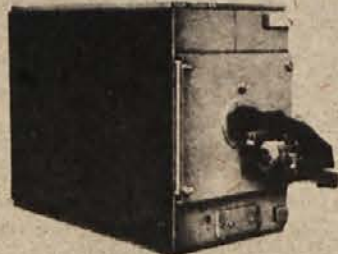
UNIVERZALNI KOTLI

- od 25.000 kcal/h naprej
- možnost kurjenja z oljem, s premogom ali plinom
- visoki izkoristki goriva
- vgrajena avtomatika za samodejno delovanje
- gorilniki
- zagotovljeni nadomestni deli in servis
- ugoden dinarski nakup

KOTLI Z DVOJNIM KURIŠCEM

- od 25.000 do 80.000 kcal/h
- možnost kurjenja s premogom, odpadki, oljem ali plinom
- visok izkoristek goriv
- samodejno delovanje z mnogo konfora

POSEBNI KOTLI ZA OLJE ALI PLIN

- od 200.000 do 3.000.000 kcal/h
- ugodne dimenzije
- visoki izkoristki
- za režim 110/90° C ali 90/70° C
- kvalitetni gorilniki
- dinarski nakup

VARČNO OGREVANJE

TAM MARIBOR
OBRAT STUDENCI
62000 Maribor
Leningrajska 27

NAROČNIKI OGLASOV!

DELOVNE ORGANIZACIJE

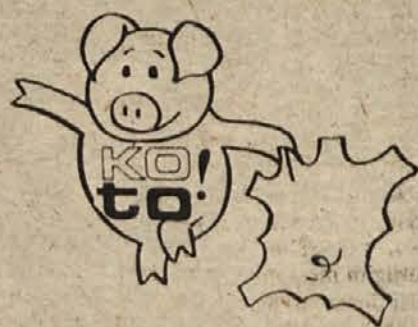
IN DRUGE NAROČNIKE OGLASOV

OBVEŠČAMO,

da je redni rok za oddajo oglasov, razpisov in drugih naročenih objav do vključno petka, zadnji rok pa ponedeljek do 14. ure.

Prosimo, da upoštevate to obvestilo in dostavljate gradivo za objavo pravočasno. Naročila, ki bodo prispela kasneje, bomo objavili šele v naslednjem tednu.

Priporočamo vam tudi, da tekste in naročilnice za oglase in druge objave pošljate priporočeno ali pa dostavite osebno oglasni službi Dolenjskega lista Novo mesto, Glavni trg 3.

KO TO

koteks tobuz in zbiralnica kmetijskih zadrug odkupujejo svinjske kože po ugodnejši ceni kot prejšnja leta

Pokal „RZS“ Ribničanom

Pionirska selekcija iz Ribnice na republiškem prvenstvu nepremagljiva — Ostali Dolenjci razočarani

Rokometna zveza Slovenije je konec minulega tedna pripravila v Ljubljani republiški turnir medobčinskih pionirskih selekcij, ki so se za pokal RZS pomerile v treh skupinah.

Krka zmagala

Na ribniškem kegljišču je bil prejšnji teden drugi prvenstveni nastop ženskih kegljaških ekip. Nastopilo je sedem ekip. Ekipa novomeške Krke je veljala za favorita in svojo vlogo je tudi opravila. Izredno je kegljala le v prvem nastopu v Kočevju, kjer je dosegla lepo prednost, v Ribnici pa je povsem odpovedala in zasedla šesto mesto. Kljub ribniškemu neuspehu je Novomeščankam, predvsem po zaslugi izredne igre v Kočevju, uspelo osvojiti prvo mesto.

Rezultati — 2. nastop: 1. Triglav 2290, 2. Gradis 2285, 3. Konstruktor 2278, 4. Hmezad 2273, 5. Fužinar 2246, 6. Krka 2224, 7. Koper 2301.

Skupni vrstni red: 1. Krka (Novo mesto) 4592, 2. Hmezad 4540, 3. Triglav 4536, 4. Gradis 4478, 5. Fužinar 4476, 6. Konstruktor 4436, 7. Koper 4262.

Organizatorji so prireditve dobro pripravili, tako da so bile tekmovalke zadovoljne tako s prireditvijo v Kočevju kot v Ribnici.

M. GLAVONJIC

Celje in Sevnica

Medtem ko so minulo nedeljo ekipe, ki nastopajo v ljubljanskem delu ženskega prvenstva SRS v rokometu, počivale, je celjska skupina odigrala še dve koli. Vsekakor si je največ gledalcev ogledalo derbi med obema zveznima ligama, Celjem in Sevnico. Gostje so bili tokrat dobri in zavoljo tega je bila tekma ves čas izenačena, domačini pa so težko zmagali, čeravno kaže rezultat nekoliko drugače.

Rezultati — skupina B: Tehnomercator — Radeče 24:9, Trim — Celje — Radeče (V) 19:12, Trim — Radeče 25:13, Leskovec — Radeče (V) 14:13; skupina A: Brežice — Šostanj 19:13, Šostanj — Branik 17:16, Brežice — Dobova 10:0 b.b., Branik — Dobova 10:0 b.b., Celje — Sevnica 21:17, Sevnica — Sl. Gradec 19:17.

Vrstni red: Celje 10, Sevnica 8, Minerva 6, Brežice 6 itd.

Tekmovanje za prvaka severno-vzhodne skupine je vse bolj zanimivo, vendar so najboljša mesta, ki so bila že v začetku nekako namenjena Celju in Sevnici, že „zasedena“, tako da bo po naslednjem kolu ostala mesta.

Derbi dobile Domžale

V zadnjem kolu slovenske košarkarske lige je selekcija Dolenjske tesno izgubila v Domžalah — Po prvem delu so Dolenjci drugi — Nadaljevanje 5. februarja

V zadnjem kolu slovenske košarkarske lige je reprezentanca Dolenjske gostovala, in sicer pri vrsti Domžal. V najbolj zanimivem srečanju kola in lige sploh so se gostje dobro upirali domačinom, vendar jim podvig v gosteh proti moštvu, ki v letošnjem prvenstvu še ni izgubilo, ni uspel.

DOMŽALE — DOLENJSKA 89:79 (47:39)

V zadnjem kolu jesenskega dela slovenske košarkarske lige so se Dolenjci v Domžalah pred 250 gledalci pomerili z istoimensko ekipo. Ce-

OBETAVNA VRSTA — Ženska rokometna vrsta iz Kočevja, ki jo uspešno trenira Ivan Žerjav, je v minulih tekmovalnih sezonah do vodstvo in privržence z drugim mestom v ljubljanski mladinski ligi. Na sliki stojijo z leve proti desni: trener Žerjav, Karmen Radosavčnik; čepijo: Erika Turk, Andreja Novak, Vera Benko, Zdenka Mišmaš in Lilijana Štefanič.

Sl. 4 (1435) — 27. januarja 1977

Z Dolenjskega sta nastopili med selekcijami dve ekipi, in sicer Dolenjska ter Ribnica. Medtem ko so bili Ribničani na minulem srečanju najboljših slovenskih pionirjev nepremagljivi, je vrsta Dolenjske igrala precej slabše in je pristala na zadnjem, devetem mestu.

Rezultati — skupina A: 1. Ribnica, 2. Zasavje, 3. Koroška; skupina C: 1. Celje, 2. Ljubljana, 3. Dolenjska; finale — za 1. do 3. mesto: Sl. gorice — Ribnica 7:8, Ribnica — Celje 8:6, za 4. do 6. mesto: Goriška — Zasavje 8:7, Zasavje — Ljubljana 8:11, za 7. do 9. mesto: Koroška — Dolenjska 10:7, Dolenjska — Posavje 9:19; končni vrstni red: 1. Ribnica, 2. Sl. gorice, 3. Celje, 4. Ljubljana, 5. Goriška, 6. Zasavje, 7. Posavje, 8. Koroška, 9. Dolenjska.

Rezultati iz skupine B: Dobropole — Ponikve 16:18, Borec — Donit 25:20, Dobropole — Crnomelj 15:28, Ponikve — Eta 30:15, Donit — Crnomelj 15:20 itd.

Pokal Rokometne zveze Slovenije so zasluženo osvojili ribniški pionirji, saj so imeli najbolj izenačeno moštvo, ki obeta, da bo ribniški rokomet prav kmalu dobil še nekaj dobrih igralcev. Ostale ekipe z Dolenjskega so nekoliko razočarale, ne uspeh pa je sad neresnega dela s pionirji.

GUŠTIN DEVETI

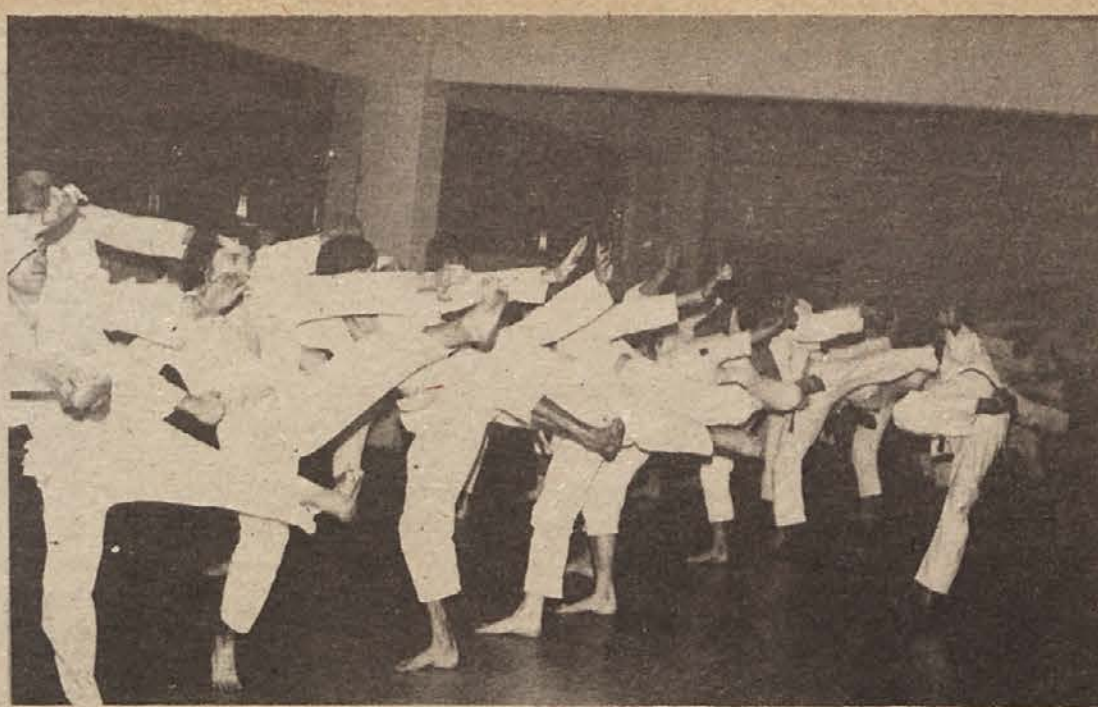
Minulo soboto so namiznoteniški delavci iz Hrastnika pripravili v svojem mestu tradicionalno memorialno tekmovalno prvenstvo, ki obeta, da bo najboljše slovenski pionirji, mladinci in člani. Novomeški klub je v Hrastnik postal najboljšega pionirja Sama Guština in mladince Toma Žiganteja. Oba sta dobro igrala in sta samo zavoljo pomanjkanja izkušnje prišla ob boljši mesti. Guštin je bil deveti, Žigante pa se je uvrstil med šestnajst najboljših nastopajočih.

TREBNJE: KRKA IN KRŠKO

Pred kratkim se je začelo ekipno prvenstvo Dolenjske v disciplini 6 x 200 lučajev za člane in 6 x 100 za članice. Prvo kolo so kegljači odigrali na Oparinem kegljišču v Trebnjem. Po nepopolnem kolu vodijo pri članih tekmovalci novomeške Krke, pri članicah pa igralke iz Krškega.

Rezultati — Člani: 1. Krka 4793, 2. Celulozar 4728, 3. Zdravila 4717, 4. Zelezničar 4704 itd.; članice: 1. Krško 1903, 2. Brežice 1803.

D. BRATOŽ

„BELI“ ŠPORT NA POHODU — Konec minulega tedna je novomeški karate klub pripravil v športni dvorani tridnevni seminar, ki so se ga udeležili karateisti iz vseh slovenskih klubov. Kot so povedali organizatorji, bo postal novomeški seminar tradicionalen. Poslej bo dvorana vsaj enkrat na leto gostila najbolj obetavne karateiste.

Porotorski sklepi obvezujejo

Na seji predsedstva atletske zveze Slovenije so ugotovili, da so le malokje začeli urediti sklepe — Do sadov le z vestnim delom

Pred kratkim so na seji predsedstva atletske zveze Slovenije razpravljali tudi o razvoju atletike v osnovnih in srednjih šolah. Na osnovi porotorskih sklepov naj bi prav kraljica športov dobila posebnost.

In kaj se je zgodilo v času od podpisovanja sklepov in do danes? Na seji predsedstva so ugotovili, da so le malokje začeli urediti sklepe. Verjetno si bo poslej, če ne bi radi, da bo ostalo pri starem, treba pomagati s politično akcijo, zakaj za naše telesnovzgojne delavce po terenu je značilno, da se vse prehitro ogrejejo za novosti, ostajajo pa pri besedah in obljubah. Jasno je, da v prihodnosti čaka veliko nalog tudi slovensko atletske organizacije. Bržčas je dosedaj prepogosto stala ob strani, posegala v delo le z nasveti in se sama premalo aktualno udeleževala pri izvajanju selekcioniranja in programa vadbe. Razumljivo je, da bo tudi poslej ena od glavnih ovir pri ureditvi atletike dobro zastavljeno delovnega programa pomanjkanje strokovnjakov. Vse šole tarnajo, da nimajo dovolj atletske podkovanosti kadrov. Tudi tu imajo posamezni atletske klubi lepo priložnost, da se s svojimi starejšimi in izkušnejšimi člani izkažejo kot mentorji šolskih športnih društev. Verjetno ni napak, če omenimo primer grške osnovne šole, ki je v kratkem času na atlet-

skem področju dosegla neverjetne uspehe.

Najbrž čaka poslej več dela tudi republiško atletske zveze. Por-

OŠ Grm vodi

Konec minulega tedna so se v športni dvorani v Novem mestu zbrali najboljši pionirji in pionirke iz sedmih osnovnih šol iz novomeške občine in se pomerili v pionirski atletske ligi. Več kot 300 mladih je dokazalo, da se na njihovih šolah načrtno ukvarjajo z atletiko, nekateri pa so presenetili z dokaj dobrimi rezultati.

Po prvem delu lige vodi pri dekletih, dečkih in skupni uvrstitvi ekipa grške osnovne šole, ki jo trenira prof. Marjan Spilar.

Rezultati: st. pionirji — 40 m ovire: Dobrave 6,7, Šega (oba Grm) 6,8; 40 m: Šega 5,4, Škrubej (oba Grm) 5,5; 1000 m: Jurekovič 2:32,9 (Katja Rupena), Bajt 2:33,2 (Grm); 4 x 1 krog: OŠ Grm, OŠ Bršljin; daljina: Dobrave 533 (Grm),

roški sklepi jo namreč začujejo, da bo več pozornosti posvetila takojimenuvani bazi, množičnosti. Ze v letošnjem letu bodo šli pionirji in pionirke pogosteje na atletske steze, kjer bodo v najrazličnejših tekmovalnih nabirali izkušnje, izmenjavali mnenje itd. Vsi poznamo številna pionirska tekmovanja, atletske delavci pa nameravajo izvesti še „Mali atletske šolske pokal Slovenije“, in sicer za učence in učenke 5. in 6. razreda osnovnih šol itd.

Med drugim so slovenski atletske delavci sklenili, da bodo ustanovili koordinacijski odbor, ki bo skrbel za usklajeno delo med Atletske zveze Slovenije in republiškim centrom SSD na področju šolske atletike. Nedvomno so porotorski sklepi dali precej dela, sadove pa bodo naše šole (kasneje slovenska atletika) obirale samo v primeru, če telesnovzgojni delavci ne bodo — spali.

PENKO TUDI ČETRTIČ

Hitropoteznega turnirja za mesec januar se je udeležilo štirinajst novomeških igralcev. Po zanimivih bojih je četrtič zapored zmagal mojstrski kandidat Igor Penko, ki je zbral dvajset točk. Sledijo Avsec in Materni (9), T. Škerlj in Stokanovič 8, Milič in Poredoš 7,5, Ščap 7, M. Picek 6,5, Jerančič 6, Komelj 5,5, Sitar 3, B. Škerlj 1,5.

PICEK VODI

Istočasno s šahovskim prvenstvom Novega mesta poteka tudi turnir tretjekategorikov, na katerem nastopa dvajset šahistov. Po osmem kolu je vrstni red naslednji: M. Picek 7,5, Avsec 6,5, M. Golobčič 6 (1), Osolnik 5,5, Pipič 5 (1), B. Škerlj 4,5 (1), Lončarevič 4 (1), Golobčič in Mamič 2 (1), Bon 1 (2), Luzar in Kastelic.

T. Š.

ŠPORTNI KOMENTAR

Plesalci na dobri poti

Novomeški Plesni klub je minuli teden pripravil v prostorih Doma JLA sestanek s starši mladincev in mladink, ki so včlanjeni v klub in trenirajo športni ples. Udeležilo se ga je petnajst staršev.

V dobri uri in pol so jih „klubovci“ seznanili z zgodovino njihovega društva, delom, dokaj obsežnimi in zanimivimi načrti, številom parov (30), z uspehi in težavami. Petnajst gostov je zvedelo, da je športni ples dokaj zahtevna športna disciplina, ki je nadvse koristna odrasla mladini in za katero se pri nas odloča vedno več mladih.

Starši so v drugem delu sestanka povedali, da so nadvse zadovoljni z načinom dela v klubu. Presenečeni so bili nad pripravljenostjo klubov, ki bi rad poslej tesneje sodeloval s starši svojih članov, razveselili pa so se predvsem novice, da bo klub poslej pripravljaj večkrat po-

dobne sestanke, na katerih naj bi skupaj poskušali rešiti morebitne zagate, v katerih bi se slučajno znašel klub, težave učencev in dijakov ipd.

Vsekakor je način dela novomeškega Plesnega kluba vreden posnemanja, zakaj v Novem mestu je le malo športnih društev, ki bi skrbeli za redne stike s starši svojih varovancev. Bržkone ni napak, če zapišemo, da so novomeški „plesalci“ na najboljše poti, da postanejo v pravem pomenu klub-družina, klub, v katerem ni prvi cilj športni uspeh, pač pa množičnost, učenje pravilnega obnašanja. Ne bi bilo napak, ko bi način dela (mnenje staršev otrok, ki so včlanjeni po raznih športnih društvih, bi bilo vodstvo kluba še kako pomembno) Plesnega kluba prevzeli tudi drugi. Prav gotovo bi hitreje in tudi učinkoviteje rešili marsikatero težavo.

J. PEZELJ

POTA IN STRAŽNICA

Dežurni poročajo

KURE KRADEJO - V noči na 18. januar je bilo iz kurnika Marije Prešeren v Dol. Karteljevem ukradenih 5 kur in petelin. Kdo je to naredil, še raziskujejo.

PREVROČA KRI - Črnomaljski miličniki so 18. januarja dopoldne pridržali do izrečitve Boža Brčina iz Črnomlja, ker je razgrajal v gostilni Skubic. Pretepal je natakario, se lotil gospodarja, uprl pa se je tudi miličnikom. Može postaviti za grešnika na hladno, moral pa bo še pred sodnika za prekrške.

ČUDNO SVETLIKANJE - 19. januarja je Jožefa Šmajdek v Regerči vasi opazila, da se v sobi Akija Gašija, ki stanuje v bližnjem gospodarskem posloju, čudno svetijo. Poklicala je sosedo, ki so vdrli v prostor in videli, da so se pri štedilniku vžgala drva. Ogenj so pogasili in preprečili večjo škodo.

MLADOLETNIK JE GROZIL - 19. januarja zvečer so trebanjski miličniki odvledli do izrečitve 17-letnega Darka U., ker je v domači hiši razgrajal in razbijal ter z nožem grozil lastnemu očetu.

OSTREŠJE JE ZGORELO - 20. januarja dopoldne je nastal ogenj na gospodarskem posloju Mihaela Anžlina v Mačkovicu pri Dvoru. Požar je nastal v dimniku, ki je speljal iz svinjske kuhinje. Zgorelo je ostrešje, z njim vred pa okrog 7 ton sena, tako da je za 50.000 dinarjev škoda.

SPET PRI PUTNIKU - 22. januarja zvečer je bil spet na delu tati pri motelu Putnik v Trebnjem. Iz fička zagrebške registracije je odnesel jedilni servis, bundo in 3 steklenice vina. Očividci so povedali, da sta se tam okrog smukala dva moška, ki sta se nato naglo odpeljala z avtom.

NI SE ZLEPA UMIRIL - 24. januarja ponoči so pridržali do izrečitve 30-letnega Antona Ambrožiča iz Luterskega sela. Ta je v bifeju na Otočcu popil, ko so prišli v lokal miličniki, jih je nadlegoval in se ni hotel zlepa pomiriti.

PONAVADI MANJ KOT STO
Mladoletno prestopništvo v novo-meški občini še ni doseglo take stopnje, zaradi katere bi bil potreben klic SOS. Ponavadi obravnava mladinsko sodišče 85 mladoletnikov na leto, okrog 120 pa jih mora pred sodnika za prekrške. Med temi pa gre pretežno za primere, ko so se vozili z mopedi brez izpida. Praksa kaže, da izrečuje mladoletnikom približno v 10 primerih vzgojni ukrep strožjega nadzorstva, na prevzgoji v raznih zavodih je 13 mladoletnikov, na diagnostični obravnavi pa jih je 8.

Skupščina SFRJ je dne 28. 9. 1976 na seji zveznega zbora sprejela kazenski zakon SFRJ; začel bo veljati 1. 7. 1977. Zvezna ustava je namreč obdržala v pristojnosti organov federacije, da ureja splošni del kazenskega zakona in določa kazniva dejanja zoper temelje socialistič-

ne samoupravne družbene ureditve in varnost države. Ostala kazenskopravna področja pa bo urejal republiški kazenski zakon, ki pa ni še bil sprejet. Novi zvezni kazenski zakon je v splošnem delu uzakonil nekatere novosti. Naloga kazenskega zakona je, da varuje človeka in druge temeljne vrednote socialistične samoupravne družbe. To varstvo zagotavlja tudi z uporabo kazenskopravne prisile, kadar je to nujno potrebno za zatiranje družbi nevarnih dejavnosti. Samo to je podlaga in meja za določanje kaznivih dejanj in predpisovanje kazenskih sankcij. Kazenski zakon SFRJ določa samo te kazenske sankcije: kazni (smrtna kazen, zapor, denarna kazen, zaplemba premoženja), pogojno obsodbo in sodni opomin, varnostne in vzgojne ukrepe. Čeprav je bilo v pripravah mnogo razlogov, da se že sedaj odpravi smrtna kazen v naši družbi, je ta še ostala in se sme

OVINKI ŽE SEKAJO - Gradbena dela pri modernizaciji ceste Srebrnice-Dol. Toplice so v teku in je že tudi kaj videti. Ovinkasta cesta ob Krki nasproti Zaloga bo očitno bolj ravna. Kljub slabemu vremenu se dela nadaljujejo. (Foto: R. Bačer)

Črno leto brežiških miličnikov

Število kaznivih dejanj na območju celjske regije upada - Najbolj zaskrbljuje število krvnih deliktov in žrtev prometnih nesreč - V brežiški občini se je to število povzpelo od 9 v letu 1975 na lanskih 22

Pa le ni tako črno. Zbirno poročilo o storjenih kaznivih dejanjih, prometnih prekrških in nesrečah, ki so ga na tiskovni konferenci prejšnji teden v Celju posredovali tamkajšnji delavci UJV, kaže, da se na tem območju, ki zajema 11 občin, od tega tudi tri dolenjske (Krško, Sevnica, Brežice), popravlja. Le krvni davek, ki ga terjajo naše ceste, narašča. Pa pojdemo po vrsti.

Lansko leto je na področju kriminala prineslo 5.170 kaznivih dejanj, od tega je bilo 3.725 raziskanih, 28 odstotkov pa jih je ostalo še nepojasnjenih. Pri tem gre le za manjše delikte, medtem ko so hujši prestopniki že za zapahi. Od tega je bilo v sevniški občini 271 kaznivih dejanj (kar 214 so jih raziskali), na območju Krškega 488 (od tega 296 pojasnjenih) in v Brežicah 285 (odkritih in kaznovanih pa 167). V letu 1976 je bilo na celjskem območju zabeleženih 337 primerov gospodarskega kriminala, vendar je v primerjavi s prejšnjimi leti opaziti mnogo hujše oblike, kot: zloraba uradnega položaja, poverbe, koristoljubje in podobno. Med občinami, kjer je bilo takšnega kriminala največ, so prav pri vrhu Brežice s 23 primeri, v Krškem jih je bilo 21, na območju Sevnice pa "le" 10. Nadalje so natančni delavci celjske UJV ugotovili 27 primerov grabeža; skupna škoda kaznivih dejanj na področju gospodarskega kriminala pa znaša 11.233.473 din, od tega 11.172.166 din v družbenem in 61.407 din v zasebnem sektorju. Sicer pa te številke v primerjavi z letom 1975 kažejo upadanje kaznivih dejanj, pa tudi goljufij (lani 2920) in žepnih tatv (ki je bilo manj). Bolj zaskrbljujoče je število krvnih deliktov, ki se je od 554 v letu 1975 povzpelo na 648 v lanskem letu. Naklepnih ubojev je bilo tokrat nekoliko manj (4, predlani pa kar 8), vsi pa so bili ob pravočasni akciji tudi uspešno raziskani. Veliko preglavic povzroča celjskim miličnikom vedno hujši cestni promet. Tako so lani zabeležili kar 4.932 nesreč, kar je sicer v primerjavi z letom 1975 manjše število, vendar je število smrtnih žrtev večje. Na celjskem območju je bilo v letu 1976 95 nesreč s smrtnim izidom; v njih je izgubilo življenje kar 111 oseb. Enega najhujših porastov so zabeležili v brežiški občini, kjer se je število smrtnih žrtev povečalo od 9 v letu 1975 na lanskih 22. Na območju Krškega je lani 11 oseb izgubilo življenje v prometnih nesrečah, v Sevnici pa 1. Ob tem moramo zapisati, da prav regionalna cesta Pečica-Podplat-Brežice „slovi“ po velikem krvnem davku, saj je samo lani na tej cesti izgubilo življenje kar 6 oseb. Podrobnejše podatke o naraščanju mladoletniškega prestopništva, o številu požigov in požarov, o akcijah celjskih prometnih miličnikov in še o čem - v naslednjih številkah.

„Kaj se sekiraš, vse je v redu...“

Sofer ni kriv, če je na tovornjaku manjkalo 600 kilogramov ječmena, zato ni utemeljen zahtevek podjetja, da mora škodo plačati

Sodišče združenega dela v Novem mestu je pred kratkim obravnavalo spor med podjetjem Gorjanci iz Straže kot predlagateljem in Ivanom Conto, soferjem. Podjetje je zahtevalo 1.500 din kot povračilo škode za manjkajoči ječmen. Sodišče je zahtevek zavrnilo.

Podjetje Gorjanci je dolžilo Conto, da je hudo malomarno ravnal, ko je konec leta 1975 v Grubišnem polju prevzemal ječmen. Podpisal je, da je tovornjak naložen s 26.000 kg ječmena, ko pa so ga pri Mlinotestu v Ajdovščini prevzemali, ga je bilo samo 25.400 kg. Podjetje je zahtevalo od Conte, da mora plačati škodo in 6 odst. obresti, kar pa se je prizadetemu zdelo krivično.

Conte je dokazoval, da pri prevzemu blaga ni bil malomaren, saj se je že pred nakladanjem zanimal, kje bo ječmen tehtan, in se potem, ko je bil kamion že naložen. Obkraj je dobil odgovor: „Ne skrbi, saj imamo avtomatsko silosno tehtnico, vse je v redu.“ Ker teže ni mogel kontrolirati, je podpisal predložene dokumente in zato zašel v težave.

Senat pod predsedstvom Vladimirja Bajca je menil, da v Contovem primeru ni moč trditi, da gre za veliko nepazljivost in so mu verjeli, da se je zanimal za težo, še manj pa je po mnenju sodišča prizadetemu možno očitati slab namen. Ugotovljeno je tudi, da je bila silosna tehtnica nedolgo prej pregledana. Sodišče je izdalo odločbo, s katero so zahtevek podjetja Gorjanci zavrnilo, vendar odločba še ni pravomočna.

Delavci celjskega UJV so v številnih lanskeletnih akcijah zaplenili nemalo število skritega in protizakonito nošenega orožja. Tako so zasegli kar 34 pištol, 16 vojniških pušk, 2 avtomata, 31 lovkovskih in 21 MK pušk. V primerjavi z obdobjem poprej ostaja to število enako, zanimivo in zaskrbljujoče pa je, da je bilo veliko orožja najdenega pri mladoletnikih. Tako so prijeli celo tolpo mladoletnikov, ki je z ukradenim avtomatom napadala starejše osebe in jim jemala denar.

18. januarja zjutraj je Drago Kapun iz Črešnjevca vozil avto po Ulici 21. maja v Brežicah, naenkrat pa je šel čez cesto 37-letni Franjo Blaskovič iz Podravske Slatine. Avtomobilist trčenja ni mogel preprečiti in je pešca zbil. Poškodovanega Blaskoviča so odpeljali v bolnišnico.

Isti dan dvakrat trčen

Avtobus SAP, ki ga je vozil Nikola Filipovič, je doživel 13. januarja v ribniški občini kar dve prometni nesreči. Najprej se je ob 14.30 zaletel vanj na Bregu tovornjak, ki ga je vozil Jože Arko iz Vinice 4. Tovornjak je pripeljal v ovinek z neprimerno hitrostjo. Zavarjenje ni pomagalo, zaneslo ga je v avtobus, škoda pa je bilo za okoli 10 do 15.000 din. Kaki dve uri kasneje je isti avtobus, v katerem je bilo 15 potnikov, doživel na cesti Sodražica-Cabar pri petem kilometru spet prometno nesrečo. Avtobus ki bil pravilno opremljen za vožnjo po snegu in le-

Kavboja na Divjem zahodu

Mladoletna ljubljanska kavboja sta krenila na pohod po divji zahodni Dolenjski - Zmaknila sta sani

Malopred novim letom sta dva samotna jezdecka prijezdila iz smeri Loškega potoka v najzahodnejši del kočevske občine, v vasico Stari kot, ki leži še zahodneje od Podpreske oziroma Drage. Kaže pa, da sta imela mladeniča - kasneje se je izkazalo, da sta bila to dva mladoletnika, dijaka iz Ljubljane - nekoliko občutljivi zadnji plati. Drugače bi si namreč težko razlagali njun naslednji ukrep. V Starem kotu sta pri nekem domačinu zmaknila nove sani. Vanje sta zapregla enega konja, drugega privezala zadaj in krenila na pot po svetu. Pri Ribnici jima je bilo popotovanja dovolj. Sani sta pustila kar tu, zajahala konja ter krenila v Loško polje. Tu sta kavboja razjahala in konja v hlev svojih sorodnikov, sta si prej oba konja tudi spopela. Po tej avanturi sta se mladeniča boja odpeljala domov v Ljubljano. Zdaj pa se je začelo delo za mladoletne miličnike, ki so vsi to zaneslo kavbojsko zadevo razvozlati januarja.

POIZVEDBA
22. januarja okrog 17. ure je v gozdovih Bohorja pri Skulico prišlo do streljanja med neznanim divjim in pravim lovcem. Divji lovec je bil obstreljen in je zbežal proti vasi Zaloga. Po sledovih je deč je šlo za hujšo poškodbo. Da bi primer razjasnili, prosimo vse očitvice, ki imajo zavezi karkoli vedeli, naj sporoče najbližji Postaji ali na UJV Celje.

Iz pisarne UJV Celje

Po voglarjenju v avtobus

Za vlom v avtobus je sodišče izreklo pogojno kazen, ker se je storilec takoj skesal

Okrožno sodišče v Novem mestu je januarja obsodilo na 8 mesecev zopora, pogojno za dobo treh let, 23-letnega Martina Turka iz Bušinjne vasi. Mladenič je v družbi z mladoletnikom v vinjenem stanju zagrešil vlom. Bilo je med prvomajskimi prazniki lani, ko je Turk z več vrstniki in mladoletnikom S. A. voglaril v Gradniku pri Semiču. Po veselem fantovskem običaju, ko so ga „imeli že vsi precej pod kapo“, pa sta šla ta dva k Viatorjevemu avtobusu, ki je stal v bližini. Na silo sta odprla vrata, Turk pa je odmontiral radio, vreden 6.000 din, in kasetni magnetofon z več kasetami v vrednosti 1.550 dinarjev. Ko so se kmalu zatem pri njem oglasili miličniki, je takoj priznal in tudi povedal, pri katerem so predmeti skriti. Tam so jih tudi našli in škoda je v celoti povrnjena, razen nekaj kaset, ki so izginile. Turk je pokazal iskreno obžalovanje nad svojo lahkomyšelnostjo, kar mu je sodišče štelo za olajševalno okoliščino. Sodba, ki jo je iz-

S. KRAJA NENADOMA NA SREDO

23. januarja zvečer je Benedikt Matoz iz Ljubljane vozil avto iz Občin proti Trebnjemu. Pri Brezi je dohitel 73-letnega Janeza Straha iz Kamnega potoka, ki je šel peš ob desnem robu ceste. Ko je avto pripeljal zraven, je pešec nenadoma zavil na sredo ceste. Kljub zavrzanju ga je avtomobilist zadel in zbil. Poškodovanega Straha so odpeljali v bolnišnico.

KRONIKA NESREČ

NOVO MESTO: TRK ZARADI NEPREVIDNOSTI - 17. januarja dopoldne je z Novega trga zapeljal na prednostno Cesto komandanta Staneta avtomobilist Alojz Povše iz Dol. Podboršta. Nič ni pogledal, če je cesta prosta, tako je prišlo do trčenja z avtomobilom, ki ga je takrat mimo pripeljal Franc Božič iz Smihela. Nastalo je za 5.000 dinarjev škoda.

BRŠLIN: V KRIZIŠČU KARAMBOL - 19. januarja zjutraj je Avtomobilist Markovič iz Pančeva vozil z avtom proti Čegelnici, v križišču pri steklarni zavil na levo, takrat pa je prišlo do trčenja. V nasprotni smeri je namreč pripeljal avtomobilist Potočar iz Prečne. Pri trčenju je bila laže ranjena Anica Potočar, gmotne škode pa je za 15.000 dinarjev.

STARA VAS: ZLETEL V OGRAJO - Jože Cekuta iz Dol. Prekoje je 19. januarja ponoči vozil z avtom proti Sentjerneju, v Dol.

NOVO MESTO: SPOLNOSTIŠČE - Novomeščan Nikolčič se je 21. januarja dopoldne peljal z avtom po Ljubljanski cesti, ko je vozil sosednjega Vidica. Ko je slednji na spoletni zavrl, ga je zaneslo naprej in zbil čev avto. Bilo je za 9.000 dinarjev škoda.

METLIKA: NEKDO JE POKLJUBIL - Boris Starešinič iz Dol. horja je 21. januarja popoldne vozil z avtom pri zdravstvenem centru, ker mu je eden mimoidočih pešcov hal, takrat pa je vanj trčil iz smeri Branko Rudman iz Dragoševca. Bilo je vozil v prekratki varnostni lučji. Pri trku je bilo za 18.000 dinarjev škoda.

NOVO MESTO: ZAKAJ GA ZANESLO? - Drago Urbanec iz Poljana je 22. januarja zjutraj z avtom s parkirnega prostora pri bloku Zagrebški cesti proti Kanjancem tem pa ga je zaneslo v levo in sproti vozeči avtomobil Anje gelj iz Stopič. Gmotne škode je 6.000 dinarjev.

Naravnost na maršalat

Prošnje in pritožbe obravnava v vsaki občini posebna komisija, pa vendar posamezni občani v primeru prizadetosti menijo, da bodo uspeli tem prej, čim više naslovijo svoje vloge. Res pa je, da taka miselnost upada in da je iz leta v leto manj pritožb. Kakšno je bilo glede tega leto 1976, je v pogovoru povedal Jože Florjančič, sekretar novomeške občinske skupščine.

„Komisija pri naši skupščini je obravnavala v minulim letu 26 prošenj in pritožb. Od teh jih je bilo le 10 naslovljenih naravnost na domačo komisijo, po 8 prošenj pa je prišlo k nam iz republiških in prav toliko iz zveznih organov.“

— Zaradi kakšnih stvari je bilo v letu 1976 največ pritožb?
„Stanovanjske zadeve in socialna zaščita, ki si večkrat tudi podajata roki, so bile vzrok pritožbam v 13 primerih. Sicer pa je mogoče 3 primerih opredeliti kot premoženjskopravne, 4 gospodarskofinančne, 3 kazenske in 3 kot delovnopravne zadeve.“

— Je mogoče reči, da so bile pritožbe občanov upravičene ali ne?
„Veliko je neupravičenih in izhajajo v več primerih iz slabe poučenosti, kje se rešuje zadeva, ki koga prizadene. Tako smo ugotovili, da je neka občanka osebno potovala v Beograd, dala vlogo na maršalat oz. naslovila pritožbo na predsednika Titu, češ da živi v izredno slabih razmerah in prosi, naj ji pomaga do stanovanja. Ko smo potem ugotovljali ozadje tega primera, se je izkazalo, da pritožnica sploh ni dala vloge za stanovanje v svoji delovni organizaciji, ki je najprej poklicana pomagati.“

Ugotavljamo, da gre pri stanovanjskih pritožbah v največ primerih za priseljeno delovno silo, kateri v naših kolektivih ne posvečajo dovolj pozornosti in premalo skrbe zanjo. Strokovnjak od drugod že dobi stanovanje, za delavce pa je premalo narejenega.
Med neupravičene pritožbe lahko štejemo tudi primer človeka, ki je hotel dobiti delo natanko v tisti delovni organizaciji, ki si jo je sam zamislil. Pa tudi sosedski spor v okolici mesta, v katerem je šlo za uporabo poti, je bil te vrste. Pri neupravičenih pritožbah moram posebej omeniti primere, ko se ljudje pritožujejo zoper izrečeno kazen na sodišču ali zaradi tega, ker so izgubili civilno pravdo. V odločitve sodišč se zunaj te ustanove nima nihče pravice vtikati. Možnost pa je dana v pritožbenih postopkih preko sodišč.
— Katere težave so značilne za našo občino, zaradi katerih občani tudi pišejo pritožbe?
„Če se skušam vživeti v težave občana, ki ima denar in bi rad gradil, pa ne dobi lokacijskega in gradbenega dovoljenja dve leti, moram reči, da se ne čudim, če tak človek piše pritožbe. Včasih naši organi predolgo vodijo postopek in ne dajo od sebe odločitve. Rečejo samo: tu ne smeš graditi, ne povedo pa, kje se gradnja lahko začne. Drugo je, če hoče posameznik graditi na določeni parceli in nikjer drugod, pa je morda tam po zazidalnem načrtu predvidena družbena gradnja.“
— Koliko lanskih pritožb ste že rešili?
„Od 26 pritožb je bilo rešenih šest, pa jih je že v postopku, ker smo jih dobili šele ob koncu leta.“
— Čemu pripisujete dejstvo, da število pritožb upada, in za kolikšen upad sploh gre?
„Že v letu 1975 smo ugotovili, da je število pritožb padlo na polovico, lani jih je bilo še manj. Očitno je, da smo medtem dobili nekaj organov, ki so prevzeli nase del pritožbenih primerov. To sta predvsem javni pravobranilec in sodišče združenega dela. Pozna pa se tudi, da so v krajevnih skupnostih začele živeti socialnozdravstvene komisije. Uspešno so rešile nekaj problemov, ki bi jih drugače najbrž našli med pritožbami.“

RIA BAČER

Je možnost za tretji vir?

Prvi krog razprav o srednjeročnih planih SIS je odprt — Je realno upati na začrtane gradnje, ko so izračuni grajeni na cenah iz 1975?

Ko je 25. januarja zbor združenega dela novomeške občinske skupščine razpravljalo o samoupravnih sporazumih osnov planov SIS za obdobje 1976–1980, so ob več pripombah in dodatnih željah sklenili razpravo z zelo znano krilatico: „Kolikor dolga je odeja, toliko bomo pokrili.“

K predloženemu osnutku je imela največ pripomb delegacija tovarne Krka, ki meni, da so predlagane prispevne stopnje za potrebe otroškega varstva in izobraževanja prenizke. Delegacija Krke se ne zdi realno planiranje investicij v zdravstvene objekte, ker so za vrsto novogradenj predračuni narejeni glede na cene iz leta 1975, medtem pa smo doživeli vrsto občutnih podražitev. Imeli so še vrsto drugih pripomb, ki pa naj bi dali v novem obdobju prednost razvoju otroškega varstva, izobraževanju, zdravstvu in socialnemu skrbstvu.

Delegacija Novolesa je bila v pripombah povsem konkretna.

Ne strinjajo se s tem, ker v srednjeročnem obdobju ni črno na belem napisana gradnja vrta v Straži, kjer so potrebe ob več kot 1.000 zaposlenih očitne. Prav tako so ponovili znano zahtevo, naj bi namesto planirane dozidave šli v novogradnjo osnovne šole. In tretje: ne strinjajo se, da so za kulturni dom v Straži predvidena minimalna sredstva, nujna pa je večja obnova, ki bo terjala veliko denarja.

Posebej so delegati opozorili na nerazčisto vprašanje financiranja dejavnosti Ljudske tehnike, na to, da bi morali iz sredstev telesnokulturne skupnosti več namenjati za dejavnosti športov in društev.

R. BAČER

„Ne čutimo moralnega mačka“

Novomeška občina pri izplačevanju štipendij kasni samo za mesec dni — Zmedo so pri nas opazili že pred letom dni in nanjo tudi opozarjali

21. januarja je predsedstvo občinske konference SZDL pretresalo republiška stališča v zvezi s štipendiranjem, pri čemer se je izkazalo, da so naši delegati pravočasno opozarjali republiške organe na nepravilnosti, vendar niso nič dosegli.

Februarja bo dve leti, kar je bila v Novem mestu ustanovna skupščina komisije podpisnice sporazuma za štipendiranje. Ugotovili so, da je 35 izvoljenih delegatov odgovorno razpravljalo o tej problematiki in da je strokovna služba pri samoupravni skupnosti za zaposlovanje v redu vodila posle in evidenco. Ker so opazili, da smo v preteklem letu (skladno z republiški stališči) preveč na široko odprli vrata štipendistom, ne oziraje se na dejanske

možnosti, so Novomeščani takoj menili, da je bolje omejiti štipendiranje, kot pa dajati vsem, potem pa zahtevati vračila. Očitno je bilo, da ni dovolj sredstev, da bi štipendijo iz združenih sredstev lahko dobil tako rekoč vsak prosilec.

Odločili so se za nekaj varčevalnih ukrepov pri tistih štipendistih, ki jim gmotne razmere v družini kljub temu omogočajo nadaljevanje študij. Trenutno je 1097 štipendistov iz združenih sredstev, od teh 226 čistih štipendij, 871 pa dopolnilnih kadrovskih. Novomeški štipendisti so dobili izplačila redno nakazana vključno z novembrom 1976. Tudi za lanski december so nakaznice že napisane, čakati pa je potrebno na „dispečerski blagoslov“ iz Ljubljane, da jih lahko predajo banki v izplačilo.

Po splošnih ukrepih so v preteklem letu izgubili pravico do štipendij 304 naši študentje in dijaki ali 21 odstotkov vseh. Predsedstvo SZDL je menilo, da je kritike vredno dejstvo, da smo lani nekajkrat menjali pogoje štipendiranja: dodajali, zatem pa dvakrat jemali nazaj. S tem študentom ni dana socialna in ne pravna varnost in ne gre, da bi komu jemali pravice za nazaj.

Nesprejemljiva je po mnenju Novomeščanov tudi razvrstitev v prednostne in neprednostne štipendije na ravni republike, ker so potrebe po kadrih v vsaki občini drugačne. Tako imamo na primer na neprednostni listi miličnike, novinarje, administrativne tehnike, tekstilne inženirje itd., čeravno je po teh kadrih v dolenski regiji izredno povpraševanje.

Spričo vsega, kar se je zadnje mesece izcimilo iz štipendijske politike, je lahko trditi, da se je namen izkrivil. V slovenskem merilu je vsak

po svoje organiziral strokovno službo, zato ni bilo pravih podatkov. Nastala je zmeda, ki je privedla do tega, da v 37 občinah štipendij niso izplačevali več mesecev. Eden prisotnih je celo rekel: „Ni se čuditi, da so študentje dvignili glas, čudno je le, da ga niso že prej.“

V Novem mestu so tudi preverjali potrdila o osebnih dohodkih staršev prosilcev štipendistov in pri tem našli na nekaj poskusov špekulacije, ki pa so bili odkriti. Novomeško predsedstvo SZDL je bilo mnenja, da je potrebno v vsej Sloveniji doseči enaka merila za podeljevanje štipendij, ki pa naj gredo najprej v javno razpravo. Doseči bi morali tudi enako obračunavanje družinskih dohodkov. Med dohodke bi morali šteti vse prejemke, ne pa le nekate, kot doslej.

Priporočili so strokovni službi, naj čimprej zbere podatke še o kadrovskih štipendijah, ki jih podeljujejo delovne organizacije, ker trenutno nad temi ni pregleda.

R. BAČER

Preveč so si naložili

Nekatere Brusničane bo treba podrezati za dano besedo: eni so opravili čez 100 udarniških ur, nekateri še nobene

Brusnice že davno niso več zakonite kraj, kamor napredek težko najde pot. Ravno zdaj so Brusnice eno samo delovišče. Vodna skupnost Dolenjske opravlja regulacijo potoka, gradijo novo poslopje za osnovno šolo in nadaljujejo gradnjo vodovoda.

Z vodovodom imajo vaščani tudi največ preglavic. Gradnja teče že četrto leto. Sklenili so, da bo vsako gospodinjstvo prispevalo 6.500 dinarjev in pomagalo s prostovoljnimi delom, pa kljub danim prispevkom vodovoda ni mogoče zgraditi. Doslej so položili vodovodno traso na okrog 12 km dolgem traku, potrebno pa je zgraditi še zajetja, črpalnice in dva rezervoarja. Vse to pa je prehudobremeno za vaščane in brez družbene pomoči akcija najbrž ne bo končana.

Res pa je tudi, da manjši del vaščanov še ni izpolnil obljub. Medtem ko so nekatere hiše opravile doselej že več kot 100 udarniških ur, od

drugih še ni bilo nikogar na delo. Pri tem ne bo moglo ostati. Če je kdo obvezno sprejel in bi vodo rad imel, bo moral tudi zavihati rokave.

Med krajevne težave, ki pa bi bile z malo dobre volje urejene brez sitnosti, spada neustrezen delovni čas trgovine. Edina vaška trgovina je odprta samo do 15. ure. Ravno ko delavski avtobusi pripeljejo delavce iz mesta, se trgovina pred nosom zapre. Nič ne morejo kupiti spota doma, v mestu pa tudi ni priložnosti, ker se pripeljejo naravnost pred tovarno in od tam spet po končanem delu stopijo v avtobus. Vaščani so že prošili upravo podjetja za spremembo delovnega časa, vendar jim doslej niso ugodili. Tako se lahko obnaša le trgovina, ki ima v kraju monopol.

KAM SPADAJO?

Ko so na nedavni seji predsedstva občinske konference SZDL v Novem mestu razpravljali o nekaterih dejavnostih, ki nimajo zagotovljenih sredstev za delovanje, so omenili tudi Glasbeno mladino.

Nam je povsem jasno, da Glasbena mladina spada h kulturi, je rekel eden navzočih, vprašanje je le, če kultura to ve...

DVOR: LETOS PA DOM

Dvorski gasilci so lani veliko vložili v opremo za gašenje požara. Nabavili so nov gasilski kombi, agregat za peno in drugo. Letos so se odločili adaptirati gasilski dom in obnoviti stolp. Gradnji novega doma, ki je bil v načrtu skupaj z dvorano za kulturne prireditve in prostori za vrtec, pa so se na Dvoru zaenkrat odpovedali.

M. S.

V akcijo na širši fronti

Letos bo v novomeški občini namenjeno varstvu okolja znatno več skrbi

Pred kratkim je zasedala komisija za varstvo okolja pri novomeški občinski skupščini, udeležili pa so se tudi predstavniki komunale, vodne skupnosti, organizacij in inšpekcijskih služb. Ker je bilo doslej za varstvo okolja bolj malo narejenega, so sklenili v letu 1977 široko zasnovano akcijo to dejavnost trdno zasidirati. Sklenili so, da bo maja organiziran teden varstva okolja, v

katerem naj bi mladina in pionirji z delovno akcijo poskrbeli za „generalno čiščenje“. Pohiteti bo treba z dograditvijo čistilnih naprav na Krki. Razen tega bi morali po mnenju navzočih v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih tej problematiki posvetiti ustrezno skrb in ustanoviti organe, zadolžene za varstvo okolja. Prav tako naj bi v šolah poskrbeli za to, da bi mladi rod dobil več vzgoje v tem pogledu.

Kot je dejal predsednik komisije inž. Janez Keržan, „gre za akcijo na vsej fronti in s skupnimi močmi, kajti peščica ljudi pri varstvu okolja ne more dati vidnih rezultatov.“ Ne gre namreč samo za čiste vode, odvažanje smeti in boj zoper prah,

marveč spada v varstvo okolja tudi bivalno okolje in rekreacijsko okolje.

Letos bo poskrbljeno tudi za novo urejeno odlagališče smeti, ki bo nadomestilo zloglasni Žabjek, proučili pa bodo tudi možnost, da bi Ragov log in Portoval postala prava mestna parka.

NOVO V ZDRAVSTVENEM DOMU

Sredi januarja je delavski svet Zdravstvenega doma v Novem mestu imenoval za v. d. direktorico TOZD zdravstvenega doma dr. Zdenko Gošnik, specialistko ortodontologije.

MANJKA REJNIKOV

Medtem ko za zdrave in malo večje otroke ni tako težko najti rejniške družine, pa v Novem mestu in bližnji okolici ni dovolj ljudi, ki bi bili pripravljene vzeti v rejo otroke do 4. leta starosti ter vedenjsko motene. Trenutno je v reji 50 otrok iz novomeške občine, socialna služba pa ve še za najmanj 20 otrok, ki bi jih morali zaradi slabe vzgoje in ravnanja iz lastnega doma premestiti v bolj urejeno okolje.

Novomeška kronika

VELIKO CENEJE — Trgovine s konfekcijo imajo spet na voljo razna mačka, ženska in otroška oblačila po precej znižanih cenah. Za ugoden nakup je veliko zanimanja in cene posiljke naglo kopnijo.

PRVE LASTOVKE... V ponedeljek je bilo po mestu videti precej ljudi, ki so nosili v rokah šopke tela. Vreme je bilo nekaj dni prej izredno toplo za ta letni čas, kar vse daje slutiti, da se narava pripravlja na pomlad. „Malo prezgodaj“ pravijo poznavalci vremena.

DEKLICA IN DVA DEČKA — Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Božena Zlander iz Lobetove 7 — Ljubico, Majda Turk iz Ulice Majde Šile 9 — Mitja in Fani Avbar iz Ulice k Roku 15 — Matjaž.

ODJUGA TUDI NA TRŽNICI — Ponedeljkova tržnica je bila po daljšem premoru spet bolje založena. Domačinke so nudile merico motovilca po 10 din, korenino hrena po 3 din, jajca po 2,80 din in dobra domača jabolka — kanadke po 8 din. Na stalnih stojnicah pa so prodajali čebulo po 13,70 din, endivijo po

22,70 din, radič po 22,70 din, limone po 14 din, karfiol po 23 din, hruške po 20 din, banane po 10,50 din in jonatan jabolka po 9,70 din. Tokrat je bilo tudi precej prodajalcev pletenin, torbarjev, konfekcije in suhe robe.

Ena gospa je rekla, da je v Novem mestu kupila karto za avion na progi Ljubljana—Beograd, na letališču pa so ji povedali, da je bila praga, za katero je imela vozovnico, že lani aprila ukinjena...

Trije pod skupno streho?

Brežiški zdravstveni dom, lekarna in splošna bolnišnica se združujejo v medicinski center

V Brežicah so se začele priprave za združitev zdravstvenega doma, lekarne in bolnišnice v medicinski center. Komisija, v kateri so zastopani predstavniki vseh treh delovnih organizacij in zbora uporabnikov, je dala v razpravo osnutek samoupravnega sporazuma o tej združitvi. Dokončno se bodo zaposleni izrekli na referendumu 15. marca, do takrat pa bodo s pripombami iz zdravstvenih kolektivov, samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij v občini izoblikovali dokončen predlog sporazuma.

Predsednik komisije za pripravo sporazuma dr. Slavko Sušin ugotavlja, da je to pot k enovitosti zdravstvenega varstva v občini in prvi korak k uresničevanju programa razvoja Posavja, ki predvideva med drugim tudi poenotenje zdravstvene službe. Za to bo treba najprej doseči soglasje družbenopolitičnih

nih in samoupravnih struktur. Strokovno sodelovanje bodo Brežičani izpopolnili predvsem s krško zdravstveno službo, kar je kuno zaradi bližine obeh mest. Seveda ne bi smelo ostati samo pri tem, če je skupni cilj v Posavju zares mesto trojček. V regiji delujeta za zdaj skupen aktiv zdravstvenih delavcev komunistov in zdravniško društvo. Združitev ima namen integrirati vse delo za pacienta.

To pomeni hkrati tudi povečano skrb za strokovnost zdravstvenih storitev, za enotnejše načrtovanje razvoja, za kar naj bi se po besedah dr. Sušina zaposleni iz zdravstvenega doma, bolnišnice in lekarne odločili po lastni presoji, pošteno in brez pritiskov.

SEKCIJE NAJ SPET ZAŽIVIJO

Po vseh krajevnih skupnostih, v kmetijskih in drugih delovnih organizacijah bo te dni stekla javna razprava o zagotavljanju pogojev za hitrejši razvoj kmetijstva, o uveljavljanju novih družbenoekonomskih odnosov in preobrazbi vasi v srednjeročnem obdobju 1976 - 1980. Na današnji seji predsedstva občinske konference SZDL v Brežicah se bodo dogovorili za potek in organizacijo razprave. Pri vseh krajevnih organizacijah, razen v brežiški, bodo ustanovili sekcije za kmetijstvo. Po končani javni razpravi napovedujejo v Brežicah še problemsko konferenco o kmetijstvu.

Zato bo vsak delavec dobil v roke osnutek samoupravnega sporazuma in ga po temeljitem premisleku pomagal dopolniti s svojimi zamislimi. Sporazum predvideva, da bodo omenjene tri delovne organizacije združevale le sredstva za raziskovalno dejavnost, za razvojne programe, informativno dejavnost in narodno obrambo, za druge potrebe pa se bodo glede tega odločali v posebnih dogovorih. J. TEPPEY

Kriza je mimo

Metalgrad je splaval

Obrtna nabavnoprodajna zadruga Metalgrad Jesenice je končno prebrodila težave suhih let. Poravnala je vse dajatve in odplačala odmerjeno kazen. Do dobaviteljev nima nobenih obveznosti. Tudi za obratna sredstva in za plače ni več v zagati. V zadrugi so se zdaj le znebili neprijetnih občutkov, ki so jih imeli v letih 1973 in 1974, ko je imel Metalgrad vsak čas blokiran račun.

Zaradi vsega tega menijo, da sanacijski program ni potreben. Dobaviteljem do dnarja poravnajo račune v predpisanih 15 dneh. Zadrugo bremenijo samo še odpisi in dolgotrajni sodni spori, ki se vlečejo celo od 1968. leta. Teh ne morejo pospešiti, ker imajo sodišča ogromno dela, ljudi pa malo. Metalgrad ima zdaj blizu sedemdeset članov, večina obrtnikov, nekaj pa tudi obrtnih podjetij. Preko zadruge nabavljajo zasebni obrtniki ves reprodukcijski material in prodajajo nato svoje izdelke. V Posavju so zdaj tri take zadruge, v vsaki občini po ena.

Metalgradovci se ukvarjajo največ z izdelovanjem drobne kovinske galanterije, žičnih proizvodov, prezračevalnih naprav, izdelujejo pa tudi veliko avtokozmetike. Lani je napravil Metalgrad za okoli 30 milijonov dinarjev prometa, približno toliko pa ga planira tudi za leto. Promet je odvisen od obrtnikov, teh pa je omejeno število. Počasi se včlanjajo nazaj tudi tisti, ki so zaradi krize izstopili. Uspešno poslovanje jim spet vrača zaupanje v zadrugo, v kateri pa ne želijo imeti nikoli več špekulantov, ampak le poštene obrtnike. J. TEPPEY

MANJ ŠTIPENDISTOV

V brežiški občini so zmanjšali število študentov s 613 na 427. 280 jih prejema izključno štipendijo iz solidarnostnega sklada, dopolnilne oziroma kadrovske štipendije pa dobiva 147 dijakov in študentov. Po uveljavitvi novih meril so torej črtali štipendijo 186 študentom. Kljub temu ugotavljajo, da z izplačevanjem ne morejo priti na tekoče in da jim manjka trenutno 930 tisoč dinarjev.

Vsak mesec bi potrebovali za izplačilo 405 tisoč dinarjev. V občini jih zberejo 112 tisoč, iz solidarnosti bi morali dobiti 293 tisočakov. Ta sredstva ne pritekajo redno in trenutni ostanek je 930 tisoč dinarjev. O problemih študentstva, ki so izredno pereči, bodo jutri razpravljali na skupni seji predsedstva občinske konference SZDL, izvršni odbor podpisnic skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o študentstvu, predstavniki kluba posavskih študentov in strokovnih služb, ki skrbijo za uresničevanje družbenega dogovora.

KOSTANJEVIŠKI OKTET - Na proslavah in drugih prireditvah je postal oktet Kostanjevičan nepogrešljiv. Njegove nastope povsod toplo pozdravljajo. (Foto: Jozica Teppey)

Delavski dom brez zamude

Za petstoletnico bo družbeni center na levem bregu Save v Krškem pravočasno naredili

Do osrednje prireditve v počastitev 500-letnice krških mestnih pravic pravzaprav ni več daleč. Ob odštevanju dnevov, ki nas ločijo od začetka junija, je več kot očitno, da je treba še kako hiteti, če hočemo, da bo dotlej storjeno vse, kar so člani koordinacijskega odbora za praznovanje načrtovali.

Se najbolj se mudi pri vsem tistem, kar naj bi kraju za visoki jubilej prineslo lepšo podobo.

Že dvakrat izpodrinjeni

Srečo poskušajo tretjič

Prva letovanja za otroke je občinska Zveza prijateljev mladine Krško organizirala pod šotori v Poreču. Potem so jih nekaj časa pošiljali v medobčinsko bazo ZPM v Rovinju, tam pa jih je kmalu izpodrinil ekonomski turizem. Za šolarje rahlega zdravja so nato spet oskrbeli počitniško bivanje v Poreču, toda ponovila se je stara zgodba, le da je tokrat pregnala otroke sanitarna inspekcija.

Občinska zveza vidi rešitev v lastni počitniški bazi in se zanjo dogovarja približno tri leta. Ko so na Malem Lošnju začeli snovati počitniško bazo za odrasle, so šole, skupnost za otroško varstvo in skupnost za izobraževanje podprle predlog, da bi tam uredili tudi otroško letovišče. Tako so lani zbrali dva milijona dinarjev, do poletja letos pa bodo iz sredstev otroškega varstva zbrali za Lošnje še dva milijona. To bo dovolj za investicije, ki so predvidene.

Letos bi radi poslali na letovanje 800 otrok, po 80 do 120 v eni izmenici. V tem številu upoštevajo tudi šolo v naravi in verjetno nekaj predšolske mladine, ki je prav tako potrebna letovanja iz zdravstvenih razlogov.

Na morju bodo tudi v prihodnje zagotavljali počitnice predvsem otrokom šibkega zdravja in otrokom iz socialno ogroženih družin, samoplačnike pa bodo sprejemali le, če bo ostalo kaj prostora.

Največ otrok je doslej letovalo predlanskim. Bilo jih je nekaj čez 800, lani pa zaradi slabega vremena le 600. Neurja so jim uničila vse šotore, zato je nujno potrebno oskrbeti otrokom trdna bivališča. J. TEPPEY

REŽIKA PIRC, predsednica občinske Zveze prijateljev mladine Krško: „Pri organizaciji otroških letovanj smo nameravali na veliko razumevanje Počitniške skupnosti že v Poreču in tam nam obljublja pomoč tudi na Lošnju.“

Prav to zahteva po eni strani denarja, po drugi pa fizičnega dela. SGP Pionir je na zadnjem sestanku koordinacijskega odbora zagotovilo, da bo njegova operativa lahko do roka zgradila tako Družbeni dom na levem savskem bregu kot tudi nov hotel. To moramo še posebej poudariti tudi zato, ker v javnosti že krožijo glasovi, da bo treba računati z zakasnitvijo del in s tem na prestavitve osrednje proslave na kasnejši datum.

Seveda bo treba dotlej urediti še okolje tega novega mestnega trga, kjer bo stal kip Matiji Gubcu, delo pokojnega častnega občana, akademskega kiparja in grafika Toneta Kralja.

Seveda ne bo treba hiteti samo pri gradnji že omenjenih dveh objektov, marveč tudi pri načrtih za obnovo nekaterih poslopij v starejšem mestnem delu, na desnem savskem bregu. Zasebni lastniki stanovanjskih

PO ZATIŠJU - HITREJŠA GRADNJA

V minulem letu na območju krške občine niso zgradili niti enega družbenega stanovanja, zato pa jih bodo toliko več že letos in do konca 1980. leta. Ko smo obiskali samoupravno stanovanjsko skupnost, so nam povedali, da bosta prav kmalu nared za vselitev dva bloka v Krškem s skupno 79 stanovanji. V tako imenovanem krškem „Kareju XIV“ bodo prav tako to leto zgradili še dva stolpca s 84 enotami, najbrž pa še tretjega z 42 stanovanji. Poleg tega imajo v načrtu na Senovem 20-stanovanjski blok, v Brestanici 16-stanovanjskega, v Krškem, na desnem savskem bregu, pa poslovnostanovanjsko zgradbo, kjer bo še 12 stanovanj.

Skupna številka da torej v letu 1977 223 stanovanj ali kar 46 odstotkov vseh, ki so jih v občini predvideli v družbenem sektorju do konca srednjeročnega obdobja.

Krške novice

POSEBEJ ZA BORCE - Občinskemu odboru ZZB NOV je končno uspelo zaključiti prizadevanja, da bi bili njihovi člani deležni kar se da skrbnega zdravstvenega varstva. Po dogovoru z zdravstvenimi delavci bosta od 1. februarja naprej v Krškem in na Senovem po en dan v tednu nekaj ur na voljo dva zdravniška zgolj za nekdanje borce.

V PRID IDEJNOSTI - Sklep zadnje seje komisije za idejno politična vprašanja je predlagati komiteju OK ZKS, da bi v občini ustanovili 23 marksističnih knjižic, za katere je komitej že nakupil 25 kompletov ustreznih nove literature. Le-to naj bi seveda sproti dopolnjevali po krajevnih skupnostih ponovno z denarno pomočjo komiteja, po delovnih organizacijah pa kar sami.

PREDLOG „TURISTOV“ - Da

hiš že oddajajo prošnje, bodo dobili za obnovo zunanjosti hiš dokaj ugodne kredite, seji pa so sklenili, da morajo tudi to delo voditi posebej enotno, ob sodelovanju ljubljanskega regionalnega Zavoda za spomeniško varstvo.

Predstavniki Turističnega društva je na seji povedal, da morajo razpisati tekmovanje med kraji za hortikulturno urejanje stanovanjskega območja. Kraj bo v bližnji prihodnosti radi jubileja dobil še novega asfalta po mestnih ulicah, pa tudi nekaterih cestnih območjih predelih. Za to je zagotovljeno kar precej milijonov, nekaj denarja pa bi seveda prispevali tudi krajsani.

K POMLADITVI IN DELAVSKI VEČINI

Komitej občinske konference ZK v Krškem je pred koncem minulega leta objavil letni program vseh svojih komisij, tistih, ki delujejo pri konferenci. Med njimi ima vrsto nalog tudi komisija za organiziranost in praznovanja, ki si bo v prvi vrsti prizadevala povečati število članstva hkrati s tem zagotoviti pomoč ter postopno delavsko včlanje v Zvezi komunistov. Tako bo povečali delež občanov, ki so včlanjeni v partijo (trenutno ZK nekaj več kot 3 odstotki vseh občanov), in povečati število 42-odstotni delež neposrednih proizvajalcev.

Pri sprejemu novih članov članov bodo sodelovali z vsem mladim komunistom v Zvezi ZMS, ustanoviti pa nameravajo tudi nekaj novih osnovnih organizacij. Te naj bi organizirali v treh krajevnih skupnostih, v osnovnih solah in prav toliko številu delovnih organizacij. Poleg tega bo komisija tudi poskrbela za interesno povezanost komunistov v aktivne, saj bodo devajo ustanoviti še tri, za čigar partije med kulturnimi delavci samoupravnih interesnih skupnosti in med ribiči.

V NOVI LEKARNI. 10. januarja se je brežiška Lekarna preselila v pritličje zdravstvenega doma. Zdaj imajo bolniki pod isto streho zdravnika in lekarnarja

Novo v Brežicah

POBUDA V ZASEBNIH ROKAH - V srednjeročnem programu stanovanjske graditve v brežiški občini je bila za obdobje 1972-1976 predvidena dograditev 364 zasebnih stanovanjskih hiš. Podatki kažejo, da je bil plan močno presežen. V tem času je bilo namreč dograjenih 450 zasebnih stanovanjskih hiš, od tega 58 v 1972. letu, 150 v 1973. letu, 97 leta 1974 in 62 v preteklem letu. Družbena stanovanjska gradnja je v tem obdobju znašala komaj 27,4 odst. Do 1980. leta računajo v občini na 282 družbenih stanovanj (55 odst.) in 231 zasebnih hiš.

VELIKO RAZSTAVLJALCEV - Pobudi za razstavo posavskih vin v Kostanjevici se je odzvalo veliko vinogradnikov iz vinorodnih območij brežiške občine. Zastopani so s stotimi vzorci, ki dokazujejo tudi solidno kakovost letošnjega pridelka na Bizeljskem, na Piščekem in pod Gorjanci. Razstava je bila doslej dva-

krat na Catežu, prihodnje leto pa jo bodo organizirali Bizeljanci.

SPOMINSKO OBMOČJE - V spominsko partizansko območje Žumberak-Gorjanci se bodo iz brežiške občine vključile krajevne skupnosti Cerklje, Velike Malence, Mrzlava vas, Čatež, Velika Dolina in Jesenice na Dolenjski m. Vseh pet sodi v nerazviti podgorjanski predel in obetajo si, da se bo z ustanovitvijo omenjenega območja tudi pri njih marsikaj premaknilo.

V KRŠKO VSAKO URO - Odkar je med Krškimi in Brežicami vpeljan primestni promet, so avtobusne zveze med obema mestoma vsako uro. Proga povezuje tudi nekatere vasi, ki so bile poprej brez pogostejših zvez: Brezino, Dečno selo in Artiče. Ljudje bi gotovo pozdravili enake zveze z Novim mestom. SAP jih poskuša uveljaviti, vendar se stvari zatikajo zaradi tega, ker predpisana oddaljenost za primestni promet ni tolikšna, da bi jim priznali te pravice.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Nobena kmetovalka ne sme izostati

Seminar za kmečke žene letos na osmih krajih — V Šentlovrencu gospodinjki tečaj

Pospeševalna služba pri Kmetijski zadrugi v Trebnjem že vrsto let prireja seminarje za kmetovalce in kmetovalke. Zadnja leta se je teh oblik zimskega izobraževanja na vasi udeležilo nad 1.400 ljudi. Pred nedavnim je bilo uspešno zaključeno takšno usposabljanje za kmetovalce, včeraj pa so se pričela predavanja za žene v Suhi krajin.

Zajeti nameravajo kmečke žene in dekleta z območja vse občine. Predavanja v Dobriču, Knežji vasi

in Veliki Loki naj bi končali danes popoldne. 2., 3. in 4. februarja naj bi predavatelj obiskali Sela-Sumberk, Veliki Gaber in Trebnje, 9., 10. in 11. februarja pa še Šentrupert in Trebelno. Direktor KZ Trebnje inž. Slavko Nemanič bo govoril o zakonu o združenem delu in razvoju kmetijstva v občini. Letos so vključili tudi kulturna vprašanja; o tem bo govoril inž. Jože Falkner. O novejših zaščitnih sredstvih bo govoril vodja pospeševalne službe inž. Alojz Metelko. Terezija Potrbin z Mirne bo obravnavala prehrano na kmetiji. Manjkala tudi ne bo obravnava

zdravstvenih vprašanj: dr. Marjeta Pavlin-Metelko namerava obravnavati zdravstveno stanje žene in otrok ter načrtovanje družine. Inž. Tončka Borštnar bo tokrat spregovorila o ureditvi kmečkega doma, vrta in okolice. Pospeševalna služba razpošilja osebna vabila za udeležbo na seminarju, vendar so dobrodošle vse kmetovalke in gospodinjke, tudi če morda ne bi prejele vabil.

V šentlovrenski šoli bo to zimo še poseben gospodinjki tečaj. Vsi dosedanji gospodinjki tečaji so izredno dobro uspeli. Doslej so priredili v Šentrupertu in na Trebelnem že dva, dobro obiskani so bili v Velikem Gabru, Selih-Sumberku in Knežji vasi. Po vsej verjetnosti bodo tudi letos priredili posebne ekskurzije.

A. ZELEDNIK

Se bo tudi zima izkazala?

Sole pripravljene za pouk v naravi na snegu — Na smučih vse učence petih razredov

Osnovne šole v trebanjski občini so pričete letošnjih 14-dnevnih zimskih počitnic. Minuli teden pričakale pripravljene s programi za šolo v naravi na snegu za vse učence petih razredov. Vse je odvisno edino od tega, ali bo pravi čas tudi kaj snega.

Ravnatelj trebanjske osnovne šole Štefan Kamin je povedal, da bi vse lahko nemudoma steklo, brž ko bi zapadel sneg. Na tečaj novih metod smučanja so poslali sedem učiteljev. V vrste vadiateljev so vključili tudi člane smučarskega kluba Trimo. V času počitnic nameravajo v trebanjski šoli poskrbeti za varstvo najmlajših učencev. To bo en oddelek

varstva za učence od 1. do 4. razreda, katerih starši so zaposleni. Tudi zanje bi radi pripravili rekreacijo na snegu, sicer pa se bodo zabavali z drugimi igrami.

Tudi na mirenski šoli želijo pripraviti pouk v naravi za vse učence petih razredov. Ravnatelj Vladimir Silvester pravi, da bo poskrbljeno za strokovno vodstvo tudi ostalih mladim smučarjem. Kot običajno so za to v dogovoru z zunanjimi sodelavci. Smučali naj bi že malčki iz vrta. V minulem letu so na Mirni nakupili precej opreme.

Sola v naravi bi synemudoma začela tudi v Velikem Gabru, če bi zapadel sneg. Za ostale smučarje nameravajo pripraviti nadaljevalni smučarski tečaj.

A. Z.

ZANIMANJE ZA STROJE — Občinska gasilska zveza prireja tečaj za strojnike vseh prostovoljnih društev v občini. V nedeljo je na praktičnem delu ob Sevnici brnelo devet brizgalin; najstarejša izvira še iz predvojnih časov. Znanje je nabiralo 32 tečajnikov. (Foto: Zelednik)

Štipendije tistim, ki jih potrebujejo

V kratkem zbor štipendistov iz vse občine — Delovne organizacije naj pretresejo razvojne programe v luči kadrovskega potreb

Predsedstvo občinske konference SZDL v Sevnici je dobesedno delo 18. januarja posvetilo štipendijski politiki, predvsem znanim težavam pri izplačevanju štipendij. Glede slednjega podpirajo stališča izvršnega odbora republiške konference SZDL.

Vseh prosilcev za štipendije je bilo v občini 477. Nadroben pretres tistih, ki bodo lahko prejeli štipendije, je bil po ostrih kriterijih 6. seje komisije podpisnic samouprav-

nega dogovora o štipendiranju v republiki, je v sevnici občini 294. Med temi je 80 odst. takih, ki prejmejo poleg tako imenovane socialne štipendije še kadrovske. 56 štipendistov je izpadlo iz sistema štipendiranja. Občinska komisija je vložila nemalo truda, da bi vprašanje štipendiranja rešili kar najbolj pravično. Kar se denarja tiče, so v dobrni meri odvisni od republiškega prelivanja. Pred nedavnim so lahko izplačali štipendije za nazaj samo starim štipendistom do vključno oktobra, novi štipendisti še niso prejeli ničesar.

V takem položaju je treba najti trenutno rešitev, saj je bilo, kot so ugotavljali že na občinski konferenci ZK ob koncu leta, vse preveč zavlačevanja. Med vrsto sklepov, ki jih je sprejelo predsedstvo občinske konference SZDL v Sevnici, je tudi vprašanje odgovornosti za nastali

položaj. V bodoče naj bi govorili le o eni štipendiji, socialna štipendija naj bi bila tudi kadrovska in obratno. Občinski izvršni svet naj bi se z Ljubljansko banko dogovoril o najetju posojila za izplačilo zaostalih štipendij; le-te naj bi bile prvenstveno namenjene tistim, ki brez njih ne morejo shajati. Svet za vzgojo in izobraževanje pri občinski konferenci SZDL naj bi v kratkem proučil na skupnem zasedanju z občinsko komisijo podpisnic samoupravnega dogovora o štipendiranju predloga, ki jih je ta komisija že sprejela po 6. seji republiške komisije.

NESPODBUDNO?

V razpravi o štipendijski politiki na zadnji seji predsedstva občinske konference SZDL je bilo slišati tudi ugovore, ki štipendistom nikakor ne more biti v čast: širših delovnih akcij se v minulem letu ni udeležil niti eden, kot da bi bila to le dolžnost delavske in kmečke mladine. Seveda znajo sedaj nekateri, ko štipendije ne pritekajo v zep, spuščati jedke puščice. Občinska konferenca ZSMS želi z bližnjimi zbori štipendistov okrepiti politično delo tudi med štipendisti.

Se ena cvetka s tega srečanja: v občini je nezasedenih še deset kadrovske štipendije. Torej le ne gre vedno valiti krivde na združeno delo, češ da ne skrbi za kadre.

NALOŽBE V KMETIJSTVU

Sevniki Kmetijski kombinat namerava letos vložiti več denarja, predvsem v zasebno kmetijstvo. Tako naj bi posodobili 25 kmetij (v glavnem gre za nove hleve), kmetom naj bi pomagali tudi pri nakupu 70 kmetijskih strojev in priključkov. V kooperacijsko sodelovanje naj bi bilo v celoti letos usmerjenih 11 milijonov dinarjev. Kombinatan namerava letos zasaditi tudi 15 hektarov jablan v Sevnici. V družbeno kmetijstvo bo po načrtu vlagan letos vloženih 5 milijonov dinarjev.

PRIZADETI OB TRAGIČNI SMRTI PREDSEDNIKA BIJEDIČA

V petek so se sestali na žalni seji člani izvršnega sveta sevniske občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij ter počastili spomin na tragično preminulega predsednika zveznega izvršnega sveta Džemala Bijediča in sodelavcev. O velikem prispevku pokojnega predsednika Bijediča k našemu gospodarstvenemu razvoju in utrjevanju samoupravljanja je spregovoril predsednik IS občinske skupščine Mihael Keršič.

VELIKI GABER: URESNIČITI NAČRTE!

V petek so se sestali člani sveta krajevne skupnosti Veliki Gaber, člani delegacij in skupaj s predsednikom občinske skupščine Slavkom Kržanom, predsednikom IS Janezom Zajcem, predsednico občinske konference SZDL Ivanko Pavlin, tajnikom občinske izobraževalne skupnosti Janezom Kranjcem, upravnico novomeške pošte Zofijo Mehle in direktorjem Mercatorja — tozd Gradišče Trebnje obravnavali možnosti uresničevanja srednjeročnega razvoja te krajevne skupnosti. Več o ugotovitvah posvetovanja v prihodnji številki.

DONIT USPOSABLJA OB DELU

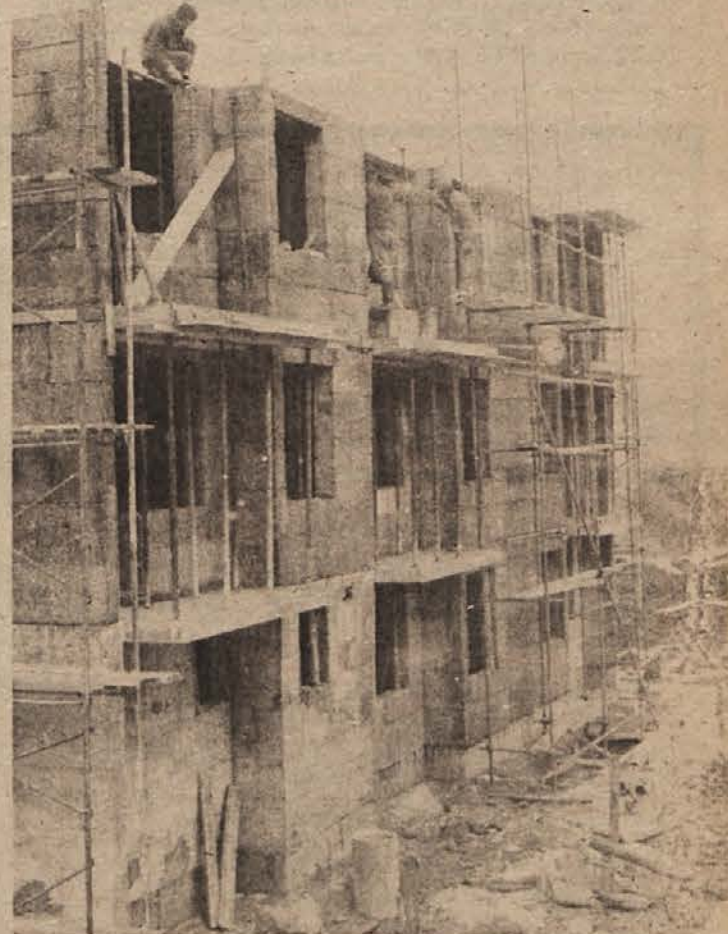
Donit — tozd Tovarna tesnil iz Velike Loke se je dogovoril s trebanjskim Centrom za izobraževanje in kulturo o izobraževanju delavcev. Dvoje skupin po 40 delavcev te tovarne bo obiskovalo posebno šolo, kjer bo posvečena pozornost nekaterim splošno izobraževalnim temam, družbenopolitičnemu usposabljanju in še strokovnim predmetom za šest delovnih področij, ki jih potrebujejo v proizvodnji.

VSE VEČ ORGANIZIRANIH ZADRUŽNIC

Ko bo ustanovljen aktiv žena zadružnic še na Mirni (en ustanovni sestanek je sicer že bil, vendar je bil zaradi premajhne udeležbe neuspešen), bodo ti aktivni organizirani pri vseh kmetijsko-gospodarskih odborih. Številno članice znaša že okrog 800. Samo na območju Dobriča, Knežje vasi in Velike Loke jih je v aktivne vključenih 220. Ob vstopu izpolnjujejo nove članice posebne pristopne izjave.

BLAGOVNICA DO OBČINSKEGA PRAZNIKA

Novomeški Pionir je v Trebnjem pričel pripravljati dela za gradnjo 1.400 kvadratnih metrov prodajnih površin. Sicer gre za gradnjo za trg, v bistvu pa naj bi to bila nova blagovnica „Dolenjke“. Čeprav pravijo pri „Dolenjki“, da gre za mini blagovnico, bo to velika pridobitev za trgovino v Trebnjem. Pravzaprav „Dolenjka“ niti v Novem mestu nima tolikšne trgovine. Trebanjska blagovnica naj bi bila zgrajena do občinskega praznika. V njej bo mogoče kupiti vsa živila, sveže meso, najrazličnejše tehnično blago in pohištvo.

NADSTROPJA RASTEJO — Delavci trebanjskega Tregrada vztrajno dvigujejo mokronošni stanovanjski blok in do strehe ni več daleč. Poslej jim dela tudi slabše vreme ne bi moglo več zavreti.

Iz kraja v kraj

DA JIH NE BI POZABILI — V Knežji vasi opozarjajo veliki kolarji debelih plastičnih ceví, da se to še nekaj počne okrog vodovoda, vendar cevi niso namenjene tej vasi, temveč naprej proti Dobriču. Marsikdo je vse prve dni januarja zvedavo gledal, ali morda le ne bo kaj z nadaljnjo gradnjo, saj kot pravijo kmetje, bi vreme dopuščalo zemeljska dela.

POLETI NE BO CASA — Zimske počitnice bodo v trebanjski osnovni šoli izkoristili za pleskanje šolskih prostorov. Običajno so take stvari delali v poletnih mesecih. Letos bo julija tudi v šolskih prostorih vrsta prireditev ob jubilejnem taboru likovnih samorastnikov, zato za taka dela takrat ne bo časa.

STOLI SE V TĚLOVADNICO? — Na trebanjski osnovni šoli so v baraki delali za tabor. Prostor v baraki delavci pripravijo, da bi sicer res preurejali, tako da je sedaj bivanje v njih prijetnejše, vendar so razredi premajhni za oddelke osnovne šole. Posebna nevšečnost je tudi še selitev skozi vse mesto. Če bi v šoli imeli dovolj stolov in mizic, bi jih prav gotovo postavili tudi že po telovadnici.

ZASTOJ V RAZVOJU — Da bi šel razvoj Cateža rakovo pot, če se tam ne bi razvijala Elma, kaže številni šolarjev. Ze dvoje ali troje let vpisujejo v veliko šolsko zgradbo le po dvoje ali troje šolarjev. Sedaj se namreč šole kaže zastoj iz prejšnjih let, ko ni bilo niti več toliko rojstev. Od lani pa se stanje popravlja.

TREBANJSKE NOVICE

Premalo dela z ljudmi

Komite o neuspelih referendumih v občini

Komite občinske konference ZK je na seji 18. januarja obravnaval neuspešno združevanje sevniskega Kmetijskega kombinata s krškimi Agrokombinatom. V krajšem času je bil to za propadlim referendumom pri sevniskem Trgovskem podjetju že drugi udarec v prazno.

O neuspelih stvareh se na splošno ne govori rado. Politične organizacije se še celo ne morejo zadovoljiti s takimi neuspehi, kadar gre za tako pomembno odločanje delovnih ljudi, kot so bili ti referendumi. Ko so nekateri člani komiteja udeležili sestanka pri trgovcih po neslavnem referendumu, so med drugim dobili miru! „Pustite nas že enkrat pri miru!“ Kot da bi šlo predvsem zanje. Toda prav novi zakon o združenem delu je pometel s takimi stvarmi, kot so skupinsko lastniški odno-

si. Ob obeh neuspelih referendumih za združevanje je lep zgled edino združevanje sevniske osnovne šole in poklicne oblačilne šole. Tudi kolektiv sevniske osnovne šole ni tako majhen, zato so pred referendumom aktivisti delali z vsakim človekom. Odnosi med zaposlenimi morajo biti na taki stopnji, da delavci razčiščujejo nejasnosti in nesoglasja v odkriti izmenjavi mnenj, v razpravi, ne šele pri glasovalni skrinjici. Ničče si ne želi več političnih združevanj, kar pa seveda ne pomeni, da ni treba bolj zastaviti političnega dela v kolektivih, kjer so referendumu propadli. Komite ni mogel sprejeti ocene osnovne organizacije v Kmetijskem kombinatu. Ob tem se tudi ni postavil v vlogo žugajočega, saj sklep o čimprejšnji seji komiteja s člani osnovne organizacije ZK v kombinatu lahko bolje osvetli storjene nape.

ALFRED ZELEDNIK

Sevniški paberki

PO OPREMO DRUGAM? — Kdor želi kupiti najnujnejšo smučarsko opremo, se mora potruditi v vevsaj po tistem sodeč, kar je videti v trgovini na Glavnem trgu, premorejo v glavnem le nekaj smučí. Smučarjetom na Lisci priredil smučarski klub PD Lisca, je pokazal, da je za tovrstno opremo veliko zanimanja.

za predvideno rekonstrukcijo vodovoda, pravijo sevniki komunalci, bodo prišli na vrsto tudi jaški. Potlej bo mogoče asfaltirati tudi pločnike, kaj ne govori so ponavadi ravno pod njimi.

DOBER OBISK — Mladi sevniki igralci so si za predstavo komedije „Naši trije angeli“ v sami Sevnici trikrat zapovrstjo zagotovili dober obisk. Potrebni ni bilo niti kaj več plakatov, ker so se uspešno povezali z nekaterimi delovnimi organizacijami. Tako je bila pri prvi predstavi dvorana polna in v glavnem delavk Jutrzanke. Sodelovali so tudi s Kopitarno. Glede gostovanja v drugih krajih občine so sklenili, kot kaže uspešno gostovanje v Loki pri Zidanem mostu, ravno tako dober dogovor, kjer se vključujejo v pripravo občinstva tudi krajevni dejavniki in ZKPO.

SEVNIŠKI VESTNIK

Skupna strokovna služba za SIS

Ocena delovanja samoupravnih interesnih skupnosti – Boljša povezava med posameznimi SIS in SIS ter združenim delom

Konec tega meseca bo v občini končantemeljita ocena dela samoupravnih interesnih skupnosti, ki so jo začeli decembra lani. Za vsako samoupravno interesno skupnost je zadolžena posebna delovna skupina, v kateri so poleg strokovnih služb in izvršnih odborov SIS tudi predstavniki OK ZKS, SZDL in sindikata; ta skupina bo na podlagi posebnega vprašalnika in po enotni metodologiji pripravila oceno.

O oceni bodo nato najprej razpravljali aktivni komunistov v interesnih skupnostih; ti bodo tudi sprejeli določene sklepe, ki jih bo strnil občinski komite ZK in predložil v začetku februarja občinski konferenci, ki bo podala dokončno oceno delovanja SIS ter zadolžila komuniste v posameznih skupnostih, ki se morajo še posebej truditi, da bodo pomanjkljivosti čim prej odpravili.

V lanskem letu je bilo čutili nepočetno delovanje strokovnih služb v posameznih SIS. Pokazala se je potreba po ustano-

vitvi skupne strokovne službe za vse SIS. Izvršni svet je zato pripravil predlog sporazuma o organizaciji skupne strokovne službe, o katerem so razpravljale vse skupščine SIS in ga podprle. Poslej bo torej to urejeno, prostore pa bo skupna strokovna služba dobila v stavbi starega zdravstvenega doma. Da bi zavrla težnjo po naraščanju zaposlenih, bo en tajnik opravljal posle za dve ali tri interesne skupnosti; tako bo en tajnik za izobraževanje in otroško varstvo, tudi kultura in telesna kultura bosta imeli skupnega, prav tako socialno varstvo in socialno skrbstvo itd.

Doslej so razprave pokazale, da bo treba o delu posamezne SIS bolj obveščati združeno delo, saj delovni ljudje ne poznajo dovolj vsebine dela SIS, kaj šele njihovih programov in uresničevanja le-teh. Delovne organizacije pa bodo morale več skrb posvetiti svojim delegacijam za interesne skupnosti, se vključevati v razprave in sodelovati pri razlagi gradiva, ki je

sedaj včasih tako, da ga ljudje brez dodatne razlage težko razumejo.

Iz razprav v aktivnih komunistov v SIS je prišlo tudi priporočilo, naj se predstavniki SIS udeležijo razprav o samoupravnih sporazumih o temeljnih planov za letošnje leto v vseh delovnih organizacijah in delovnim ljudem pojasnjujejo vsebino programov in jih seznanjajo s problematiko samoupravnih skupnosti.

A. B.

O štipendijski politiki

Na zadnji seji predsedstva OK SZDL – bila je v sredo, 19. januarja – so v Crnomlju med drugim razpravljali tudi o štipendijski politiki. Predsedstvo meni, da bi naj za manj razvita kmetijska področja veljal kot osnova za dodeljevanje štipendije desetkratni katastrofski dohodek in ne faktor 14, kot predlaga republiški odbor. Mnenja je tudi, da ne more biti enotnih kriterijev o prednostnih in neprednostnih poklicih za vso Slovenijo; te kriterije lahko določijo le združeno delo v posamezni občini. Crnomaljsko predsedstvo se zavzema za razlike v višini štipendij za učence, ki se v šolo vozijo, tiste, ki stanujejo v internatu, ter tiste, ki so doma blizu kraja šolanja.

Vsi novi predpisi o štipendiranju naj bi veljali le za tiste, ki se šele vpisujejo na določene šole, ne pa za tiste, ki se že šolajo in že dobivajo štipendijo. Da bi bilo delo strokovnih služb čim bližje štipendistom in štipenderjem, naj bi le-te delovale v sklopu zavodov za zaposlovanje v občinah.

Žal le izjema

Jurij je dobil službo v Poljanski dolini

Tako kot je Poljanska dolina lepa, tako je tudi revna. Lepa je pa zelo. Prebivalci teh krajev se sprašujejo, kaj jim pomaga lepota pokrajine, če jim pa ne more dati kruha, če se nimajo kje zaposliti, če morajo od doma. Zlasti pereče je odhajanje mladih, na domovih ostajajo le stari in onemogli ljudje.

Eden redkih mladih, ki je dobil delo v domačih krajih, je Jurij Špehar iz Radencev. „Pred kratkim sem v Ljubljani končal poklicno šolo za finomehanike in 1. februarja se bom zaposlil v Kometovem obratu v Starem trgu. Zaenkrat bom edini finomehanik, moja specializacija pa so šivalni stroji,“ je povedal Jurij.

Ves čas pogovora Jurij ni skrival veselja, da je dobil delo v domačih krajih, da bo lahko ostal tukaj, v tej dolini, ki je zanj najlepša na svetu. „Ko sem zvedel, da Komet razpisuje štipendijo za finomehanika, sem se takoj prijavil. Prav zato, da bi kasneje lahko ostal doma, sem se tudi odločil za ta poklic. Res imam srečo, saj sem eden redkih, ki je dobil zaposlitev doma.“

Kako je Jurij navezan na domači kraj, zgovorno priča tudi to, da med šolanjem v Ljubljani ni konec tedna nikoli prebil v mestu, marveč vedno doma v Radenceh. „Sedaj bom lahko poleg službe popoldne doma pomagal pri delu na kmetiji,“ dela načrte. „Veliko mojih vrstnikov bi rado ostalo doma,

ko bi le dobili delo. Tako bi bila tudi zemlja bolje obdelana in v te kraje bi končno le prišel napredek, z njim pa tudi možnost, da bi našo dolino odpuštili lepote željnimi izletnikom in turistom; za to imamo vse naravne pogoje: čist zrak, deviško Kolpo, lepo pokrajino. Največja težava naših krajev pa je pomanjkanje delovnih mest za moške in slaba cesta.“

Mladih fantov in deklet, ki mislijo tako kot Jurij, je v Poljanski dolini še veliko, samo, žal, večina nima sreče, da bi lahko ostala doma.

A. BARTELIJ

VSAK DRUGI TOREK – Metlika nima posebnega urejenega prostora za tržnico in tako je Mestni trg vsak drugi torek prizorišče pogajanja med branjevskimi iz bližnjih vasi in gospodinjami.

Malica v treh izmenah

Deset zaposlenih v Betijini kuhinji v Metliki skrbi, da dobijo toplo malico delavci v vseh treh izmenah – Po-noči tudi kava

Glavna skrb oddelka za družbeni standard v Beti je prehrana delavcev tega skoraj 1.500-članskega kolektiva. V pristojnost tega oddelka pa spadajo še letni dopusti oziroma počitniški dom v Seči pri Portorožu, prevozi delavcev na delo in z dela, v sklopu oddelka dela tudi frizerski salon, delno pa se posvečajo tudi stanovanjskim vprašanjem zaposlenih.

„V našem oddelku je zaposlenih 18 ljudi,“ je povedal vodja Jože Šterk. „Naša kuhinja dela vsak dan v treh izmenah, razen ob nedeljah, ko delamo v dveh; samo nedeljska nočna izmena ima hladno malico, takrat pa dela tudi najmanj ljudi – od 30 do 40.“ Najhuje je dopoldne, ko morajo pripraviti 500 do 700 toplih obrokov, popoldne pa pride na malico do 300 delavcev.

„Za malico je ponavadi enolončnica, delavci v nočni izmeni dobijo še kavo, ki je všteta v ceno, če pa je mrzlo, jim postrežemo še z vročim čajem,“ je našteval Šterk. Delavca stane malica dva dinarja, dejanska cena pa je devet do deset dinarjev; razlika gre iz regresa. „Skrbimo, da hrana ni enolična, enkrat ali dvakrat na teden pa pripravimo glavno jed in solato, tako da niso na jedilniku le enolončnice. Jedilnik pripravi za mesec naprej posebna komisija.“ Šterk je povedal, da je v enolončnici povprečno 7 dkg mesa, pri sestavljenih jedeh pa pride na en obrok tudi 15 in več dkg mesa; na dan pojedjo pri malicah okoli 130 kg kruha, ki jim ga v tovarno dostavlja črnomaljska pekarna.

„Z dostavo smo nasploh zadovoljni: kruh je vsak dan svež, za sadje in zelenjavo skrbi Emona, za ostale prehrabne artikle pa Merkator. V menzi imamo tudi pijače, v glavnem nealkoholne, točimo le pivo, vendar samo za obe dnevni izmeni.“

Doslej je vsak zaposleni dobival po 23 blokov za malico na mesec, poslej pa bo verjetno drugače: dogovarjajo se, da bi tako evidenco ukinili in bi ob mesecu obračunali vsakemu za vsak delovni dan po dva dinarja, če pride na malico ali ne. Delavci so ta predlog podprli.

„Čeprav so naše malice res poceni, sem pa tja slišimo tudi kakšne pritožbe, ljudje kaj pogodmajo, mislim, da bolj iz navade, kot zaradi upravičenih očitkov. Na splošno lahko rečem, da so s prehrano zadovoljni, res pa je, da več pripomb slišimo od uslužbenec skupnih

služb kot od neposrednih proizvajalcev,“ je dejal Šterk.

V tovarniški kuhinji pripravljajo tudi kosilo. „Dokler je tovarna regresirala tudi kosila,

Jože Šterk: „Razen nedeljske nočne izmene imajo vsi tople malice.“

smo pripravili do 130 obrokov na dan, sedaj ko ni več regresa in stane kosilo 20 dinarjev, pa okoli 20 na dan.“

A. B.

KONFERENCA MLADIH V KS

V torek, 18. januarja, je bila pri OK ZSMS Metlika seja predsedstva mladih v krajevnih skupnostih. Sprejeli so načrt dela ter se pripravili na zborni občanov. Govorili so tudi o nalogah mladih pri negovanju in razvijanju revolucionarnih tradicij NOB; posamezne osnovne organizacije so sprejele pokroviteljstvo in s tem skrb za spomenike in druga obeležja NOB v svoji krajevni skupnosti. Na seji je beseda tekla tudi o izvajanju programa idejnopolitičnega usposabljanja mladih v osnovnih organizacijah.

SPREHOD PO METLIKI

ZDAJ PA JE ŽE gotovo, da bo dobila občina matično knjižnico v prostorih nekdanjega Kometa na Pungartu. Sredstva so zagotovljena, polovica del opravljenih, otvoritev pa bo 1. maja. Tako bo iz najrazličnejših poročil izginil podatek, da je metliška občina edina v Sloveniji brez matične knjižnice. S sredstvi je veliko pomagala republiška kulturna skupnost.

PREJŠNJI TEDEN so bile v TOZD in DSSS v Beti letne konference osnovnih organizacij sindikata. Članstvo je kritično pregledalo gospodarjenje v preteklem letu, ocenilo športno-rekreativno dejavnost, informiranje, skrb za kulturo delovnega človeka, delo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij v delovni organizaciji ter napravilo letni načrt dela za nastopajoče 1977. leto. Konference so uspelo po plodovitosti razprav in

PRIPRAVE NA VELIKO OBLETNICO

Poseben 12-članski odbor je za metliško občino pripravil okvirni program praznovanja 40-letnice ustanovitve Komunistične partije Slovenije in prihoda tovariša Tita na čelo jugoslovanske Komunistične partije. Proslave te velike obletnice se bodo vrstile od 1. marca do 25. maja. Med drugim bodo v kviru praznovanja skupaj s črnomaljsko občino odkrili na Mlakah spominsko obeležje; na Mlakah sta bila 1932 ustanovljena prva partijska celica v Beli krajini in prvo belokranjsko Društvo kmečkih fantov in deklet, katerega pobudnik je bil predvojni komunist in revolucionar inž. Janez Marentič.

Na šolah bodo tej obletnici posvetili posebno pozornost, prav tako bodo v tem času pripravili poseben izbor filmov, šolarje bodo obiskali aktivisti NOB in predvojni komunisti ter obujali spomine na svoje delovanje. Posebna naloga v okviru praznovanja je obnova obeležij iz naše revolucionarne preteklosti.

METLIŠKI IN NOVOMEŠKI POKODNIKI NA GORJANCIH

V soboto, 22. januarja, so metliški in novomeški mladinci pripravili pohod. Okoli 90 pohodnikov Gorjanskega mladinskega bataljona je začelo pohod na Jugorju, kakih 40 pohodnikov 15. SNOUB mladinske pa je krenilo iz Metlike do Suhorja, kjer so se srečali z novomeškimi. Pri spomeniku na Suhorju je bilo srečanje z borci, ki so mladim pripovedovali o dogodkih med vojno. Mladi pohodniki so si izbrali tako pohod da so obiskali vsa partizanska obeležja v teh krajih na Gorjancih. Zaključek pohoda je bil pred spomenikom v Metliki.

Pohod je bil obenem tudi orientacijsko-taktična vaja mladincev prostovoljcev enot teritorialne obrambe, ki delajo pred zastavljenem strokovnem programu.

SESTANKI SVETOV KS KONČANI

Prejšnji teden so bili končani sestanki svetov krajevnih skupnosti metliški občini. Na dnevnem rednem sestanku v vseh trinaestih KS so bila vprašanja splošnega ljudskega odpora in družbene samozaslužbe, pretrlesi so uresničevanje delegatskega sistema, pri tem so posebno pozornost posvetili delu samoupravnih interesnih skupnosti; krajski so razpravljali tudi o planu negospodarskih investicij v občini za letošnje leto. Na sestanke so bili poleg članov sveta KS vabljene še predstavniki družbenopolitičnih organizacij v KS, udeležili pa so se jih tudi predstavniki občine, izvršnega sveta oddelka za narodno obrambo in družbeno samozaslužito in SZDL.

tudi po udeležbi.

GOSTIŠČE VESELICA je poznan zaprti, ker je cesta na hriček nad mestom težko prevozna, če nastane nebo preveč snega. Tako je tudi v tišini in miru v mestu. Stanovanj okrog gostiln se veselo mraza, ker imajo takrat nemoten spanec, saj se še tako okajenemu ne da preveč dolgo preizkušati svojih pevskih sposobnosti, če se trese po vsem življenju.

PUSTI SO ZIMSKI DNEVI mestecu, kot je Metlika. Ljudje se ob večerih zadržujejo v glavnem doma in le pasji lajež seka zrak nad mestom. Kulturnih in športnih prireditvev ni, kino predstav tudi ne zato ni nič čudnega, ako ljudje pleče zгодbe o posameznikih, komaj čakajo, da pokaže kdo komaj samo jezik. Kjer se ne dogaja nič večjega, je pač treba narediti iz drobtine hlebec kruha.

Večina jih je v društvu

V črnomaljski občini sta 1.502 upokojenca, od tega 798 starostnih, 324 družinskih in 380 invalidskih upokojencev. Upokojence združuje Društvo upokojencev Crnomelj in njegova podružnica v Semiču.

Lani je izvršni odbor društva začel akcijo in na novo se je včlanilo 125 upokojencev, tako da sedaj je manjši del upokojencev ni včlanjen v društvo; povedati je treba, da so prav vse pismeno povabili k članstvu. Od 935 upokojencev v črnomaljskem društvu jih 468 plačuje vzajemno pomoč, 102 pa plačujeta tudi za ženo.

V lanskem letu je umrlo dvaindvajset članov in vse je na zadnji poti spremljala tudi društvena zastava, če so le svoji pravočasno sporočili dan pogreba.

Pohvalno je, da so samo člani društva iz krajevnih skupnosti Crnomelj vpisali 260 tisoč dinarjev posojila za ceste, res pa je, da nekaj članov ni hotelo vpisati posojila, čeprav imajo dobre pokojnine in celo svoje avtomobile ter bi si morali zato še bolj prizadevati, da bi tudi pri nas imeli čim boljše ceste.

ALOJZ ČRNIC

DIVJE SMETIŠČE – Kljub občinskemu odloku o obveznem odlaganju smeti na urejena smetišča je v gozdovih in na obrežjih rek in potokov še vedno moč videti take prizore. Posnetek je narejen na obrežju Dobljice, Črnomalčanom tik pred nosom. (Foto: Boris Grabrijan)

Črnomaljski drobir

NOVA TRGOVINA – Trgovsko podjetje Mavrica iz Ljubljane je v Crnomlju v Ulici Staneta Rozmana 7 odprlo novo trgovino z barvami in laki. Tako specializirano trgovino je kraj že dolgo potreboval. Morda pa bo prav prišla tudi tistim, ki radi „barbajo“ ljudi. Sedaj bodo imeli veliko izbiro barv ...

KARATE ZA ZAČETNIKE – Karate klub iz Crnomolja prireja začetniški tečaj tega vzhodnjakega borilnega športa. Vpisnina je 60 dinarjev, pionirji do 14. leta in dekleta pa imajo 50 odstotkov popusta. Treninje so vsak ponedeljek in sredo od 18.45 do 21. ure v telovadnici osnovne šole. Tečaj poteka po programu jugokaj razvojnega centra iz Celja, mentor pa je mednarodni mojster dr. Rudi Jakhel, nosilec pasu tretji dan.

PRAZNA VITRINA – Vitrina Ljudske tehnike, ki je na razpolago foto-kino klubu, jamarjem in radio klubu, je bila prejšnji teden popolnoma prazna. Morda so sklenili končno umiti šipo ali pa ta praznina pomeni, da ti klubi someščanom nimajo kaj poročati o svojem delu. Morda so obupali, saj je zanimanje (in tudi finančna podpora) za delo Ljudske tehnike kaj pičilo.

TEČAJ ZA TRAKTORISTE – V osnovni šoli na Vinici se je 13. januarja začel tečaj za voznike traktorjev, ki se ga udeležuje 35 slušateljev, od katerih ima najstarejši že 65 let. Izpiti bodo sredi februarja. Za te tečaje, ki jih prireja AMD Bela krajina, je tudi v drugih krajih veliko prijav, prav tako za tečaje za voznike koles z motorji. Tako bodo leti še v Dragatušu in Semiču.

Črnomaljski poročevalec

metliški tednik

Prvi uspehi in težave delegacij

Delavci zavzeto o zakonu o združenem delu, proizvodnji, delitvi in drugem

Samoupravna miselnost je ponekod prodrla bolj med delovne ljudi kot vodilne. To je ena izmed ugotovitev ob oceni prvih skupščin sindikalnih organizacij v ribniški občini. Zakon o združenem delu ljudje osvajajo, čeprav je čutili, da bo trajalo še precej časa, preden ga bodo vsi razumeli in popolnoma osvojili.

Prve konference so bile v Zdravstvenem domu, Riku, ITPP, Osnovni šoli Sodražica in tozdu Inles v Loškem potoku. V Riku pa tudi drugod so kritizirali pomanjkljivo delovanje delegatov, delegacij in konferenc delegacij. Delegati se še ne zavedajo dovolj svojih dolžnosti in pogosto ne prihajajo na seje. Ponekod je tudi jajo na seje. Ponekod je tudi jajo na seje. Ponekod je tudi jajo na seje.

Delavske kontrole delajo bolj slabo. V Riku je v začetku krepko poprijela, potem pa je zaspala, ker ni dobila pomoči organov in organizacij.

Povsod so poudarjali, da je potrebna večja disciplina in odgovornost. Oboje pa je eden izmed glavnih ukrepov za trdnost in boljše gospodarjenje. Tudi odnos do skupnih sredstev (strojev, orodja, opreme in naprav) je treba izboljšati. Člani sindikata so zahtevali več reda in discipline na delovnih mestih, pa tudi več skrbi za kulturno delovno okolje.

Povsod obravnavajo tudi rezultate gospodarjenja, ki so bili ob koncu polletja v glavnem zadovoljivi, proti koncu leta pa so se zelo izboljšali. K temu je veliko prispeval tudi zakon o obvezni medsebojni poravnavi dolgov. Ugotovili so, da je prav njegova zasluga, da se ribniške delovne organizacije ne otepa več s prevelikimi težavami.

Vse osnovne organizacije sindikata sprejemajo tudi pro-

samozaščitni, izboljševanje dela sindikalnih skupin, povsod pa so doočili tudi po enega člana kolektiva, da bo skrbel za pospeševanje kulture. Ponekod so te skupščine združili s kulturnim programom, v katerem so se predstavili članom kolektiva domači kulturni delavci ali šolske kulturne skupine.

J. P.

NOVA PRODAJALNA ČASOPISOV

V Ribnici smo imeli doslej dve trafiki, ki sta prodajali tudi časopise. Te dni pa je odprlo časopisno podjetje Delo še svoj kiosk, v katerem prodajajo časopise, tobačne izdelke in drugo. Za začetek bo odprto do 16. ure, kasneje pa bo imel predvidoma delovni čas, in sicer bo odprto že zjutraj pred 6. uro in popoldne, ko se konča delo v delovnih organizacijah.

M. G.

IZ OBRATOV TOZDA

Občinski sindikalni svet v Ribnici in nekatere druge organizacije so med drugim opozarjale tudi, da imajo nekateri obrati v občini možnosti, da postanejo tozdi. Tako je že postal tozd obrat Sukna v Jurjevici, prav zdaj pa tečejo priprave, da postane tozd tudi ribniški obrat ljubljanske Žičnice. Še vedno pa ni pogojev, da bi postali tozdi obrati Bombažne predilnice in tkalnice Tržič v Loškem potoku, obrat Saturnusa Ljubljana v Loškem potoku in obrat Krim Ljubljana v Sodžici.

Slavje krvodajalcev

Vedno več Sodražanov med krvodajalci — Diploma Donitu — Kateri so darovali največ krvi?

„Darovali ste svojo kri in tako rešili drugim življenje,“ je v svojem govoru na nedavni krvodajalski proslavi v Sodražici poudarila predsednica občinskega odbora J. K. Ribnica Vesna Lavrič.

Na proslavi so podelili značke in diplome večkratnim krvodajalcem. Ob tej priložnosti so izvedli kulturni program učenci osnovne šole, med njimi pa je požel največ aplavz otroški pevski zbor, ki ga vodi Angelca Sega.

Z območja Sodražice je vedno več krvodajalcev; med njimi so v pri-

bližino enakem številu zastopani mladi, starejši in ženske. Največ krvodajalcev je iz Donita, zato je ta delovna organizacija prejela v znak zahvale še posebno diplomo.

Diplome in značke za 20-krat darovano kri so prejeli: Rudolf Lovšin, Franc Rus in Franc Košir.

15-krat so darovali kri: Mirko Oražem, Slavko Stupica, Milan Stupica, Ivan Benčina, Rudolf Turk, Ivan Silc, T. Nton Prijatelj in Rudolf Lovšin. 10-krat so darovali kri: Milka Gornik, Mirko Oražem, Marjan Grilj, Pavla Pucelj, Anton Brégar, Anton Benčina, Mirko Košir, Matija Petrič, Jože Oblak, Anton Košir, Rudolf Lovšin, Franc Zaic, Drago Kožar, Ivanka Fajdiga, Stane Gašparič, Jože Gornik, Olga Zavodnik in Jože Vaktov.

Razen tega je 5-krat darovalo kri 51 občanov. Predstavnica zdravstvenega doma Slavka Drobnič se je vsem krvodajalcem zahvalila in pozvala še druge občane, naj vstopajo v vrste krvodajalcev.

M. GLAVONJIC

Lončarija bere

Vedno več občanov naroča časopise in knjige

Anton Omerza, poštar iz Dolenje vasi, je nabral v sedanjih akciji že 19 naročnikov na Dolenjski list in s tem vodi med poštarji na območju občin Ribnica in Kočevje.

Povedal je, da je v Dolenji vasi poštar že 18 let. V tem obdobju, posebno še zadnja leta, je začelo to območje, ki mu pravijo tudi Lončarija, hitreje napredovati, zaradi česar narašča tudi število prebivalstva. V Prigorici je število hiš naraslo od 104 na 118, v Dolenji vasi od 145 na 178 in v Lipovcu od 21 na 28. Nekateri vasi pa ostajajo na istem, na primer Blate ali Rakitnica, kjer je le ena hiša več.

Vedno več ljudi tudi bere, saj je vedno več naročenih na razne časopise, predvsem Dolenjski list, pa tudi revije in knjige naročajo.

Pozimi je za poštarje težko, najtežja pa je pot v oddaljene kraje, na primer v Grčarice. Na srečo pa so avtomobilisti prijazni in poštar vedno dobi prevoz. Največkrat mu pomaga Lojz Grivec, ki mu pogosto odpelje domov tudi moped, če ima naš poštar na poti okvaro.

Omerza se spominja tudi še časov, ko je bila Dolenja vas sedež občine in ko je večino uradne pošte raznesel občinski kurir. Zdaj pa raznaša vse on.

ANTON OMERZA: „Z ljudmi nimam posebnih težav in upam, da so tudi oni z menoj zadovoljni.“ (Foto: Primc)

PIONIRJI VARČUJEJO — Na osnovni šoli v Kočevju že tretje leto uspešno posluje pionirska hranilnica, ki vključuje preko 400 mladih varčevalcev in je bila ustanovljena na pobudo Ljubljanske banke. Pod vodstvom mentoric Lojzke Jeranko in Fanike Novak vodi vse poslovanje hranilnice pionirji sami. (Foto: France Brus)

Nekaj zanimivih obletnic

50-letnica proge, ki je ni

PRED 600 LETI (1377) je postal Kočevje trg. V listinah je bilo Kočevje prvič omenjeno leta 1363. Takrat je bilo še vas na levem bregu Rinže v smeri proti Salki vasi.

PRED 555 LETI (1422) so pričeli zidati grad nad mestom na Stojni ter ga imenovali Fridrihštajn. Ime je dobil po celjskem grofu Frideriku, ki ga je dal sezidati. Več o tem gradu lahko berete v zbirki vodnikov št. 1, ki ga je izdalo Turistično društvo Kočevje. Vodič je napisal in uredil znani raziskovalec Fridrihštajna France Cankar iz Kočevja.

PRED 135 LETI (1842) je bil sezidan most čez Rinžo v smeri proti Salki vasi, se pravi na Roški cesti. Danes ni več ohranjen v prvotni obliki, ker je bil že večkrat popravljen in dozidan.

Iz KS Banja Loka

IZUMIRAJO — Območje bivše občine Banja Loka hitro izumira. Pred vojno je šlo okoli 1.300 prebivalcev, danes pa le še okoli 230. Iz vsega območja hodi v osnovno šolo le 15 otrok, medtem ko jih je bilo včasih po toliko samo iz ene vasi. Najbolj žalostno pa je, da se po mnenju domačinov ne obeta na tem območju nobeno rojstvo. Ta KS je uvrščena med manj razvita območja v republiki. Če bo razvoj prihajal sem tako počasi, potem bo prišel precej prepozno, saj je pozno že sedaj.

PRED 50 LETI (1927) je bila dokončno uzakonjena železniška trasa Ljubljana-Kočevje-Vrbovsko s priložnostjo na progo Zagreb-Sušak pri Srbskih Moravicah. Ta zveza bi bila do Sušaka za 106 km krajša kot zveza Ljubljana-Karlovac-Sušak. Zal do gradnje ni prišlo, predvsem zaradi prepričanj politično vplivnih lastnikov gozdov, po katerih naj bi tekla proga.

A. ARKO

MLADI TERITORIALCI — Kar 66 mladincev in mladink se je pred kratkim prijavilo v enote teritorialne obrambe kočevske občine. Sprejem je bil svečan, ob tej priložnosti pa so prostovoljci prejeli tudi dokumente o sprejemu. (Foto: J. Podržaj)

Škoda velika, krivca pa spet ni

Ob zastupitvi Rinže ribiči prepeljali več 100 kg omamljenih rib v čistejšo vodo — Najbolj prizadeven reševalec je bil Marjan Janež — Letos v Rinžo krape in amurje — Koliko so vložili v Kolpo?

V minulem letu je kočevske ribiče najbolj prizadel pogin rib v Rinži, do katerega je prišlo v februarju. Tako so ugotovili na nedavnem rednem letnem običnem zboru ribičev.

Takrat je posebna Komisija ugotovila, da teče v Rinžo gnojnica s kmetijskega obrata Mlaka in odpadna voda iz novih blokov v Kajuhovem naselju. Ker je bila Rinža zaledenela, ni bilo mogoče natančno ugotoviti glavni vzrok pogina in kje so ribe poginjele. Največ mrtvih in omamljenih so videli pri zapornicah v mestu. Krivec za pogin ni bil ugotovljen. Kljub temu je ZKGP Kočevje prostovoljno nakazalo Ribniški družini prispevek 15.000 din.

Prav bi bilo, da bi pri morebitnih bodočih poginih rib pristojni organi natančno ugotovili krivca, ki bi moral ribičem povrniti tudi dejansko škodo. Ta je v lanskem primeru znašala gotovo nekaj 100.000 din.

Usklajevalni odbor ribičskih družin Kočevje, Brod na Kolpi in Čabar, ki gospodarja s Kolpo nad Dolom in Čabranjo ter njunimi pritoki, je vložil lani v Kolpo 33.000 lipanov, 10.500 postrvi in 9.500 mladih sulcev. Načrt vlaganja je bil precej presežen, saj je predvideval, da bo vloženi 2.500 postrvi manj in kar 4.500 sulcev manj. Ta odbor je tudi kategoriziral vodo. Tako je Kolpa od izvira do Broda na Kolpi postrva voda, nato do Slavskega laza mešana, od tam do Dola pa lipanska. Določili so tudi, na katerem območju je kdo dolžan čistiti bregove.

Za Rinžo je bil lani predviden vložek 730 kg krapov, velikih nad 20 cm, in 70 kg amurjev. Ta vložek ni bil uresničen, kaj niso dobili nikjer rib. Sklenili so, da bodo načrt izpolnili letos, ko bodo razen tega vložili še za 15.000 din (prispevek

Nekaj mladinskih

ZAMENJAVA KEDELAVNIH — Nekateri člani komisij ali področnih konferenc ne prihajajo na seje, za to jih bodo zamenjali z bolj delavnimi.

SPORTNIKI DELAJO NABOLJE — Med komisijami občinske konference ZSM je najbolj delavna športna, ki jo vodi Božko Knežević. Pred kratkim je organizirala strelsko in odbojgarsko tekmovanje, ta mesec bo košarkarsko, program pa ima izdelan do konca septembra. — Za svoje delo potrebujejo športniki tudi denar, zato so zaprosili TTKS za 53.000 din dotacije.

IGRALCI IN IGRALKE NA PLAN — Vodstvo ZSM je povabilo mlade, ki imajo veselje in smisel za igranje na odru, naj začno organizirano delati. Na predlog Matije Glada, ki bi bil njihov mentor, nameravajo ustanoviti amatersko gledališko skupino oziroma amatersko gledališče, ki bo delalo v okviru Svobode.

MLADI IN TEHNIKA — Kočevska mladina razmeroma prizadevno dela v raznih organizacijah in društvih, le v tista, ki delajo na področju tehnične kulture, je včlanjenih malo mladih. To pomanjkljivost bodo zdaj odpravili.

PRIJAVITI DOHODKE

Še do 31. januarja je čas za vložitev napovedi za odmero davka občanov. Lani je v kočevski občini vložilo napoved okoli 1600 občanov. Računajo, da jih bo letos precej manj.

SLAVJE KRVODAJALCEV — V Sodražici so imeli pred kratkim prvo veliko svečanost za krvodajalce, na kateri je predstavnica RK Slavka Drobnič podelila krvodajalcem priznanja. (Foto: M. GLAVONJIC)

Ribniški zobotrebci

GOBARSKI NAČRTI — Gobarško društvo je lani doseglo kar lepe uspehe, saj je imelo več zanimivih predavanj o gobah in gobarjenju, seveda pa so člani tudi organizirano nabirali gobe. Za letošni se sprejeli delovni načrt, po katerem bodo imeli pozimi spet več predavanj raznih gobarskih strokovnjakov, v gobarski sezoni pa bodo nabirali gobe.

— Slišal sem, da so miličniki našli ono noč samo v eni ribniški ulici 9 nezaklenjenih avtomobilov. — Se pravi, da imajo avtomobilisti boljše mišljenje o poštenosti občanov kot miličniki, ki bodo take brezbrizne prijavi sodniku za prekrške.

ZMEŠANO VREME — Dež, sneg, dež in spet sneg. Vreme se tako hitro in čudno veče, da skoraj ne bi vedeli, kateri letni čas je! Bistrica in ostali manjši potoki so polni vode. Nekajkrat so že pretile poplave, vendar na srečo ni prišlo do njih. Dež in mraz sta zelo uničila ceste, da so polne lukenj. Vozniki morajo biti previdni, pa naj peljejo proti Sodražici, Kočevju ali Velikim Laščam.

PREŠERNOV VEČER — Učenci osnovne šole „Dr. Ivan Prijatelj“ iz Sodražice bodo za Prešernov dan 8. februar priredili literarni večer, ki bo posvečen našemu največjemu pesniku.

GREMO V KINO — V domu JLA bo naslednji filmski program: 27. januarja „Dober posel v Marsillesu“, 29. in 30. januarja „Mož v divjini“. V kinu Partizan pa pravijo, da vrte dobre filme in da jim ni potrebno objavljati programa(?!).

OČETJE VEČ KUPUJEJO — Ob sobotah v Ribnici najbolj izpraznjuje trgovine. Nakupi se začne že zgodaj zjutraj. Najpogostejše kupujejo ob sobotah očetje, medtem ko porabijo mame ta čas za urejanje frizur ali pospravljanje. Kdo torej pravi, da Ribničani nič ne pomagajo ženam?

— Tri četrta stvari, ki bi jih rad kupil, v trgovinah nimajo. — Pri tem pa se gledajo po strani, kot da si tega kriv ti, ker pač zahtevaš nekaj takega, česar nimajo.

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO

PROSTO DELOVNO MESTO!

REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST NOVO MESTO

razpisuje
prosto vodilno delovno mesto

VODJE ZA DENARNE POMOČI OTROKOM

POGOJI:

- višja izobrazba pravne, upravne ali socialne smeri in 4 leta delovnih izkušenj;
 - sposobnost vodenja in organiziranja;
 - moralno-politične vrline.
- Kandidati morajo obvladati slovenski jezik.

Prijave in dokazila o izpolnjevanju zahtevanih pogojev ter podatke o dosedanjih zaposlitvah pošljite v 10 dneh po objavi na naslov:
REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST – Strokovna služba – NOVO MESTO, Kidričev trg 3.

PROSTA DELOVNA MESTA!

SLOVENIJA AVTO TOZD SERVIS KRŠKO BOHORIČEVA 10, KRŠKO

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

AVTOELEKTRIČAR

Pogoji: KV avtoelektričar in 1 leto delovnih izkušenj v avtostroki (vozila Zastava), vozniški izpit B kategorije.

VEČ AVTOMEHANIČAR

Pogoji: KV avtomehaničar, 1 leto delovnih izkušenj v avtostroki (vozila Zastava), vozniški izpit B kategorije.

Nastop dela za nedoločen čas je možen takoj. Poseben pogoj je uspešno opravljeno poskusno delo 2 mesecev. Delo je v dveh izmenah. Stanovanje ni na razpolago.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15 dni po dnevu objave na naslov: Slovenija avto, TOZD Servis Krško, Krško, Bohoričeva 10.

MEDOBCINSKI SKLAD ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE PRI OBČ. ODBORU RK NOVO MESTO NOVO MESTO, C. KOMANDANTA STANETA 30 TELEFON 21-430

ZIRO RAČUN 52100-678-80144

Komisija za medsebojna delovna razmerja DO EUROTRANS, RIBNICA,

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

- varnostni tehnik 1 delovno mesto
- računovodja 1 delovno mesto
- sekretar 1 delovno mesto
- tajnica direktorja 1 delovno mesto
- vozniki motornih vozil 10 delovnih mest

POGOJI:

Pod točko 1: opravljen strokovni izpit ter vsaj 2 leti prakse na ustreznem delovnem mestu.

Pod to. 2: ekonomska fakulteta in 2 leti ustrezne prakse, oz. srednja ekonomska in 10 let prakse kot samostojni računovodja.

Pod to. 3: višja upravna šola in 2 leti prakse.

Pod to. 4: srednješolska izobrazba z aktivnim znanjem nemškega jezika.

Pod to. 5: vozniki C, D, E kategorije z 2-letno prakso na tovornih vozilih s prikolico ali vlačilcu.

Pod to. 1, 2, 3, 4 se zahteva moralno-politična neoporečnost.

VEČ PROSTIH DELOVNIH MEST

Odbor za medsebojna razmerja pri
IMP Ljubljana,
TOZD Livarna
Ivančna gorica,

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJA PRODAJNEGA ODDELKA
2. VODJA NABAVNEGA ODDELKA
3. BILANCIŠT – KONTISTA
4. OBRATNI ELEKTRIČAR
5. LABORANT

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

Pod 1:

višja šolska izobrazba tehnične ali ekonomske smeri ter 3 leta delovnih izkušenj, aktivno znanje nemškega jezika. Zaželen je izpit iz zunanjetrgovinske registracije.

Pod 2:

višja šolska izobrazba tehnične ali ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj na področju blagovnega prometa ali srednja šolska izobrazba tehnične ali ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj. Zaželeno je aktivno znanje enega tujega jezika.

Pod 3:

ekonomska srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih.

Pod 4:

končana poklicna šola z izpitom za KV delavca in 3 leta delovnih izkušenj. Delo je v izmenah.

Pod 5:

končana srednja šola kemijske ali metalurške smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po dnevu objave na naslov: IMP Ljubljana, TOZD Livarna Ivančna gorica – splošno kadrovska služba.

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila naše draga mama in stara mama

MARIJA ZUPANČIČ

iz Črnomlja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih nesebično pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in pokojnico pospremili k večnemu počitku.

Posebna zahvala tov. Janezu Vitkoviču za ganljive poslovilne besede, župniku za opravljeni obred, cerkvenemu pevskemu zboru ter godbenikom. Vsem še enkrat prav lepa hvala!

Zalujoči: sin Karel z družino, sestra Anka ter brata Jože in Martin z družinama in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta in strica

STANISLAVA KOLIGARJA

Gor. Mokropolje 1

se iskreno zahvaljujemo vaščanom, sorodnikom in vsem, ki so spremljali njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo za pomoč družini Turk in Junc ter za izrečeno sožalje in vence, kolektivom Iskri Sentjernej, IMV Novo mesto, Industriji obutve, KGM Novograd, organizaciji ZZB NOV, zvezi upokojencev in Kremenu ter Beti Mirna peč. Zahvaljujemo se tudi župniku za opravljeni obred.

Zalujoči: žena Ana, hčerke Vida, Milka, Slavka z družinami, sinovi Ernest, Jože, Lojze z družinami ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi žene in mame

MARIJE MIKLIČ

roj. Huč iz Starega trga
pri Trebnjem

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom, prijateljem in znancem za podane vence, šopke, sočustvovanje z nami in kakršnokoli pomoč.

Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju, pevcem in duhovniku za opravljeni obred ter vsem, ki ste pokojnico spremljali na zadnji poti.

Zalujoči: mož Jože, sinova Jože in Janez, brat Viktor z družino, sestra Malka z možem in drugo sorodstvo.

Izdana in uničena Brežiška četa

Bilo je pred dobrimi 35 leti, ko je komaj ustanovljena Brežiška četa hotela preprečiti izseljevanje Slovencev

Komaj ustanovljena brežiška četa, katere komandir je bil Dušan Kveder – Tomaž, komisar pa pred kratkim preminuli Rudi Janhuba, oba španska borca, je v novembru 1941 taborila v zapuščenih zidanicah blizu Sromelj, od koder je hodila v akcije. Oblačnega jesenskega jutra je prešla vest, da so 8. nov. gestapovci v Rajhenburgu zaprli krajevne aktiviste Draška Hlebeca, Jožka Hlebeca in Mirka Zenerja, ter jih odgnali v sodniške zapote v Sevnico.

Komandir Dušan Kveder se je posvetoval s svojimi borci, kako bi zapornike rešili. Sporazumeli so se, da je treba rešiti načrt v samem Rajhenburgu. Ko zaradi se je odločil, da vzame s sabo zanesljivega in pogumnega partizana Ivana Milaveca iz Brežic.

Se isto jutro sta se napotila iz Sromelj preko hribov v Rajhenburg ter šla naravnost k zaporniku Franciju Sinkoviču. Ta jima je razložil, kako so potekale aretacije in kakšne so njihove posledice na terenu. Odločili so se. Dušan Kveder in Milan Milavec sta čakala na Sinkovičevem kozolcu, ko se je Franci odpeljal z vlakom v Sevnico, da poišče, kaj nameravajo Nemci z jetniki. S sabo je vzel paketič, češ da ga prinaša za svoja zaprta sorodnika. Paznik Žibert ga je narahil, da ne dovoljuje nobenih zvez z zaporniki ter naj se čimprej pobere iz Sevnice. Franciju je ta osorni pogovor zadoščal. Ogledal si je vrata, hodnik, stopnice in tudi zvonec ter se vrnil nazaj v Rajhenburg. Kveder in Milavec sta ga nestrpnost pričakovala – in že so napravili načrt. Že naslednjo noč, 12. novembra, so bili fantje zaporniki osvobodeni.

Dušan Kveder je v družbi Francija Sinkoviča in Ivana Milaveca na gestapovski način premočil takratnega sodnega služitelja, da je odklenil vrata. Namesto s hreščecim

prusovskim „Heil Hitler“ pa je bil takrat služitelj pozdravljen z mrzlo revolversko cevjo, ki se mu je tesno pritisnila k čelu. Zapahi severnih zaporov so bili na mah odprti – prvi posavski borci so bili rešeni! Med njimi sta bila oba brata Hlebec, Draško in Jožko, ter Zenerjev Mirko. Hlebcovega Draška so morali pri begu od Sevnice do Rajhenburga (sedaj Brestanice) tovariši nositi. Nemške fašistične zveri so ga bile v zaporu pretepele do nezavesti. Njegovo telo je kazalo nečesto znakov, ki so jih pustili „kulturonoši“.

Prispeli so do Hlajevе družine v Brestanici, ki je stanovala izven trga na robu gozdiča. Tu so dobili najnujnejše za na pot. Nato so se ponoči odšli v vas Lokve. Tam so se zadržali nekaj dni pri kmetu Bračunu, ki je bil kasneje ustreljen kot talec. Tu so se pridružili Jovo Vizovišek in Roman Kornher iz Brestanice ter Jože Omerzu s Senovega in se združili z ostalimi tovariši že ustanovljene brežiške čete. 26. novembra 1941 se je ta, prva brežiška četa preselila iz Lokve v Gorjane pri Podsredi. Na kleti vinogradnika aktivista Jožeta Kuneja si je izbrala domovanje. Tov. Kunej jo je oskrboval s potrebno hrano. Njen namen je prvotno bil od tukaj napadati kraje, od koder je okupator izseljeval naš živelj ter tako pripravil prostor kočevskemu „herrenvolku“.

Najbližji sosed vinskega hrama pa jih je opazil in se jih ustrašil. To je nič hudega misleč povedal svojim sosedom. Toda izdajalec Grzina je napisal listek in poslal po neki deklici sporočilo na občino v Podsredo, da se na Kunejevem hramu skrivajo najbrž partizani. Zupan Štofekar poročila ni vzel za resno. Ko je to slišal njegov namestnik Jercej, je takoj poklical nemško policijo v Kozjem.

Bilo je 28. novembra 1941. Dan je bil zavij v gosto megljo. Policija se

je pripeljala s tremi tovornimi avtomobili prav na dvorišče posestnika in aktivista Jožeta Kuneja. V tem času so bili v hiši pri Kunejevih Dušan Kveder, Rudi Janhuba in Mirko Zener. (Slednji je bil kot talec ustreljen v Zagorju.) Skrili so se in se po srečnem naključju rešili.

Nemška policija je izkoristila gosto megljo, se napotila okrog 7. ure zvečer v streljih proti vinskemu hramu, ki stoji na nasprotnem hribu Kunejeve domačije, ter ga obkolila od vseh strani. Pot jim je kazal izdajalec Jercej. Na hramu v podstrešju so v senu bili zbrani pri počitku mladi partizani, le eden je stal na straži. Toda policisti z izdajalcem na čelu so prišli v temi in megli tako tiho, da jih stražar ni mogel več opozoriti. Okrog hrama so policisti napravili obroč. Na beg ni bilo več misliti. Rafali so padali od vseh strani. Zaradi večkratne nemške premoči je bila četa po nadčloveški, junaki borbi, ko ji je pošla vsa municija, poražena. V boju so padli: Draško Hlebec iz Brestanice, Marjan Cerjak iz Brežic, Ivan Milavec iz Brezine pri Brežicah in Milan Kovačič iz Kriške vasi. Ujeti so bili: Jožko Hlebec, Jovo Vizovišek, Franci Sinkovič, Roman Kornher (vsi iz Brestanice), Jože Omerzu s Senovega, Srečko Cerjak iz Brežic, Srečko Smrekar s Cateža, Albin in Marjan Milavec iz Brezine pri Brežicah ter Jože Savrič iz iz Vel. Obreža. Ujete so povezali med sabo z žico ter jih vodili v Kozje. Celo pot so jih močno pretepli. Mrtve so naložili na voz in jih peljali na kozjanski pokopališče.

Ujeti tovariši so morali na kozjanskem pokopališču pokopati vse štiri svoje padle tovariše. Od tu je Hlebcov Jožko poslal svojemu osivelemu očetu v Brestanico listek s poročilom: „Tu v Kozjem moram pokopati brata Draška, kdo in kje bo pokopal mene, ne vem... Tvoj

Jožko.“ Vseh deset je gestapo odpeljal v Maribor, kjer so bili strašno mučeni in 27. decembra 1941 ustreljeni. Trupla so odpeljali v Gradec in jih upepelili.

V TEM VINSKEM HRAMU. „Beli, prebeli so črešnje cvetovi, temni, pretemni so prvoborcev grobovi...“ Tako piše na spominski plošči na vinskem hramu Jožeta Kuneja v Gorjanah pri Podsredi, kjer je bila izdana komaj nastala Brežiška četa.

MLADI V KULTURNEM DRUŠTVU – Na osnovni šoli „Katja Rupena“ v Novem mestu so ustanovili kulturno društvo Mladost, ki združuje več krožkov, od filmskega, literarnega, novinarskega, dramskega, folklornega, likovnega in lutkovnega do skupine z orffovim instrumentarjem in zbora. Na sliki: ustanovni zbor

Jože Žalik

Priznanje, ki vrača zaupanje

Tito odlikoval železničarja Jožeta Žalika

Jože Žalik, vlakovni voznik, ki je 3. januarja letošnje prečil železniško nesrečo v Zagorju, je minuli petek odlikovanje red zaslužnih delavcev, s katerim ga je odlikoval predsednik Tito.

Žalik je tistega dne ob svoji z veliko prispebnostjo in odgovornost ter nenazadnje požrtvovalnim ukrepanjem, ki je bil zavržen preden je zaslužni voznik, ki je zaslužni voznik pri postaji Zagorje, odlikovanega mosta. Odlikovanje je Žaliku izročil Ljivi Jankovič, predsednik republiškega železničarstva, ki je za ta zasluge za prometa in zvečer poudaril, da ravnanje železničarja iz Zagorja kaže, da železniški delavci z vestno požrtvovalnim delom preprečujejo marsikatero nesrečo. To znanje je še zlasti dragoceno obdobju, ko so hude nesreče so se zgodile v zadnjih letih lanskega leta na naših železnicah, pri marsikom vzbujajo zaupanje v delo naših železnic.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi našega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

ANGELA BABIČA

iz Šalke vasi pri Kočevju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje, pomoč in sočustvovanje z nami. Posebna zahvala pevskega zboroma Hinje in Svoboda iz Kočevja za petje ob slovesu, Krajevni skupnosti Rudnik s sodelavci, sindikatu Melamina, Tekstilane in prometne sekcije Novo mesto za podarjene vence in župniku za lepo opravljeni obred. Najlepša hvala tudi vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: žena Štefka, sinova Alč in Štefan, hčerka Nada, vnukinja Magdica, sestre Milka, Cilka, Nežka in Anica.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, starega očeta in brata

JOSIPA ŠTEFANA

upokojenca iz Kota pri Semicu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje. Posebna hvala zdravnikom in osebju internega oddelka novomeške bolnišnice, dr. Kohnu iz Semic, gasilskemu društvu Kot-Brezje za spremstvo, govornikom za poslovične besede, pevcem „Dušana Jereba“ ter župniku in pevkam za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Kristina, sin Ivo in hčerke Jožica, Cirila in Metoda z družinami ter drugi sorodniki

V SPOMIN

27. januarja mineva žalostno leto žalostnih dni odkar me je mnogo prežgodaj zapustil dragi mož

VINCENC VOUK - CENE

iz Leskovca pri Krškem

Teško je sprijazniti se, da te ni več, da si za vedno zapustil svoj dom in mene. Bolečine in samota v žalosti so postali moji stalni spremljevalci.

Žalujoci: žena Marija Vouk-Mimi

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je zapustila naša ljubljena hčerka, sestra in botrica

IVANA JORDAN

roj. BENČINA

Vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, se najlepše zahvaljujemo. Posebna hvala kolektivu ITAS in vsem dobrim sosedom.

Žalujoci: mama, brat Franci in Mici z družino in drugo sorodstvo

Livold, Straža

V SPOMIN

2. januarja je minilo žalostno leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš ljubi mož in ata

JOŽE MIKEC

Vrh nad Mokronogom 3

Ostal je tvoj dom, ki si ga tako ljubil, ostali smo mi, tvoji dragi. Tvoj duh živi v naših srcih, bolečina, žalost in samota to so priče, tebe pa ni. Črna zemlja, sveče in naše solze pokrivajo zdaj tvoj poslednji dom. Vsem, ki se ga spominjate, prisrčna hvala.

Žalujoci: žena Pepca, sin Jože, hčerke Brigita, Meri in Vida z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni smrti dragega moža, očeta in starega očeta

FRANCA VRHOVŠKA

iz Malega Mraševega 6

se iskreno zahvaljujemo vsem za darovane vence in cvetje, za izrečeno sožalje, prav tako tudi sosedom, sorodnikom in znancem za pomoč, pevcem, gasilskemu društvu Malo Mraševo ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena, otroci in vnuki

ZAHVALA

Ob nepričakovani in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

IVANA VOVKA

aktivista NOV in upokojenca iz Hrastovice 14 pri Mokronogu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom za izraze sožalja, darovane vence in cvetje, za čustvovanje z nami in kakršnokoli pomoč. Posebno se zahvaljujemo pevcem, godbi, gasilcem in govornikom za lepo opravljeni obred. Vsem, ki ste pokojnika spremili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala.

Vsi njegovi!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, strica in brata

RUDOLFA BRADAČA

iz Soteske

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje in izrečeno sožalje. Posebna hvala dr. Živkoviču za lajšanje bolečin v času bolezni, župniku za opravljeni obred in poslovične besede, Društvu upokojenecv Straža, KPD Zarja-Soteska in vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Soteska, Loška vas, Podhosta, Straža, Maribor

ZAHVALA

Ob boleči in prerani smrti naše ljube sestre in tete

FRANČIŠKE VRŠČAJ

iz Kronovega

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem za pomoč, podarjeno cvetje in izrečeno sožalje. Iskrena hvala tudi kaplanu iz Otočca in kaplanu iz Sentjerneja. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Žalujoci: sestra Pepca z družino, Brulčevi in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage

TINKE PRUS

iz Metlike

se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili do groba, ji poklonili cvetje in sočustvovali z nami. Lepa hvala vsem v Domu upokojenecv, ki ste bili dobri z njo, posebej še Stanki Mandelje. Zahvaljujemo se sodelavkama iz NOB Anici Ivec in Regini Fir za poslovične besede ter vsem nekdanjim sodelavkam iz šiviljske zadruge.

Brat Todi in sorodniki

V SPOMIN

31. januarja 1977 bo minilo leto dni, odkar nas je v 67. letu zapustil dragi mož, ata, brat, stric in stari ata

FRANC ŠILER

iz Prečne 20

V naših srcih je še vedno neutulajljiva bolečina. Hvala vsem, ki se ga še vedno spominjate in obiskujete njegov grob.

Vsi njegovi!

V SPOMIN

Dne 2. februarja 1977 bo minilo žalostno leto dni, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

JANEZ GESTELJ

iz Kraljev 4

Zelo pust in prazen je naš dom, ker tebe ni več med nami. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki se ga še vedno spominjate in prinašate cvetje na njegov prerani grob.

Žalujoci: žena Amalija, sinova Adolf in Janez z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi sina

IVANA MRVIČA

iz Žabje vasi 21

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu podarili cvetje. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in duhovščini za opravljeni obred.

Žalujoci: mama in oče

ZAHVALA

V globoki in nenadomestljivi žalosti sporočamo, da nas je v 16. pomladnem cvetju nenadoma zapustila naša ljuba hčerka, sestra in nečakinja

NEVENKA GABRON

iz Otočca

Iskreno se zahvaljujemo za podarjene vence in šopke ter kakršnokoli pomoč, ki ste nam jo nudili v teh težkih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom, prijateljem, znancem, tov. zdravil „Krka“, učencem in učiteljem osnovne šole Otočec, skupnosti učencev in učiteljskemu zboru tehnične šole za kemijo in metalurgijo v Ljubljani, duhovniku za lepo opravljeni obred, in vsem, ki ste na kakršenkoli način sočustvovali z nami in nam nudili pomoč.

Neutulajljivi: očka, mamica, bratec Zvonko, mama in babica.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

JOŽETA NOVAKA

se iskreno zahvaljujemo osebju pljučnega oddelka bolnišnice v Novem mestu, vsem, ki so kakorkoli počastili njegov spomin in ga pospremili na poslednji poti. Hvala OZZK in ZB Črnomelj, govornikom, ženskemu pevskega zboru, godbi na pihala, vsem delovnim organizacijam in posameznikom za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ter vsem za nesebično pomoč.

V imenu vsega sorodstva žena Marija

Črnomelj, januarja 1977

ZAHVALA

Po dolgi bolezni nas je v 72. letu starosti za vedno zapustil naš mož, oče, brat in stric

FRANC KRNC

iz Sel pri Zburah

Iskreno se zahvaljujemo zdravniškemu osebju pljučnega oddelka bolnišnice Novo mesto, dr. Zoriču za lajšanje bolečin, tovarni Industrije obutve Novo mesto in kolektivu čevljarke delavnice Šmarjeta za podarjena vence ter vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem za pomoč v težkih trenutkih. Posebna zahvala častiti sestri Bolemiri ter kaplanu za opravljeni obred in vsem, ki ste mu darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Marija, hčerka Fani z družino, sestra in drugo sorodstvo

Šmarjeta, 17. januarja 1977

TEDENSKI LEDAR

Četrtek, 27. januarja - Janez Petek, 28. januarja - Manfred Sobota, 29. januarja - France Nedelja, 30. januarja - Martina Ponedeljek, 31. januarja - Vanja Torek, 1. februarja - Nace Sreda, 2. februarja - Ljuba Četrtek, 3. februarja - Blaž

LUNINE MENE
27. januarja ob 06.11 uri - prvi krajec

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

GOSTILNA KOŠAK išče sposobno in pošteno natakarico. Nastop službe takoj.
NATAKARICO ALI DEKLE, ki ima veselje do střebe v gostilni, stalno zaposlim. Službo lahko nastopi takoj. Hrana in stanovanje preskrbljena, plača po dogovoru. Stojan Potočnik, gostilna Kropa 2, 64245 Kropa na Gorenjskem.

STANOVANJA

ODDAM sobo s centralnim ogrevanjem in kopalnico ženski do 45 let za popoldansko pomoč v gospodinjstvu. Zdravko Jerič, Narpelj 14, Krško.
SAMSKEMU oddam opremljeno sobo. Naslov v upravi lista (184/77)
ŽENSKI V KRŠKEM (Grič) oddam sobo za 30-urno mesečno varstvo dveh otrok. Naslov v upravi lista (188/77).
ODDAM sobo s centralnim gretjem dijakinji. Naslov v upravi lista (190/77).
ODDAM stanovanje (garsonjero) na Ragovski. Naslov v upravi lista (214/77).
MIRNIM dijakinjam oddam sobo. Naslov v upravi lista (222/77).
ODDAM sobo dekletu. Rimska 13, Trebnje.

Motorna vozila

PRODAM zastavo 750, letnik 1972-december. Naslov v upravi lista (187/77).
PRODAM AMI 8, letnik 1971, Frantar, Brezovica 5, Smarješke Toplice.
PRODAM traktor Zetor (25 KM) s kosilnico. Naslov v upravi lista (191/77).
PRODAM osebni avto 125 P, letnik 1976, prevoženih 11000 km, registriran do 5. novembra 1977. Informacije po telefonu 22-981 popoldne.
PRODAM PRINCA 1000, letnik, 1971, ali zamenjam za fiat 750, letnik 1973. Brod 31, Novo mesto.
PRODAM traktor Kormick (25 KM) s kosilnico in hidravliko. Franc Ferkanec, Kraj Gornji 29, Dubrava (oddaljeno 5 km od Dobove).
PRODAM traktor Eicher (25 KM) s kosilnico in hidravliko. Niko Obrč, Osrečje 29, Skočjan.
UGODNO prodam grablje Maraton za BCS kosilnico. Anton Vajs, Svibnik 16, 68340 Crnomelj.
VEČJO KOLIČINO SENA, vskladiščnega na Volčjem 29 pri Sromljah, prodam. Vprašati na naslov: Adolf Dolenc, Ul. gorenjskega odreda 6, Kranj.
PRODAM malo rabljen kavč in omaro. Drago Foršček, Adamičeva 34, Novo mesto.
PRODAM enoosno traktorsko prikolico nosilnosti 2 tona, gumi voz in kravo po teletu, ki zna voziti. Jablan 10, Mima peč.
PRODAM motorno žago Jobi, gnojnično črpalko na električni motor, priklopnik za Zetor 25-35, motorno škroplilnico in kombinirano peč za kopalnico. Anton Retelj, Vel. Bučna vas 4, Novo mesto.
PO ZELO NIZKI ceni prodam nov premični štedilnik na drva in rabljen električni štedilnik. Crnomelj, Semiška 2.
PRODAM dvovrzadni plug Pasquali ter rdeče in belo vino. Jože Strucelj, Talčji vrh 3, Crnomelj.
PASARO JADRNICO s kabino, s tremi ležišči in vso dodatno opremo prodam za 50.000 din ali zamenjam za kredit. Naslov v upravi lista.

KINIO

CRNOMELJ; 30. 1. ameriški barvni film Kaliber 20 za specialista.
KRŠKO; 29. in 30. 1. ameriški film Slamnati psi. 2. 2. francoski film Razsodba.
NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 28. do 31. 1. italijanski barvni film Zadnji dnevi Pompejev.
RIBNICA; 29. in 30. 1. angleški barvni film Poslednji Hitlerjevi dnevi.
SEVNICA; 29. in 30. 1. ameriški film Črnobrada pošast. 2. 2. angleški film Dvojčice zla.
TREBKJE; 29. in 30. 1. ameriški barvni akcijski film Schaft v Afriki.

KUPIM

KUPIM rabljen enofazni betonski mešalnik. Vlado Juršič, Dol. Straža 8.

POSEST

DO SMRTI dam v najem ali prodam po zelo nizki ceni starejšo hišo še v dobrem stanju. Prednost ima samo miren upokojen zakonski par brez otrok, (ker je primerno za dve osebi) ali pa samske ženske. Ponudbe pod „ZELIM MIR“.
PRODAM vinograd v Straški gori. Oglasite se v Vavti vasi 10, Straža.
PRODAM vinograd (približno 10 arov) v Vinjem vrhu pri Beli cerkvi. Dostop z vsakim avtomobilom, starejše trte na žici, možna strojna obdelava. Polde Tomšič, Zaloke, Raka. Vprašate lahko dopoldne na telefon 85-349.
PRODAM parcelo z majhnim gozdičkom, primerno za vinograd ali vikend, v bližini Starega grada. Naslov v upravi lista (212/77).
PRODAM VINOGRAD v izmeri 12 arov - Blatno, gradbeni okoliš za vikend, dovoz z vsakim motornim vozilom, voda, elektrika poleg. Naslov v upravi lista (240/77).
PRODAM VINOGRAD z zidanico na Dvoru, klet, dva stanovanjska prostora ali oddam v najem. Ponudbe pod „Takoj“.
PRODAM hišo z vrtom. Volčičeva 14, Novo mesto.
UGODNO prodam stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopljem ter 40 ari zemlje v okolici Brežic. Naslov v upravi lista (229/77).
PRODAM vinograd 12 km od Novega mesta, dostop z avtomobili, voda in clektrika v bližini. Zeló ugodna cena. Naslov v upravi lista ali telefon št. 23-426 (252/77).
V SOBENJI VASI prodam 11.680 m² gozda. Cena 12.000 din, 4 km od Čateških Toplic. Račnik, Vodovodna 65/a, Ljubljana.
V NAJEM vzamem v bližini Novega mesta skromno kmečko hišico - za nekaj let. Ponudbe z navedbo najemnine pošljite na Upravo Dolenjskega lista, Novo mesto, Glavni trg 3 pod „Bližina gozda“.

RAZNO

ODDAM garažo v bloku na Ragovski. Informacije na telefon 23-933 v ponedeljek, 31. januarja 1977, od 13. do 18. ure.
POROČNI PRSTANI! - Ste v zadregi, kaj bi kupili za trajno darilo? Stopite k Otmarju Zidariču, zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!
PLETILJE! Iščem volno MOHER barva št. 14, vsaj 5 dkg. Ponudnice naj se zglasijo na naslov: Vladka Novina, Kristanova 3, Novo mesto, telefon 22-768.
TAKOJ sprejemno na kmetijo pridnega fanta od 15. leta dalje. Bodočnost zajamčena. Ponudbe pod „LEPI DOM“.

PREKLICI

ANTONIJA TRAMPUŽ iz Zadovnika 18, Leskovec, opozarjam Silvo Polšak iz Zadovnika 19, naj preneha z izzivanjem, obrekovanjem in obtožbami po vasi. V kolikor ne bo upoštevala opozorila, jo bom sodno preganjala.

OBVESTILA

RADIATOR boste brez truda in hitro očistili prahu. Prah združuje toploto, izgorovanje pa onesnažuje zrak v prostorih. Ščetko vam pošljemo po pošti, če nakažete 50 din. Obnavljamo tudi vse ščetke za loščilce in sesalce prahu. Izdelujemo vse ostale ščetke po vzorcu in črtežu. Naročniki Dolenjskega lista imajo 10% popusta. Ščetarstvo Armič, Tržaška 52, Ljubljana.
V MOKRONOGU 87 je odprta avtomehanična in avtokleparska delavnica. Cenjenim strankam se priporočam.

Svet delovne skupnosti osnovne šole GRM, Novo mesto, razglašja prosto delovno mesto
TAJNICE ŠOLE
s srednjo ekonomsko ali administrativno šolo. Zaželeno je nekaj let prakse.
Nastop dela takoj po dogovoru.

ČESTITKE

NADVSE dragim staršem atu in mami PERETOVIM iz Jurjevice ob 50-letnici poroke najlepše želje. Otroci Marija, Albina, France, Lojze, Viktor in 13 vnukov.
DRAGIMA očku in mami ALOJZU in JOZEFI POLJANEC iz Regrče vasi pri Novem mestu iskreno čestitajo za njun srebrni jubilej ter jima želijo še mnogo srečnih skupnih let hčerki Slavi in Majda, zeta Jože in Rudi. Vnučka Matjažek in Gorazd pa jima pošiljata 25 poljubčkov. Čestitka velja tudi sestri Marjetki za 16. rojstni dan. Bratu Jožetu, ki služi vojaški rok v Prištini, lep pozdrav in na skorajšnje svidenje!

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je nepričakovano in za vedno zapustil naš dobi in nepozabni oče, stari oče in stric

IVAN PAPEŽ
s Potovega vrha 8
borec za severno mejo
v letih 1918-1919

Iskreno se zahvaljujemo zdravniškemu in strežnemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice, sorodnikom, sosedom, posebno Urbanovim, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli nudili pomoč, sind. org. AMZS Otočec, tovarni Labod, Novoteks in VPD Radeče za podarjene vence. Hvala duhovniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat hvala.

Žaljujoči: hčerki Marija z možem in Anica z družino, sinovi Stanko z družino, Ivan z družino in Viktor z družino, France in Miha, 13 vnukov in pravnukinja Jasna
Potov vrh, Ratež, Radeče, Novo mesto, Male Brusnice, Daljni vrh

Ob nepričakovani smrti našega moža, očeta in starega očeta

STANETA PEKAREKA
iz Jurne vasi
roj. 18. julija 1928

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, znancem in sorodnikom za vsestransko pomoč in vence. Posebno se zahvaljujemo ZRVS Stopiče, ŽTP Novo mesto, Osnovni šoli Podgrad, modni konfekciji Krim za podarjene vence, tovarišu Hrenu za lepe besede in tovarišu Klobučarju za prapor. Lepa hvala tudi Francu Hočevarju. Iskreno se zahvaljujemo gospodu Lapu za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaljujoči: žena Angela, hčerka Joža z družino, sin Mirko z družino in Lado

V 75. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dobi mož, oče, stari oče, praded, stric in tast

ALOJZ PETERLIN
iz Klenovika 28

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika pospremili na zadnji poti.

Žaljujoči: žena Micka, sinovi Tone, Stane, Jože in hčerka Milka z družinami, vnuki, pravnuki ter drugo sorodstvo.

V 84. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta in tašča

NEŽA KOPAR
roj. Gabrijel iz Kriza

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vsem tistim, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, ji darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalja. Hvala tudi vsem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot, enako hvala tudi kaplanu za opravljeni obred. Prav vsem, še enkrat prisrčna hvala!

Žaljujoči: vsi njeni

ZAHVALA in V SPOMIN

11. novembra 1976 je v starosti 86 let zatisnil trudne oči naš dragi, nepozabni tata, dedek in pradedek

JURIJ POŽEK

JURKOV
iz Gorenjcev pri Adlešičih

Hvala vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti, posebno govorniku komu tov. Požeku in Cvitkoviču za tople besede slovesa, pevcem in vsem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih. Hkrati poteka 1 leto, odkar smo izgubili našo mamicco

MAGDALENO POŽEK

Zapustila nas je nenadoma, skromna in tiha, kot je bila. Težko jo prebolevamo, tata je ni mogel preboleti. Zelja, da počivata skupaj, se jima je izpolnila. Hvala vsem, ki se ju spominjate s spoštovanjem.

Vsi njeni

Gorenjci, dne 21. januarja 1977

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše dobre žene, mame, stare mame, sestri in tete

MARIJE PEZDIRC

roj. Rom iz Jelševnika pri Črnomlju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za pomoč, izraze sožalja in tolažilne besede. Posebna hvala za vence tovarni Belt, Osnovni šoli Vinica, Počitniškemu domu Bled in vsem sorodnikom. Hvala tudi godbi na pihala iz Črnomlja, in župniku za opravljeni obred.

Žaljujoči: mož Lojze, sin Slavko z družino, hčerki Malči in Danica z družino in brat Jože z družino ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage mame, sestri in tete

MARIJE RAJER

z Vinjega vrha

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom za nesebično pomoč, župniku za opravljeni obred in prisrčna hvala kolektivu in sodelavcem Industrije obutve za podarjena venca in izrečeno sožalje.

Žaljujoči: sinova Franjo in Rajko, hčerka Minka, sestra Pepca, vnuki in vnukinje ter drugo sorodstvo.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Casopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.
UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ivan Zoran (namestnik glavnega in odgovornega urednika), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Jožica Teppy in Alfred Zeleznik. Oblikovalec Priloge Peter Simič.
IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 5 din - Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva naprej - Za inozemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 DM (oz. ustreznega druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9
OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 89 din, 1 cm na določeni strani 119 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 178 din. Vsak mali oglas do 10 besed 39 din, vsaka nadaljnja beseda 3 din. Vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 8 od 15. 10. 1976. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.
TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu, Ulica 52100-601-10558 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Ulica talcev 2, p.p. 33, telefon: (068) 23-606 - Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p.p. 33, telefon: (068) 23-611. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Casopisni stavki, filmi in prelomi: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in žisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00 in 24.00. Nočni program od 0.05 do 5.00 (razen ob točkah); pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

CETRTEK, 27. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Za šolarje. 9.35 Zborovska glasba predelke in polpredelke dobe. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Uganite, pa vam zagramo po želji. 12.10 Zvoki znanih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Janez Verbič: Gospodarnost govedorej se začne pri zreji telet. 12.40 Od vasi do vasi. 14.40 Enajsta šola. 16.00 „Vrtljak“. 18.05 Iz domačega opernega arhiva. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansambлом Atija Sosa. 20.00 Cetrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Lepe melodije. 22.20 Stara in nova glasba. 23.05 Literarni nočno. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

PETEK, 28. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Za šolarje. 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Po Taljinih poteh. 12.10 Revija orkestrrov in solistov. 12.30

Kmetijski nasveti - Nada Rihtaršič: Ekonomičnost v poljedelski proizvodnji. 12.40 Pihalne godbe vam igrajo. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Glasbena pravljica. 14.18 Naši umetniki mladim poslušalcem. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Naš gost. 16.00 „Vrtljak“. 18.05 Mesta prijatelji. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansambлом bratov Avenik. 20.00 Stop pops 20.21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Literarni nočno. 23.15 Jazz pred polnočjo.

SOBOTA, 29. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tehnik. 9.35 Mladina poje. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Sedem dni na radiu. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Milan Hafner: Nasveti za nadaljnji razvoj pri zbiranju in odkupu mleka. 12.40 Veseli domači napevi. 14.05 Kaj vam glasba pripoveduje. 14.25 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.45 S knjižnega trga. 16.00 „Vrtljak“. 18.05 Gremo v kino. 18.45 Zabaval vas bo ansambel Andrej Arnel. 19.45 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ljubljanskim jazz ansambлом. 20.00 Radijski radar. 21.00 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 30. JANUARJA: 8.07 Veseli tabogan. 9.05 Se pomnite, tovariši... 10.05 Koncert iz naših krajev. 11.00 Pogovor s poslušalci. 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.05 Nedeljsko popoldne. 17.50 Zabavna radijska igra. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT. 23.05 Literarni nočno. 23.15 Plesna glasba za vas.

PONEDELJEK, 31. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.20 Pet minut za novo pesmico in pozdravi za mlade risarje. 9.40 Vedre melodije. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Za vsakogar nekaj. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti - Ludvik Kosi: Sami poskrbimo za medovito rastlinje. 12.30 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Kulturna kronika. 16.00 „Vrtljak“. 18.05 Iz tuje glasbene folklorne. 18.35 Zvočni signali. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansambлом Toneta Zagarja. 20.00 Kulturni globus. 20.10 Ko beseda in glasba ustvarjata teater. 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Literarni nočno. 23.15 Za ljubitelje jazz.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 15. do 23. januarja so v brežiški porodnišnici rodile: Tažica Kovačević iz Samobora - Mladena, Vesna Jelinčič iz Prigorja - Vedrana, Vida Javornik iz Brezovice - Nalko, Biserka Sokler iz Brezovice - Janez, Višnja Kolar iz Kraljevca - Gordana, Anita Hribar iz Dečnih sel - Denisa, Ljudmila Gorenc iz Čauka iz Gorice - Roka, Metka Godlar iz Pečice - deklico, Vladka Prišel iz Velikega Obreža - Boštjana, Veronika Škul iz Buče vasi - Igorja, Ljudmila Cerin iz Lenarta - deklico, Marija Cerjak iz Dečnih sel - Anita, Anastazija Beribak iz Bedra - Anita, Bahta Unetič iz Cerkelj - dečka, Ana Kantušar - iz Dolenjeve občine - Romana, Nevenka Santanamo - iz Rakovice - Josipa. - CESTITAMO!

UMRLI SO:

Pretekli teden je v brežiški bolnišnici umrl: Jože Šavrič, upokojenec iz Bukovca, star 82 let.

Josip Jurčič med dvema stoloma

Enkrat ji je razlagal, kaj je „ideja“, lovil prine izraze od tu in od tam, prav razumljivo in temeljito. Ali na koncu je videl, da ga je bolj nevolje pokazal, a domišljal se je pregovora: če bode gospoška prijateljica, to se mu je kmalu ljubilo. Da Tončka v izobraženju ne bode dosegla gotovo zdelo, a domišljal se je pregovora: če bode gospoška prijateljica, to se mu je kmalu ljubilo. Da Tončka v izobraženju ne bode dosegla gotovo zdelo, a domišljal se je pregovora: če bode gospoška prijateljica, to se mu je kmalu ljubilo. Da Tončka v izobraženju ne bode dosegla gotovo zdelo, a domišljal se je pregovora: če bode gospoška prijateljica, to se mu je kmalu ljubilo.

XIV

Pridan je bil Nikolaju povedal, da je z očetom govoril zaradi ženitve, pa da ni bil priden.

Stari pa sinu o tem več tednov ni nič omenil, kar je bilo temu najljubše, ker ni si mogel maliti, kako bosta s trdim očetom o takih mehkih rečeh govorila. Kmalu je videl.

Sedela sta po večerji še vkup. „Tako, ti se ženiš, pravijo,“ začne stari. Nikolaj zardi, a nič ne odgovori. „Mudi se ti res!“ Zopet molk, ker sin ne odgovarja, misleč: to naj le sric naredi z očetom. „Zato ker si star in se ti je treba bati, da bi skoraj nobene ne dobil!“ nadaljuje stari čez nekaj časa. Zopet molk. „I, kaj vendar misliš?“ Nekaka jeza poprime sina, da vstane in reče: „Če menite, da se naj ne, ne bomem se in konec je, jaz nisem silil.“ Hoče oditi. „Počakaj! Kaj ne moreš malo posedeti? Naspal se boš že! Budi te nihče. Zamudiš nič, kaj ne bi počakal?“ Nikolaj sede. Zopet oba molčita. Stari bobna po mizi ter primajuje s sivo glaso, sin na sveči dolgo prižiga cigaro. „Ali si bil kaj v malinu?“ „Nič danes.“ „Dolenji tečaj so nekaj pokvarjeni. Treba bode popravlja. Hlapci so zanikrni, da ti povem. Človek bi jim imel zmerom za hrbotom stati. Jaz pak ne morem povsod biti. Nisem bog. Če češ, pa imej malin, nu, pa se potlej ženi nanj ali kar hočeš. Nekaj denarja ti bom že dal, da bodeš nov jez delal, če misliš, kakor si oni dan dejal. Vendar vem, da ne boš kdo ve kaj opravil. Vsega gospodarstva ti pa ne dam, ne. Dokler bode mezinec gibal, sadil in sejal, jedel in pil bom, kar bom jaz hotel. Le tiho bodi. Jutri pojdeš z menoj k doktorju, da ti bode naredil pisanje do gosposke, da dobiš leta. Zdaj še nisi štiriindvajset let star. Potlej se pa ženi, kamor češ. Dekletce je res še premlado. In ti bi lahko čakal. A nečem, da bi rekel: branil mi je. Ti bodeš živel z njo, ne jaz. Kakor si postiljaš, tako boš ležal.“ Preden je osupnjeni Nikolaj mogel na to nepričakovano očetovo izjavo kaj odgovarjati, bil je stari čez kapo z mize vzel in razkoračeno stopaje iz izbe odšel.

To je bil najdaljši govor, ki ga je Nikolaj kdaj od svojega očeta slišal. Močno se je bal z očetom o tej stvari govoriti, a glej, kako naglo in nepričakovano se je kar samo ob sebi vse naredilo! Nikolaj bi bil mogel in moral od veselja poskočiti. Vendar tega ni storil. Oč sedel je mirno za mizo, le vroče mu je bilo v glavo. Kako ne bi! Ker mu vse tako naglo, tako - srečno gre. Kdo bi si bil pred pol letom mislil, da bode danes že ženin in sam svoj gospodar na velikem malinu svojega očeta? Cigara, na mizo položena, je bila ugasnila, tako dolgo je premišljal. Nazadnje mu pride na misel, da je vendar to, kar mu je oče rekel, tako imenitno in novo, da mora Tončka še danes zvedeti. A do jutri tudi lahko počaka. Ne! Spodobi se, da ji še nocoj gre poročat... S to mislijo vstane in odide z doma. Krasno mu je luna svetila za stezo skozi vrt proti sosedovim, kjer je deklico še našel na nogah in pri večernem delu, ko je skrivnostno na oknice potrkal, kakor da bi mu bilo res treba tihotapno in skrivno z njo govoriti. Ko ji je kratko povedal očetovo privoljenje, zardela je ona sremežljivo, potem pa izpraševala, hotoč vedeti prav vsako očetovo besedo. On ji je ponovil očetovo govorjenje, dasi morda ne tako natanko kakor mi, vendar po večjem zvesto. Vpraša ga po kratkem premolku na pol tiho: „Meniš li ti, da me bodo tvoj oče radi imeli?“ „Zakaj to vprašaš?“ „No, reci, kaj meniš?“ „Moj oče nimajo nikogar radi, ni mene ne, ki sem jim sin; čuden človek so,“ odgovori on. „Ali pa morda nisi ti sam kriv? Ne znaš morda z njimi govoriti?“ „Nisem kriv,“ odgovori on nekako nevoljen. „Vidiš, kako hitro so ti dovolili; še preden si jih prosil: to je znamenje, da te radi imajo. Le čakaj! Jaz jim bom tako lepo stregla, da me bodo morali radi imeti, tudi tvoj oče,“ reče ona.

„Ni li dosti, da te imam jaz?“ „Ne.“ „A mora biti!“ Ona ga skoro preplašeno pogleda. On jo prime za glavico in jo poljubi, želeč ji lahko noč. „Ali si hud?“ „Ne. A ti ne smeš že zdaj tako določno proti meni postavljati se. Glej, ljubica moja mala, kaj bode še kasneje iz tebe, ko bodeš moja žena, če mi že zdaj zanikavaš.“ Ona zmaže z glavo, a odgovoriti ne more. Tiha, nevidena, zatrta solzica ji orosi oko.

XV

Gospod pristav Kralj je bil dobil od svoje službe odpust in je prišel k ženi in svakinji na kmete. Z Nikolajem je bil nekoliko že prej znan, a bolj se je seznanil zdaj, na kar je bil tem bolj prisiljen, ker moškega omikanega društva tu ni bilo na izbiranje. Nekega popoldne sta v gošči na gori pod samotno smrekovo ležala, puške poleg sebe. Po brezuspešnem lovu sta svoj lovski obed končala in pila s seboj nošeno dobro kapljo. „Ženske so mi sinoči pripovedovale, da se že ženite, gospod Kolodej,“ začne pristav, sicer človek, ki je le potrebne in vsakdanje stvari z njim govoril. Nikolaju je beseda „že“ na neljubo uho udarila, zato je kratko odrezal se z „da!“ Gospod Kralj dne komolec pod glavo, gleda proti nebu in reče z nekim nezno vsljivim glasom: „Vi ste zdaj strašno zaljubljeni, strašno!“ Nikelj je bil še premlado znan z njim, drugače bi mu bil ostro odgovoril, a tu je rajši molčal. Hitro pristav pokonci skoči, odklene svoj žepni nož in zareže v galdko smrekovo deblu velik križ, glasno se zasmeje in zopet leže. „Kaj se smejete?“ vpraša Nikolaj. „Vidite križ, ki sem ga v smrekovo zarezal?“ „In kaj s tem?“

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 13. do 19. januarja so v novomeški porodnišnici rodile: Jožica Jakše z Drske - Mateja, Ivanka Voglar iz Krškega - Vesno, Mira Hrovat iz Gornje Brezovice - Klaro, Anka Bukovec iz Bujarjev - Roberta, Krsta Trivunič iz Malega Lešča - Dragano, Alojzija Grm iz Lipnika - Brigito, Cirila Lužar iz Ivanje vasi - Miro, Nada Gojmerac iz Pravatine - Mirjano, Ana Murgelj iz Prečne - Boštjana in Melito, Liljana Turk z Mirne - Petro, Marta Makše iz Gornjega Globodola - Roberta, Marica Planinc iz Crnomlja - Gorana, Jožica Šuštaršič z Dvora - Karmen, Majda Šoško iz Slovenske vasi - Aleša, Jožica Brinc iz Metlike - Petro, Antonija Dajčman s Kala - Matejo, Marta Dolenšek iz Drage - Mihaela, Štefka Rajer iz Velikih Brusnic - Boštjana, Jožica Kovačič iz Smolenje vasi - Nastjo, Marija Bukovec iz Vavpče vasi - Rudija, Darja Murgelj iz Dolenje vasi - Roberta, Bernarda Bartolj iz Sentjerneja - Barbaro, Rozalija Balc iz Sentjanja - Gorazda, Cvetka Pasar iz Žužemberka - deklico in dečka, Marjana Dežman iz Družinske vasi - deklico, Marija Štamcar iz Zgornjih Mladetič - dečka, Tina Tušek iz Loga - deklico, Anica Kambič iz Gradnika - Marka in Jožica Košmr iz Potovega vrha - Vesno. - CESTITAMO!

Obveščen Dolenjec here DOLENJSKI LIST

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

V torek, 18. januarja, so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Janko Dobavičnik, Matija Gazdova, Ivan Ašič, Majda Vidrih, Alojz Zoran, Ciril Progar, Marjan Canželj, Marija Žagar, Martin Jeršin, Srečko Srčič, Zdenka Lužar, Jože Kos in Fani Gorenc, člani Novotek, Novo mesto; Silvester Novak, Jože Pakar, Marija Kresc, Milena Novina, Slavko Vidmar, Franc Božič, Slavko Hočevar, Zvone Pungartnik, Jože Zakrajšek in Janez Ponikvar, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Jože Gnidovec, Jože Špelko, Anton Drašler, Milena Drašler in Slavko Fink, člani Novotek, Straža; Roman Falešnik, član Novotek, Novo mesto; Miroslav Ajdišek in Stane Cvelbar, člani IMV Novo mesto; Marjan Kovačič, Milan Mar in Lado Urbančič, člani Ele, Novo mesto; Franc Avguštin in Jože Gorenc, člana Vojne pošte Novo mesto; Janez Kobetič, član Iskre, Semič; Vlasta Teropič, Slavka Kos, Marija Zupančič, Terezija Svajger, Bernardka Grubar, Marija Novak, Pavla Zabkar, Anka Vodopivec, Doroteja Serne in Antonija Kralj, dijakinje Zdravstvene šole, Novo mesto; Stefan Cerneč, član Novograda, Novo mesto; Pavel Golob, član Zavarovalnice Sava, Novo mesto; Alojz Zabkar, član Iskre, Sentjerne; Tončka Sinkovec, članica Splošne bolnice, Novo mesto; Cveto Cebron, upokojenec iz Meniške vasi; Jože Murn, član GO Podturn; Bojan Mrhar, član Iskre, Novo mesto; Marija Fink, Dušan Zibert, Jože Cvelbar in Slavka Turk, člani Laboda, Novo mesto; Matija Počrvina, član Dominvesta, Novo mesto; Jože Šeremet, član Iskre, Novo mesto.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 28. JANUARJA: 10.00 TV v šoli (Bg) - 12.10 TV v šoli: Matematika, Ribiči in Urka (do 12.50) (Zg) - 17.10 Križem kražem (Lj) - 17.25 Morda vas zanima: Gledališče in tenis (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Jugoslovanska folklor (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Narodni parki, barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Tedenski notranjpolitični komentar (Lj) - 20.00 Propagandna oddaja (Lj) - 20.05 J. Broszkiewicz: Kopernik, barvna nadaljevanka (Lj) - 20.55 Ulice San Franciscas - serijski barvni film (Lj) - 21.45 TV dnevnik (Lj) - 22.00 Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju, barvni posnetek tekmovanja plesnih parov (Lj)

SOBOTA, 29. JANUARJA: 8.00 Mala čebolica, barvna oddaja (Lj) - 8.15 Violinski ključ (Lj) - 8.30 Jole, Jole, barvna nadaljevanka TV Titograd (Lj) - 9.00 Zverinice iz Režije (Lj) - 9.20 Skrivnosti globin - serijski barvni film (Lj) - 9.45 Psihologija dela: Fluktuacija delavcev (Lj) - 10.05 Razeledi: Zdravnik splošne medicine (Lj) - 10.40 Družošče - barvna oddaja iz cikla Cas, ki živi (Lj) - 11.15 J. Broszkiewicz: Kopernik, barvna nadaljevanka (do 12.05) (Lj) - 16.10 Košarka Jugoplastika: Crvena zvezda, prenos v odmoru Propagandna oddaja (Zg) - 17.40 Mozaik (Lj) - 17.45 Obzornik (Lj) - 18.00 Risanka (Lj) - 18.15 Mali Filip - barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski zunanjpolitični komentar (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 TV žehntnik (Lj) - 20.35 Propagandna oddaja (Lj) - 20.40 Helsinki: Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju - barvni prenos tekmovanja žensk (EVR-Lj) - 22.00 TV dnevnik (Lj) - 22.15 625 (Lj)

NEDELJA, 30. JANUARJA: 8.10 Poročila (Lj) - 8.15 Za nedeljsko dobro jutro: Revija mladinski pevskih zborov, barvna oddaja (Lj) - 8.50 625 (Lj) - 9.50 I. Silone: Vino in kruh, barvna nadaljevanka (Lj) - 10.35 Skozi puščavo in goščavo, mladinska barvna nadaljevanka (Lj) - 11.25 Mozaik (Lj) - 11.30 Kmetijska oddaja (Sa) - 12.30 Poročila (do 12.35) (Lj) - 12.50 Smuk za moške, posnetek iz Morsin (Lj) - 13.55 Helsinki: Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju - barvni prenos revije najboljših (EVR) - ... Križem kražem (Lj) - ... Morda vas zanima (Lj) - ... Okrogli svet (Lj) - ... Poročila (Lj) - 17.30 TV žehntnik (Lj) - 18.05 Dan, ko so se tresla tla - barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.50 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Užiška republika, barvna

nadaljevanka TV Beograd (Lj) - 20.55 Skopje - barvna oddaja iz cikla Mesta (Lj) - 21.25 TV dnevnik (Lj) - 21.40 Slovenska popevka '76 - glasbena oddaja (Lj) - 21.55 Športni pregled (Sa)

PONEDELJEK, 31. JANUARJA: 10.10 TV v šoli (Bgd) - 12.10 TV v šoli: Matematika, Ali ste vedeli (do 12.50) (Zgb) - 16.10 Smuk za moške - posnetek iz Morsin (Lj) - 17.10 Glasbeni ciciban: Studio „Vrtec“ (Lj) - 17.20 Skrivnosti globin - serijski barvni film (Lj) - 17.45 Obzornik (Lj) - 18.00 Prvih 365 dni v otrokovem življenju, barvna oddaja (Lj) - 18.25 Mozaik (Lj) - 18.30 Dogovorili smo se (Lj) - 18.45 Mladi za mlade (Sa) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Fran Skofič: Gospod s Preseka, predstava SLG Celje (Lj) - 21.20 Propagandna oddaja (Lj) - 21.25 Kulturne diagonale (Lj) - 21.55 Mozaik kratkega filma: Gozdarji (Lj) - 22.10 TV dnevnik (Lj)

TOREK, 1. FEBRUARJA: 8.00 TV v šoli: Razvoj delavskega gibanja, Naša obala, Zemeljska rotacija, Nemščina, TV vrtec (do 9.45) (Zg) - 9.55 Pohorje: Slalom za ženske - zlata lisica, barvni prenos (do 11.30) (Lj) - 11.55 Pohorje: Slalom za ženske - zlata lisica, barvni prenos (do 13.15) (Lj) - 14.00 TV v šoli - ponovitev (do 15.30) (Lj) - 16.05 Slalom za ženske - posnetek s Pohorja (Lj) - 17.05 Volk, petelin in botra lisica, barvna oddaja iz cikla Zverinice iz Režije (Lj) - 17.25 Pika Nogavička - serijski barvni film (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Glasbena oddaja (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Po sledih napredka - barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Diagonale (Lj) - 20.30 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 20.35 H. de Balzac: Bliže in beda kurtizan - barvna nadaljevanka (Lj) - 21.35 B. Bartok: II. godalni kvartet (Lj) - 22.05 TV dnevnik (Lj)

SREDA, 2. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli: Umetnostni muzej, Filmski jezik (do 9.00) (Zgb) - 10.55 Pohorje: Veleslalom za ženske - zlata lisica, barvni prenos (do 12.45) (Lj) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (do 15.00) (Zgb) - 16.30 Veleslalom za ženske - posnetek s Pohorja (Lj) - 17.15 Narodna: Mlada Breda (Lj) - 17.30 Etruščanski muzej - barvna oddaja iz cikla Italijanski muzeji (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Od zore do mraka: Slike z razstave (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Pogovori o glasbi: Glasba in revolucija (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Film tedna: Tuj sin (Lj) - 21.35 Propagandna oddaja (Lj) - 21.40 Včeraj, danes, jutri - O nasilju, barvna oddaja (Lj) - 22.35 TV dnevnik (Lj)

Jože Pečnik iz Novega mesta redi — reci in piši — 99 golobov pismonoš

Sredi januarja so se združili in ustanovili svoj klub pismonoš tudi dolenski golobarji. Res je, da se z gojenjem športnih in okrasnih golobov načrtno ukvarjata samo dva Novomeščana, zato pa je kar nad štirideset golobarjev na krško-brežiškem območju.

Prav gotovo ima največ zaslug za razvoj golobarstva in vzgoje golobov pismonoš Jože Pečnik, upravnik športne dvorane v Novem mestu.

„Veseli sem, da sem imel že kot fantič v svoji rojstni vasi na Čatežu ob Savi. Pred leti, ko sem se vrnil od vojakov, sem obudil otroške sanje in si na podstrešju stanovanjske hiše uredil golobje prebivališče,“ pravi in me povabi po prislonjenih lesenih lestvah v svoj svet, kjer je vse do potankosti urejeno tako, da ima vsak od devetindesetih golobov svoje mesto. Veliko prostih popoldanskih uric preživi sklonjen ter hrani in čisti svoje ljubljence. Pismonoša mora imeti za hitro premagovanje velikih razdalj mišična in močno pernatna krila, ozek rep ter živo in bistro oko. Vsak Pečnikov golob nosi obroček s številkami.

Sicer pa je z golobi največ dela pred tekmovalji. Pravi golobji „mehaničar“ je, ko pripravlja svoje športnike na dolgo pot. „Udeležil sem se že enajstih letov — pravzaprav so leteli moji golobi, jah pa sem jih s posebno uro čakal doma. Golobe so mi spustili iz Novega mesta, Beograda in tudi iz 744 km oddaljenega romunskega mesta so našli stre-

ho domače hiše. Med 204 golobi, ki so jih spustili iz Slavonskega Broda, sta bila kar dva moja prva doma. Le enkrat se je zgodilo, da moji golobi niso znali poleteti v Novo mesto: spustili so jih 1200 km daleč na obalah Črnega morja, med letom jih je verjetno zajelo neurje in jih prislilo, da so sedli na tuja tla. Upam, da jih bom še kdaj zagledal na slemenu domače hiše, kar se med golobarji ne bi prvič zgodilo. Tudi k nam večkrat zaidejo golobi s tujimi obročki. Obdržimo jih in jih križamo z našimi,“ pravi Pečnik in takoj pove, da drugje v svetu postopajo tako, da objavljajo številke golobjih pritepenecv, česar pa pri nas še ne delamo. Delavci straškega Novolesa so mu lani prinesli onemoglega goloba, ki je v obročku nosil listek, ki ga je napisal prijatelj golobar iz Koroške. Na listku je pisalo: SMO PROTI ŠTETJU SLOVENCEV NA KOROŠKEM. To pismo hrani kot spomin posebne vrste.

Tudi dolenski golobarji bodo tekmovali. Ze v naslednjem mesecu bodo prvič spustili svoje golobe na romunsko-jugoslovanski meji. Njihova največja skupna akcija pa bo sodelovanje na letu ob dnevu mladosti iz Beograda, kjer bo sodelovalo preko 2000 golobarjev iz vse Slovenije.

VEČ KOT TISOČ KILOMETROV BREZ PRISTANKA — „Golobi so lahko okras mestu, zabava osamljenih, lahko pa so tudi nadloga. Golobi pismonoše pa so povsem nekaj drugega,“ pravi njihov skrbnik Jože Pečnik.

„Delovni“ tat

26-letni M. K. iz Novih Lame v občini Kočevje bo sedel v zatožno klop zaradi šestih kaznivih dejanj. Skoda, ki jo je povzročil, pa še ni ocenjena.

Mednarodna organizacija (ILO) sporoča, da je bilo v 1977 letu v svetu registriranih 320 milijonov strokovnih strokovnjakov, to se pravi pet tisoč strokovnjakov na vsakega izmed izgubljenih 130 milijonov delovnih dni ali 32 milijonov manj kakor pred letom. Tudi število strokovnjakov naraslo od 26 milijonov, kolikor je stankalo v letu 1974, na 27 milijonov.

Objavljene podatke so bili zbrani 60 državah sveta.

Mednarodna organizacija (ILO) sporoča, da je bilo v 1977 letu v svetu registriranih 320 milijonov strokovnih strokovnjakov, to se pravi pet tisoč strokovnjakov na vsakega izmed izgubljenih 130 milijonov delovnih dni ali 32 milijonov manj kakor pred letom. Tudi število strokovnjakov naraslo od 26 milijonov, kolikor je stankalo v letu 1974, na 27 milijonov.

J. PRIMOŽIČ

STRAJKI V LETU 1977

Mednarodna organizacija (ILO) sporoča, da je bilo v 1977 letu v svetu registriranih 320 milijonov strokovnih strokovnjakov, to se pravi pet tisoč strokovnjakov na vsakega izmed izgubljenih 130 milijonov delovnih dni ali 32 milijonov manj kakor pred letom. Tudi število strokovnjakov naraslo od 26 milijonov, kolikor je stankalo v letu 1974, na 27 milijonov.

Objavljene podatke so bili zbrani 60 državah sveta.

KOLIKO PREBIVALCEV IMA MOSKVA

Moskva, glavno mesto Sovjetske zveze, je imela ob začetku leta 1977 7 milijonov 734 tisoč prebivalcev. Od tega je bilo 3.480.000 moških, 4.254.000 žensk. Mesto obsega 4.254 kvadratnih kilometrov, prebivalstvo pa se je od leta 1871, ko je bilo vedeno prvo štetje, povečalo dvanajstkrat.

5 TEDNOV PRED KONCEM AKCIJE

Do torka: 1.440 novih

V zadnjem tednu smo zapisali v naše kartoteke še 68 novih naročnikov (ko je bil pregled za ta teden že sklenjen, smo dobili še 24 naročnic, ki pa bodo v pregledu upokotevane prihodnji teden). Največ novih naročnikov je tokrat iz občin Novo mesto (22), Krško (10), Trebnje in Črnomelj (po 8) itd. — Tako smo od 15. 10. 1976 do 24. 1. 1977 dobili že 1440 novih naročnikov, ki so po občinah razdeljeni takole:

občina BREŽICE:	100
občina ČRNOMELJ:	121
občina KOČEVJE:	86
občina KRŠKO:	171
občina METLIKA:	26
občina NOVO MESTO:	355
občina RIBNICA:	74
občina SEVNICA:	153
občina TREBNJE:	142
razne pošte v SRS in SFRJ:	178
naročniki v inozemstvu:	40

Med najuspešnejše pismonoše so se doslej uvrstili: Maks Krevelj, Sevnica — 68 novih naročnikov, Anton Hren, Trebnje — 52, Jože Jankovič, Senovo — 45, Jože Trefalt, Zabukovje — 27, Ivan Volčanšek, Sromlje — 25, Anton Omerza, Dolenja vas — 20, Anton Šuštar iz Semeča in Darko Avguštin, Leskovec — po 18, Andrej Mešiček iz Artič in Martin Kink iz Zabukovja — po 17, Jože Kupljenik, Otočec ob Krki — 16, Pavel Kastelic, Stari trg ob Kolpi — 13, Terezija Zgonc iz Šentruperta — 12, Franjo Bajjo iz Kočevja, Martin Švalj iz Kostanjevice, Marjan Dornik iz Podbočja in Franc Simončič iz Boštjanja — vsak po 11, Tatjana Hacc in Alojz Skušek, oba iz Velike Loke — vsak po 10 itd.

NI ŠE POROČNO: vsak novi naročnik — glas več za vašega pismonoša. Sodelujmo v akciji: V VSAKO HIŠO DOLENJSKI LIST!

Vsem starim in novim naročnikom: lep pozdrav z najboljšimi željami!

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Profesorju z ljubeznijo

Ko obdarsa vse obvezne in dodatne šolske klopi ter postaneš tako rekoč povsem svoboden človek, je s te „varne razdalje“ vedno vznemirljivo vprašanje, kateri profesor ali učitelj ti je najbolj ostal v spominu. Zanimivo je, da pri tem ocenjevanju ne dodeljujeta točk niti pretirana strogotost niti ohlapna popustljivost, za večne čase se nam prijetno vsidra v možgane solnik, ki nas je znal v tistih zelenih letih pridobiti. Ne zase (to je počeni), pač pa za stvari, ki so v nas, za reči, ki smo jih sposobni dobro narediti.

Ceprav je govoriti v imenu povojnega rodu novomeških solarjev in srednješolcev velika obveza, vsekakor velja, da je prof. Marjan Dobovšek eden od solnikov, ki se jih spominjamo z ljubeznijo.

Nekaj generalij: Marjan Dobovšek se je rodil v Ljubljani; zaradi prve svetovne vojne je ostal brez očeta; klasična gimnazija, nato študij zgodovine in zemljepis na ljubljanski univerzi. Z letom 1946 se je dokončno „ponovomeščani“; letos bo praznoval 70-letnico življenja. V zasluženem pokoju že dve leti, vendar čvrsti mož še vedno poučuje.

Z vsem omenjenim še vedno nismo odgovorili na vprašanje, kaj je v prof. Marjanu Dobovšku tako izjemnega. Pravzaprav nič, če volja, poštenost in poslušnost za mladi rod ne veljajo več ali pa so samo besede, zapisane v veter.

„Poslušnost za mladi rod.“ Nekako velja, da je dober pedagog človek, ki zna v mlademu človeku najti in spodbuditi nakazane vrednote in sposobnosti. Dobovšek jih je znal. Z nasmehom pripoveduje, kako je nekoč v taborniških časih, ki se jim še zdaj ni odpovedal, „ukazal“, naj mladi tabornik s posebno in takrat zelo dra-

goceno maso zaščiti šotor pred dežjem. Nadobudnež se je stvari res lotil, vendar umetniško. Dragoceno snov je uporabil za čudovito risbo, šotor pa je še dalje vneto puščal. Kljub temu se prof. Dobovšek ni razjezil, fantičku je samo rekel, da je risba zelo lepa, da ga postavlja za likovnega urednika taborniškega stencasa, šotore pa bo pred dežjem obvaroval nekdo drug.

Povsod in venomer je imel isto metodo in obrazec. V mlademu in vsakemu človeku je treba najti njegove sposobnosti. Ni nujno, da je tisti, ki skoči šest metrov v daljavo, najboljši tudi v matematiki. Mali debehušček se ne more povzpeti na bradljo, je pa lahko prijeten ludomušnež, deklica, ki se načeloma boji kač, bo čez leta priznana biologinja.

In tako naprej. Od kod prof. Marjanu Dobovšku toliko razumevanja in sposobnosti? Odgovor morebiti lahko najdemo, to ni niti preverjeno niti vsem všečno mišljenje, da pedagog pač ne bi smel biti vsak, ki mu to pade na pamet, temveč samo tisti, ki je za to rojen in sposoben.

Pa ne mislite, da je prof. Marjan Dobovšek nekakšen polihistorični „slabič“, kabinetski solnik, moralnež iz epruvete. Pred leti je znal dobro zamahniti z roko, v metu diska je bil nekoč drugič v Jugoslaviji, znanstveno je izraževal, koliko je bilo Slovencev v Valvasorjevih časih, še lani je dal starejšim osnovnošolcem nalogo, polno poleta in razmišljanja. Imenovala se je: „Kako in kje si zamišljam novomeška otroška igrišča.“ Ustvarjalna naloga, tako kot vse, ki jih je zastavil.

Sebi in drugim. V tisti svoji vedno rahlo oguljeni sivo modri profesorski halji.

MARJAN BAUER

JE IMEL PES MAČKA?

V avto, ki je bil parkiran komaj dva metra od ute psa, ki je veljal za Ribničane kot hud, je med novoletnimi prazniki vlomil 26-letni M. P. iz okolice Ribnice. Vlomilec je s kamnom razbil šipo na dragem uvoženem avtu, položil se ključko in ključavnico ter vse razmetal po avtu. Hudi pes pa si je verjetno preganjal novoletnega mačka, saj niti zalajal ni, kaj šele, da bi vlomilca ugriznil.

Vlomilec je samo pri tem avtu naredil za okoli 3.000 din škodo. Kaže, da je iskal le denar. Obiskal je skupno 8 avtomobilov, od katerih sta bila le dva zaklenjena. To „delo“ je opravil v uri in 20 minutah, kar pomeni, da velja zanj ocena „se zelo prizadeva pri delu“.

Mladi vlomilec M. P. se je pred dobrim mesecem že vrnil s prestajanja dvehletne zaporne kazni. Kaže, da je ta dopust porabil za specializacijo.

REVNI SO VEČJI OPTIMISTI

V New Yorku so pred nedavnim izvedli veliko anketo, ki je skušala prikazati mišljenje celotnega človeštva o nekaterih dogodkih in vprašanjih. Anketo so opravili tako, da je 10000 ljudi različnih narodnosti odgovarjalo po eno uro na določena vprašanja. Spraševanci so bili zajeti iz različnih socialnih slojev.

Anketa je pokazala, da se skoraj polovica človeštva vsak dan bojuje za goli obstanek. Vendar je značilno, da so ljudje iz gospodarsko manj razvitih dežel, kjer tako rekoč vsega primanjkuje, večji optimisti in da z večjim zaupanjem gledajo v prihodnost.

Glavna skrb človeštva so draginja, nezaposlenost in pomanjkanje osnovnih življenjskih potrebščin. Anketa je ugotovila, da so Južnoameričani in Afričani bolj nagnjeni k optimizmu kakor prebivalstvo razvitih dežel.

AVTO V DREVO

Na magistralni cesti pri Dolenji vasi v ribniški občini je 15. januarja ob 22.50 25-letni Drago Zobeč iz Dolenje vasi zaviral avto. Na spolzki cesti ga je začelo zanašati, izgubil je oblast nad vozilom in trčil v drevo. Na avtu je bilo škode za okoli 20.000 din, štirje potniki pa so bili lažje poškodovani. Miličniki so voznika preizkusili z alkotestom, ki je pozelenel.

manj si je pridobil „Telečji rajželj“ restavracije Senovo, iz iste kuhinje pa je tudi tretja najbolje ocenjena dobrotta, ki nosi prepričljivo ime „Kmečka večerja“.

M. B.

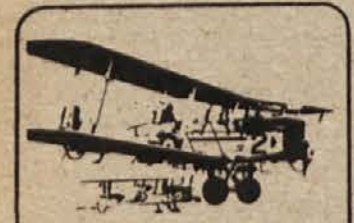

Zmagovito „Martinovanje pod Gorjanci“

Srdit boj mojstrov kuhalnice

V okviru „Praznika posavskih vin“, tekmeča „Dolenjskega cvička“, je bila v soboto v kostanjevškem gostišču Pod Gorjanci kulinarčna razstava, na kateri se je z dobrotami pomerilo 27 mojstrov in mojstric kuhalnice.

Predsednik komisije za pripravo razstave Peter Markovič pravi, da je namen prireditve, ki naj bi postala tradicionalna, skrb za ohranitev pravih in resnično domačih receptov.

Tradicionalni letalski družabni večer bo 5. februarja na Otočcu. Prijavite se v pisarni DLC (telefon 21-107) ali Sreču Petricu.

Kaže, da se je prirediteljem posrečilo ostati v teh okvirih, na ogled so bile predvsem dolenjske in posavske kmečke jedi.

„Naša želja je,“ pripoveduje Markovič, „da bi bila zdrava kmečka hrana bolj pogosto na jedilnih listih dolenjskih in posavskih zasebnih in družbenih gostišč, sicer bodo znanjci mislili, da smo domovina čevapčičev, ražnjičev ter pariških in dunajskih zrezkov.“

Velik delež pri organizaciji razstave kmečkih dobrot je padel na rame Milke Češarek iz novomeškega Šolskega gostinskega centra. S prepričljivo in ljubeznivo besedo je dosegla, da se je za lonci in pekači pomerilo kar 27 kuharic in kuharjev iz družbenega in zasebnega gostinstva ter celo tri gospodinje.

Podelili so 10 zlatih, 9 srebrnih in 6 bronastih diplom. Največ točk (115 do 120 mogočih) je komisija prisodila kulinarčnemu izdelku z imenom „Martinovanje pod Gorjanci“. Avtorica te mojstrovine je Stefka Colarič, zaposlena v hotelu Turist v Srečju. „Martinovanje“ sestavljajo obložena goska, sirova potepača in orehov kolač. Dva točki